Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXV | Price 20 c. | Chicago, Ill. —Trečiadienis, Wednesday, January 17, 1979 | Nr. 13

IRANO ŠACHAS PAHLEVI SKRENDA Į AMERIKA

SOVIETŲ VETO NELEIDŽIA IŠTIRTI KOMUNISTŲ INVAZIJOS Į KAMBODIJĄ

KAMBODIJOJE DAR TEBEEINA SUSIRĖMIMAI SU ĮSIVERŽUSIAIS VIETNAMO KAREIVIAIS

NEW YORK, N. Y. — Jungtinių Tautų saugumo taryba, išklausiusi abiejų pusių, pasisakė už Vetnamo invazijos į Kambodiją nuodugnų ištyrimą. Kinijos atstovui pasiūlius, balsuota rezoliucija, įsakanti ištirti visą reikalą ir įsakyti Vietnamo karo jėgoms, įsiveržusioms į Kambodiją, tuojau pasitraukti iš Kambodijos ir atlyginti įsiveržimo metu valstybei ir Krašto gyventojams padarytus nuostolius. Už pasiūlymą galsavo 13 saugumo tarybos narių, o prieš pasisakė Sovietų sąjungos ir čekoslovakijos atstovai. Sovietų ambasadorius Olegas Trojanovskis matydamas, kad jo pareiškimas nieko neįtikino, ten pat pareiškė, kad Sovietų Sąjunga naudoja savo veto ir tokios rezoliucijos neleis pravesti.

Sihanukas ir kiti labai pasipiktinę

Kambodijos atstovas Sihanukas labai pasipiktino sovietų ambasadoriaus naudota veto teise. Sovietų valdžia davė vietnamiečiam pačius moderniškiausius ginklus, apmokė juos naudoti ir pasiuntė nieko dėtus vietnamiečius į Kambodiją, o dabar nenori, kad saugumo taryba ištirtų visą reikalą. Jeigu ji būtų nekalta, tai jai nebūtų reikėję vetuoti pasiūlymo. Bet sovietų valdžia padėjo vietnamiečiams atlikti patį didžiausią nusikaltimą ir dabar draudžia nusikaltimą išaiškinti. Labai aštriai pasipiktino Kinijos atstovas. Jis išdėstė agresingus sovietų valdžios žygius ir reikalavo juos pasmerkti.

Kambodijoje tebeeina kovos su rusais

BANGKOKAS, Tailandas. — Iž kambodijos ateinančios žinios sako, kad krašte dar tebeeina kovos su įsiveržusiais vietnamiečiais. Jiems pavyko užimti kelius miestelius šalia vieškelių, bet jie nepajėgė įsiveržti į krašto vidų užimti kalnuose išmėtytus kaimus ir miestelius. Vietnamo karo vadovybė yra rusų karių apmokyta, kaip naudoti ginklus ir išmušti priešą iš laikomų pozicijų. Okupantas nori sustiprinti bereikšbę Kambodijos komunistų partiją kraštui valdyti, kad Vietnamo kariai galėtų naikinti Kambodijos karo jėgas, nepasidavusias nelaisvėn, bet tapusias partizanėmis.

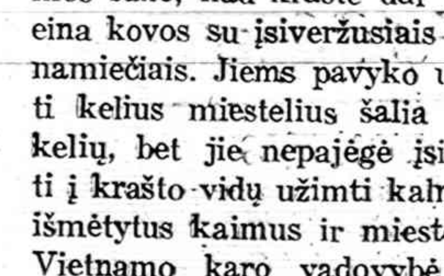

KALENDORĖLIS

Sausio 17: Leonfle, Sulficijus,, Vilda, Tulevaldė, Dovainas, Kalnius.

Saulė teka — 7:14, leidžiasi — 4:35.

Šaltas, gali vėl snigti.

Šacho vaikai pasiekė New Jersey

NEW YORK, N. Y. — Irano šacho vaikai ir uošvė sprausminiu lėktuvu jau pasiekė New Jersey aerodromą. Manoma, kad šiomis dienomis pats šachas ir jo žmona taip pat pasieks New Yorką. Vyrauja įsitikinimas, kad Irano šachas apsistos pietinėje Kalifornijoje, kur klimatas geresnis ir pats šacha ir jo šeima galės geriau atsigauti šiltoje Kalifornijoje. šacho motina jau anksčiau yra atskridusi į Kaliforniją.

SALT DERYBOMS EINANT PRIE GALO PREZIDENTAS PRAŠYS SENATO DVIEJŲ TREČDALIŲ DAUGUMOS

ATLANTA. Prezidentas Carteris sekmadienį pasisakė, kad jis bet kokį naują susitarimą su Maskva dėl strateginių ginklų sumažinimo pateiks Senatui kaip sutartį, o ne ekzekutyvų susitarimą ir kad sutarties ratifikacijai yra reikalinga ⅔ balsų, o ne paprasta dauguma.

Prezidentas taip pat pasakė, kad jis "nedels" sušaukti antrą viršūnių mitingą su Izraelio ministerių pirmininku Menachem Beginų ir Egipto prezidentu Anwer Sadatu, jei pajus, kad toks žygis yra reikalingas pasiekti taiką Viduriniuose Rytuose.

Ceremonijų metu Atlantoje, kur jam buvo suteikta Dr. Martino Luther Kingo Jr. taikos premija, prezidentas pasakė, kad jis tiki, jog Jungtinės Valstybės ir Sovietų Sąjunga nebetrukus pasieks Strateginių Ginklų Apribojimo Sutarties (SALT II) ir "ji bus pateikta Kongresui kaip sutartis".

Šis pareiškimas baigė mėnesius trukusią spekuliaciją ar Carteris pateiks Senatui tą paktą kaip ekzekutyvų susitarimą, kadangi galingos jėgos yra išsirikiavusios prieš ir kadangi gauti balsų daugumą yra lengviau, negu gauti du trečdaliu.

Kongreso lyderiai perspėjo Carterį, kad jis sukeltų prieš save rimtą oponentą, jei bandytų tą paktą pravesti per Kongresą kaip kitaip, o ne kaip pilną sutartį...

Prezidentas, iš savo pusės, perspėjo Senatą, kad SALT II pakto atmetimas pakenktų Jungtinių Valstybių autoritetui.

"Tai būtų rimtas smūgis taikingiems santykiams tarp dviejų militarinių galybių pasaudyje, pasakė jis. "Tai būtų žiaurus smūgis taiką mylinčių mažųjų ir besivystančių tautų nuomonei apie mus visame pasaulyje."

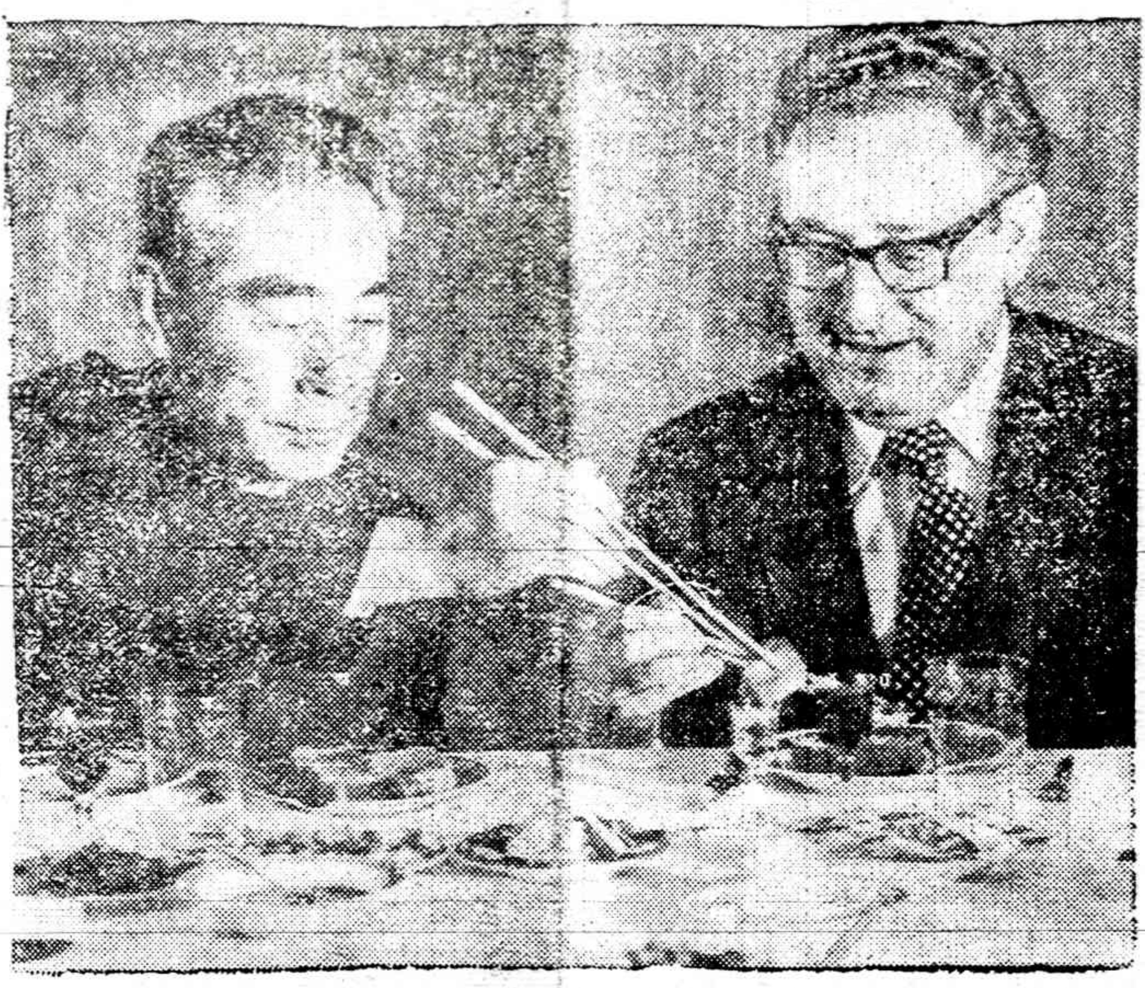

Prezidento Niksono paskirtas Valstybės Sekretorium Henry Kisingeris pirmas susitiko su aukštesniais Kinijos pareigūnais draugingiems santykiams užmegzti. Paveiksle matome tuometinį Kinijos premjerą Čiu Enlajų ir prezidento Niksono į Kiniją pasiųstą Henry Kisingerį. Dabar prezidentas Carteris iškvietė prezidentą Niksoną į Baltuosius Rūmus,kad išaiškintų pirmuosius susitarimus su Pekino vyriausybe.

NICARAGUOJ PRASIDĖJO SUSIRĖMIMAI SU SAMOZOS GVARDIJA

PREZIDENTAS CARTERIS PRAŠO SENATĄ PATVIRTINTI WOODCOCKĄ JAV AMBASADORIUM PEKINE

MANAGUA. Nicaragua. — Praeitą pirmadienį vėl prasidėjo nauji kruvini susirėmimai su prezidento Somozos vadovaujama Nicaraguos gvardija ir opozicijos karo jėgomis. Nuotaikos labai įsitempė, kai buvo minimos redaktoriaus Pedro Chamorro metinės. Prezidentas leido paminėti metinę mirties sukaktį, bet vėliau pakeitė savo nuomonę ir neleido sostinėn atvykusių opozicionierių. Jegigu Nicaraguos gvardija nebūtų provokaciniais sumetimais užpuolus suėjusių jaunų vyrų, tai nauja kova vargu būtų prasidėjusi. Pirmas susirėmimas įvyko pačioje Managuoj. Bella ir kituose miesteliuose. Yra žuvusių abiejose pusėse. Labiau nukentėjo gvardijos nariai, nes jie nesitikėjo tokio greito ir griežto užpuolimo.

Prašo senatą patvirtinti Woodcocką

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Carteris prašo senatą patvirtinti W. Woodcocką JAV ambasadorium Pekine. Darbietis Woodcock prezidento buvo paskirtas susitarimam vesti su dabartine Pekino vyriausybe. Jis po kelis kartus savaitėje susitikdavo su Kinijos užsienio reikalų atstovais ir aptarė visus būtiniausius reikalus diplomatiniams santykiams atnaujinti. Woodckokui teko susitarti dėl oficialių diplomatinių ryšių užmezgino sausio 1 dieną, o dabar ambasadorių pasikietimas turės įvykti kovo mėnesį. Prezidentas nori turėti JAV ambasadorių. Jis yra įsitikinęs, kad Woodcock geriausiai toms pareigoms tiktų, nes jam yra žinomi visi susitarimai. Prezidentas Carteris ir valstybės sekretorius Vance yra gana tiksliai informuoti apie pirmuosius susitarimus, bet laikas neužrašytus susitarimus dildo. Ne visuomet valstybės vyrai viską užrašo. Susitarimo neužrašo, kad priešai nesužinotų. Prezidentas Carteris iškvietė Niksoną į Washingtoną informuoti apie pirmuosius pasitarimus. Mao Cetungas net lėktuvą atsiuntė Niksonui, kad pakartotų anksčau padarytus susitarimus. Sekretorius Vance ankščau tarės su Henry Kissingeriu.

Portugalija užmegs santykius su Kinija

LISABONAS. Portugalija. — Portugalijos vyriausybė planuoja užmegsti santykius su dabartine Kinijos vyriausybe. Portugalai jau anksčiau turėjo pasitarimus su dabartinės Kinijos atstovais, bet nieko konkrečiai nesutarė. Portugalija savo laiku buvo pasiūlius atiduoti Macao salą Kinijai, bet pastaroji jos nenorėjo. Prekyba su Macao sala Kinijai buvo naudingesnė, negu pati sala. Atrodo, kad Kinija sutinka leisti Portugalijai ir toliau valdyti salą. Savo laiku portugališka salos administracija leido kiniečiams kovotojams naudotis saloje esamomis laisvėmis, Kinijos vyriausybei jų neišduodavo. Iš Pekino ateinančios žinios sako, kad susitarimas su dabartine Portugalijos vyriausybe yra galimas.

KINIJA VALOSI NUO BUV. "KULTŪRINĖS REVOLIUCIJOS"

PEKINAS. — Kinija pradėjo valyti gerą vardą vieno žymiausių ir skaudžiausiai nukentėjusio nuo Kultūrinės Revoliucijos teršalų asmens - buvusio Pekino miesto majoro (mero) Teng Chen, kurs buvo priverstas Raudonosios Gvardijos suruoštame parodomame "liaudies teisme" klūpoti ant savo kelių prieš 80,000 žmonių minią. Iki to teismo 1966 metais Peng buvo Numeris 9 Kinijos hierarchijoje. Partijos laikraštis po to "teismo" pirmą karta paminėjo Pengo vardą.

Peng, dabar 75 metų, pakėlė visą prieš tuziną metų "Kultūrinės Revoliucijos" siautėjimą, kuriam vadovavo radikali "Keturių Gauja", kuriai vadovavo Mao Cetungo žmona Čiang Čing.

ATST. FLOOD (D.PA.) TEISMAS

Kongreso atstovo Daniel J. Flood (D.Pa.) teismas prasidėjo pirmadienį. Flood kaltinamas, kad savo įtaką Kapitolyje (Atstovų Rūmuose) panaudodavo "gerumui už gerumą". Sensacijų mėgėjai laukia scenos teisme, kai įvyks konfrontacija tarp 75 metų amžiaus kongresmano ir jo buvusio vyr. pagelbininko. Flood kaltinamas priėmimu $65,000 pamokėjimų (kyšių), 100 bankinių akcijų (shares of stock) ir sutikimu priimti papildomai $100,000 iš 8 vietų, kur jis pagelbėjo gauti federalinę pagalbą.

Valdžios pagrindinis liudininkas yra buv. Floodo administracinis pagelbininkas Stephen Elko, per kurio rankas plaukdavo pinigai Floodui, ir tai tęsėsi nuo 1970 iki 1976 metų. Sugautas Elko prižadėjo liudyti prieš Flood už pažadėjimą lengviau bausti jį patį.

IRANO ŠACHAS SUSTOJO EGIPTE, TARIASI SU PREZIDENTU SADATU

MULA CHOMEINI RENGIASI GRĮŽTI Į TEHERANĄ, KAD PADĖTŲ SUDARYTI NAUJĄ KABINETĄ

TEHERANAS, Iranas, Irano šachas Reza Pahlevi antradienio rytą su žmona ir keliais artimiausiais patarėais savo asmenišku sprausminiu lėktuvu išskrido į Ameriką pailsėti ir sveikatą pataisyti. Paskutinių savaičių įvykiai pusėtinai įtempė nervus. Jis tikisi šeimos narių tarpe pailsėti, atsigauti ir vėl prįžti į Teheraną.

Šacho lėktuvas pasiekė Kairą, kur jis sustojo keliolikai valandų, kad galėtų išsikalbėti su prezidentu Sadatų ir informuotu apie tikrąją Irano maišto prasmę. Buvo paskleistas gandas, kad šachas iš Egipto gali grįžti į Iraną, bet gerai informuoti asmenys tvirtinana, kad iš Kairo šachas rengiasi skristi tiesiai į Ameriką ir ramioje vietoje pailsėti.

Šachas jau buvo Kaire, kai po Tehenaną pasklido žinia, kad šachas išvyko atstogų. Sufanatizuotos minios vaikų ir suaugusių tuojau metėsi į gatves, įvairausiai šūkadomos. — Kad šachas niekad daugiau nebegrįžtų į Iraną ir nesikištų į valstybės reikalų tvarkymą. Minios langų nedaužė ir nuosavybės nenaikino, bet kaip pamišusios šaukė apie šacho pasirinktą blogą valstybės valdymo kelią. Krašte šalta ir pradeda stigti maisto, krautuvių lentynos gerokai ištuštėjo.

Premjeras Bachtiari antradienį kreipėsi į parlamentą, prašydamas patvirtinti jo vyriausybę. Iki šio meto Bachtiari dar neturėjo pilno kabineto sąstato. Jis parlamentui dar nepaskelbė pilnos vyriausybės programos.

Irano kariuomenės štabo viršininkas gen. Abas Gaelagi pranešė, kad karo vadovybė jokio perversmo neruošė ir nesirengia ruošti. Irano kariai buvo iškviesti tvarkai palaikyti. Jie panašiai pasielgs ir dabar, jeigu Vyriausybė karo vadovybei įsakys. Jis pakartotinai pabrėžė, kad kariai jokio perversmo neruošė ir nesirengia ruošti.

Paryžius, Prancuzija. — Mula Chomeini, patyręs apie šacho nutarimą išvykti į Ameriką trumpom atstogom, tuojau sukvietė laikraštininkus ir pareiškė, kad jis šiomis dienomis išskrenda į Teheraną. Jis jaučia, kad Irane jis esąs labiau reikalingas, negu Paryžiuje. Jis privalo padėti sudaryti islamišką Irano vyriausybę, kuri pertvarkys Irano vidaus ir užsienio politiką. Jis pareiškė, kad šachas Reza Pohlevi niekad daugiau į Iraną nesugrįšias, nes jis nesilaikė Korano, o valstybės turtus leido naujiens ginklams pirkti. Chomeini mano, kad nauji ginklai kraštui visai nebereikalingi. Jis yra įsitikinęs, kad Iranui nereikia savo žibalo pardavinėti Amerikai ir kitiems krastams. Patiems iraniečiams žibalas reikalingas Juo mažiau žibalo parduos užsieniams, tuo ilgina jo atostogos bus naudingos krašto gyventojams. Mula Chomeini yra pasiruošęs naikinti visa, kas amerikiečių atnešta į Iraną.

CLEVELANDO BANKROTAS

CLEVELAND. — Tarp šio miesto mero (majoro) Dennis J. Kucinich ir Ohio gubernatoriaus James G. Rhodes barniai dėl miesto finansų krizės ir siūlomų gelbejimo priemonių tęsiasi jau antra savaitė. Gubernatoriui Rhodes pasiūlius išleisti miesto savivaldybės "fiskalinės bėdos" įstatymą, kurs įgalintų miesto finansus tvarkyti komisijai, demokratas meras Kucinich kaltina respublikoną gubernatorių kėslu "pagrobti valdžią" ir pagriebti į savo rankas miesto kontrolę. Didžiausio banko Clevelande pirmininkas davė suprasti, kad jis indorsuoja Rhodes planą, kurs dar šią savaitę bus persiųstas valstijos legislatūrai.

ARKTIKA VIDURVAKARIUOSE

CHICAGO. — Reikfų žemės šiaurinį ašigalį gerokai pakreipti į šalį, norint dirbtinai iššaukti tokią žiemą, kaip yra dabartinė ir nedaug geresnė buvo pernykštė. Miestas nejaukus ir pažiūrėti: gatvės neperdedant pasakius, bakutėlio sniego pilnos iki žmogaus augumo, išilgai gatvių eilėmis vienas prie kito balti kupstai, panašūs į kapų kauburius, supiltus ant palaidotųjų. Taip yra. Skirtumas tik, kad čia po sniegu palaidoti automobiliai . . .

Gatvės tuščios, nebegyvos ir į gatves nebepanašios. Tik vienur kitur kaip juodos skruzdėlės baltų miltų geldose pamatai vieną kitą sniege besikapstantį žmogų.

Arktinė žiema prasidėjo nuo Naujų Metų ir ištikimai laikosi. Temperatūra kai kuriose vietose nukrinta net ligi 20 laipsnių žemiau 0 (nulio). Sniego šią žiemą jau prisnigo 61 inčas, tai yra virš 5 pėdų; mažesnio ūgio žmogui iki pakaučio, o reta diena, kad po keletą inčų naujo sniego nepridėtų. Bet Chicaga nepasiduoda sniege palaidojama ir jungtinėmis tūkstančių piliečių ir technologijos jėgomis atkariauja miestą, pirmoje eilėje trafiką.

Žmonių aukų iki šiol žiemos sąskaiton nurašyta 51; iš to skaičiaus Illinoijui 17.

Turimomis žiniomis, negeriau ir Europoje, kur pragaištingos audros su sniegu ir ledais prasidėjo Žiemos Švenčių savaitę, kur žmonių aukų mažiausia būta — 11.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYČIOS

Dėsto RIMAS NEREMAVIČIUS

*

PASIAIŠKINIMAS

Svekias, ponas Nerimavičiau!
Sveiki visi skaitantieji!

Pasilgau jūsų. Pasilgau savo va·do, išspausdinto Naujienose!

Jau septyni mėnesiai, kaip ne- ... Naujienose, nes mane pave...ė kvaraba. Ne visą paver- gė, tik vieną koją — nuo šaku- mo iki letenos. Bet ir tai per- daug. Dėl skaudančios kojos ne- galiu sėdėti. Kaip pasėdžiu ke- letą minučių — skauda, reikia judėti. O stačiam rašyti nepato- gu.

Taigi, gerbiamas Nerimavi- čiau, Tamsta supranti kodėl ne- rašau.

Dėl kvarabos reikėjo nutrauk- ti pastabas apie Striptyzą ir ne- žiūrėti į kitus bėgančius įvykius, kurie vyko spaudoje ir gyveni- me.

Tik kvaraba žino, kodėl ji prie manęs prikibo. Rodos, nie- kuom neprasikaltau. Nieko blo- go nepadariau.

Dabar pradeda su kvaraba su- sigyventi. Jaučiu, kad ir jai at- šipę dantys — netaip skaudžiai kanda ir leidžia valandėlę po va- landėlės sėdėti. Dabar gal leis laikas nuo laiko kokią šypsenė- lę parašyti.

J. Šmotelis.

IŠSIKALBĖKIME!

Tokiu obalsiu skaitau raštus ir laukiu, kas pirmas pradės ir ką pasakys.

Jei nuomonės nesutinka, prie- štarauja, griauja viena kitos pažvalgas — išsikalbėkim.

Jei frontas riečiasi kairėn ar dešinėn — išsikalbėkim.

Jei fronto vadai veda lietu- vius į laukus ir patys klaidžio- ja — išsikalbėkim.

Jei apkalbami pasiaptingi da- lykai, o šalia mūs yra svečių, iš- prašykim svečius už durų ir iš- sikalbėkim.

Jei bijoma, kad mūsų išsikal- bėjimą išgirs okupantas ir gal supyks, kalbėkim taip, kad nie- kas negirdėtų.

Jei nesam tikri, kas teisus, o kas kla'dingas, tai ir tuo atveju užsidarykim duris ir išsikalbė- kim.

Jei kam nepatinka propagan- da, daginanti vykti į Vilnių ir stoti į Kapsuko kursus — išsi- kalbėkim.

Jei Amerikos lietuvių vaikai nuvykę į Kapsuko kursus išmok- sta girsti okupantą — išsikalbė- kim.

Jei didieji mūsų tautos veik- sniai artinasi prie skilimo — iš- sikalbėkim.

Jei skilusi Amerikos lietuvių bendruomenė norėtų vėl susi- jungti, bet nežino kaip — išsi- kalbėkim.

Jei kuris lietuvis čia gyven- lamas gauna šaltas kojas ir no- ri atsistoti ant žemės tėvynėje — išsikalbėkim.

Jei asmuo, išėjęs aukštus mokslus, nebepritinka prie sa- vųjų — išsikalbėkim.

Jei mokyti vyrai ar moterys nesugeba pertikrinti nemokytų — išsikalbėkim.

Jei kuris dėl mokytumo ar di- dybės į mūsų klausimus atsako mostais — ir mes kalbėkim mo- stais — išsimosuokim.

J. Šmotelis

Akys pačios padidės

Plastikos chirurgas operavo senmergę: ištiesino jos nosį, nu- ėmė pagurklį, išlygino raukš- les. Ji žiūrėjo į veidrodį ir sakė gydytojui:

— Daktare, padarykite man didesnes akis.

— Tai visai nėra reikalinga, gerbiamoji panele. Kai pamatysi sąskaitą už operacijas, tai akys savaime pasidarys didelės.

* * *

Našlės piršlybos

Užkietėjęs viengungis drau- gavo su vedusiu. Jam mirus, viengungis aplankė našlę, parei- škė jai užuojautą ir sakė:

— Žinote, tamsta, kad aš bu- vau geriausias velionio draugas. Ar negalėtum duoti man kokį nors jo daiktą prisiminimui?

— Aš tai labai gerai žinau ir už tai jus labai gerai vertinu. Tačiau velionis nieko nepaliko šiame pasaulyje, išskyrus ma- ne . . .

* * *

Pinigų dirbėjas teisme

— Tamsta esi kaltinamas pi- nigų padirbinėjimu. Kuo galite pasiteisinti? — klausė teisėjas pinigų padirbėją ir platintoją. Jis atsakė:

— Pone teisėjau! Dabar visi dejuoja, kad trūksta pinigų. Tai- gi aš ... tiems žmonėms padėti . . .

"KAIP GELEŽĖLĘ RADĘS"

(Mūsų priežodis apie džiaugsmą)

Važiuojant, visuomet tėvas sustabdydavo arklį, pamatęs ant kelio pasę nulūžusios pasagos arba kitokį gelžgalį. Išlipęs iš vežimo, gelžgalį paimdavo. To- kiu būdu mūsų šiauliuose, dar- žinėje buvo prikrauta tokiais turtais perpildytos medinės dė- žės nuo vinių. Kartais sekmadie- nį tėvas, atsidaręs daržinės du- ris, grodžiai poržvelgdavo su- kauptą turtą ir su pasididžiavi- mu tardavo: "Už šimtą rublių nepaimsi!!" . . .

Vėliau, pirmojo pas. karo me- tu, mes su tėvu pririnkome ve- žimą misinginių tuščių tūtų nuo patrankų šaudinių - tokį "bran- gų" turtą užkasėm į mūsų dar- žo žemę, kur ir dabar tas tur- tas tebėra . . .

Vaiku, vasarodamas pas se- nelius, užlipdavau kopėčiomis ant lubų, po šiaudiniu stogu, ir vartydavau senelio surinktą to- kį pat "turtą" kaip mano tėvo — ir čia, kartais senelis palypė- jęs kopėčiomis, gėrėdavosi iš- blaškytais brangumynais, lai- mingai atsidūsdamas, kad už kiek ten rublių viso to nepaim- tum . . .

Austrijos imperatoriaus Pra- no Juozapo žmona Elzbieta tvir- tai tikėjo, kad šalta geležis turi slaptingą galią. Ji niekuomet ne- palikdavo nepaėmus nuo žemės vinies arba nukritusios arklio pasagos . . .

Taigi, ne veltui žmonės saky- davo: "Jukiasi, kaip geležėlę radęs".

Arėjas Viktauskas

LENKMEČIO ATSIŠAUKIMAS

1974 m. sukilimą prieš caro valdžią lietuviai vadino tik lenk- mečiu. Jie sukilimė nedalyvavo, todėl sulenkėję Lietuvos bajorai išleido mužikams "aciszauki- mą" lietuviškai:

"Wavna straszna Lietuwoy! Pablagas'awija Diewas giwian- tojams musu Karalistes, jau Krakawas, Warszawa yr Wilnas szisti nu Maskolu, jau wisus is- zpiowe drusi musu žolnierey; jus artojey Broley pabaikti tu waynu drusey, kurę Žalnierey. Bajorey yr Mieszczioney prade- jo adwožney. Pamiaskim uwa- zot ant rožnastis stonu. Žmones ... w'si ligi, bo wisi ant tos paczios žiam'as giwi...am. Ach dėl Diewa! ratawok'...s. Gin- kitės žmones nuog neprieteli, kurie giwentojus i sunki newali trokszt imti. Žmonis wisi arto- jey jus Br...ey musu, kuriu su krauyiu prak...tu ...dirbta žia m'a cie'ay Kara'lste... duoda žy- wnasty, imkiety ma...ius way- kelius, duokit anims strielbas irakąs, dzidas, dalgius ir ka tyk- tay galet ras'v ant ...muszima neprieteliu. Diewas yra su jumis Broley mi'i . . . Del Diewa gin- kit yr ratawokit sawa Tewisz- kie. Konstitucya 3 dienos Moja jums swabada yr walnesty usta- nawyja, o neprietelev noreja mums iszpleszty, par d... giara žiamey musu neprylevdt, Ponus gerus yr nekaltus y nevala i- ma . . . Ratawokites Broley! Ginkites Gaspadorey! . . . Wal- nas is y... mi'as giwe...mas jams ... w...k... usu i... prigata- vo'a. Je... ...mi...is ira termi- ... ... ar muszantis gi- ... Wierey Szwentoy su wal- ... ...a nemuszantis prapol- ... musu Karalisty . . ."

— — —

Piršlio liežuvis

Piršlys atv...da jaunikaitį su- sipažinti su mergaite ir jos tė- vais.

Grįždami iš piršlybų, piršlys sako jaunikaičiui:

— Na, ar ne puikūs jie žmo- nės? Kultūringi, kilmingi, išauk- lėti ir turtingi. Ar matei jų si- dabro indus?

Jaunikaitis pastebėjo:

— Bet gal jie tą sidabrą pasi- skolino, kad mum pasirodytų turtingi ir sudarytų geresnį įs- pūdį?

Piršlys užtikrino:

— Juokinga! Kas tiem vagim tokius dalykus skolintų!

IR KIŠKIS GAUDĖ

Sutelkę didžią kaimenę į draugę,
Sėkmingai žvėrys mešką pasigavo
Lauke grynam ją ir pasmauge;
Tarpusavy dalinos grobį savo,
Kuri dalis kuriam jų turi atitekti.
Ir Kiškis čia meškos auselę traukia.
"O tu, žvairy, — jam rėkia, — kaip teikeis atkakti? —
Medžioklėj nieks tavęs nematė ir nelaukė". —
"Bičiuliai, — Kiškis sako išdidžiau, —
Iš miško, o tai kas? Tai aš gi ją baidžiau
Ir jums tiesiog į lauką pristačiau
Šią gerbiamą draugutę".
Pagyro tokio nors perdidelis jau ryškis,
Bet taip linksmai visus nuteikia Kiškis,
Kad davė jam meškos ausies galutį.

* * *

Iš pagyrūnų nors juokauna.
Dalis bet per dalybas tai jie gauna.

(J. A. Krylovas, PASAKĖČIOS, 103 pasakėčių rinktinė, vertė Jl. Valaitis, 210 psl., kaina $4, gaunama Naujienose).

Magaryčios

★

● Tarptautinė Prekybos Ko- misija uždraudė įvežti iš Taiva- no modernių laikų produktą, ži- nomą roach clips vardu. Jis yra panašus į lietuvišką sigarečių arba bankrutkių kandiklį žino- mą ... vardu. Tačiau mi- nimas roach clips yra vartoja- mas tik rūkant marijuaną, kai iš jos padaryta sigaretė surūko- ma taip, kad jau per trumpa laikyti pirštais. Tuo uždraudimu norima apsaugoti vietinę pra- monę, tikrumoje vieną Los An- geles šių modernių taupumo priemonių gamintoją.

Pagarba dabartinei Amerikos valdžiai už pastangas kovoti su infliacija. Tuo tikslu ji pakėlė cukraus kainą pakeldama muitą, taip pat pakėlė jautienos kai- ną varžant importą.

● Šios šalies teismai bei te- singumo institucijos atsidūrė pavojingoje padėtyje, nes per paskutinius dvidešimt metų priviso advokatų penkeriopai daugiau.

● Švietimo reikalos ir Go- rovės departamentas praneše, kad jis "gal būt nebus pajėgus skirti $81,000 paruošimui 28 tradicinių medikų Navajų kil- mės indėnams, palaikymui jų tradicijų bei ritualų. Per pasta- ruosius 6 metus šiam tikslui iš- leista 587,790 dolerių.

● Kadaise šiuose puslapiuose pranašauta:

Artinas pasaulio galas,
Nes tai rodo kriminalas . . .

Atrodo, kad jo pranašystė pil- dosi. FBI, mažindama biudže- tą, visai nesirūpins 13 nusikalti- mų rūšių jų tarpe Washingtono meškiuko - Smokey the Bear simbolio piktnaudojimu.

● Kad būtų galima žinoti, kas yra infliacija, pirmiausia reikia žinoti, kas išpučiama iki spro- gimo: produktų kainos, ar algos? Aišku, kad vyksta lenktynės tarp šios blogybės ir kitos, bet nie- kas tokių lenktynių nelaimi.

● Vienas žymus ekonomistas pareiškė: Jeigu infliacija nebus sulaikyta, tai kraštą prives prie visuotinio bankroto. Vienas klausytojas paklausė ekonomi- stą: — O kas toliau bus, — To- liau bus vėl infliacija.

Don Pilotas

MODERNUS SAPNININKAS

Pagal seną lietuvišką sapnininką

(Tęsinys)

MUILINĖ yra apgaulės simbolis.

MUSINYČIA reiškia laimę gyvenime, jei ji pilna musių — apsiginsi nuo kerštingų užpuolimų, jei jos pu- siau gyvos, tai tavo priešai ar varžovai yra silpni.

MŪRINNKAS reiškia sunkų darbą ir kad tingėji- mas tau labai kenkia.

MUSMIRĖ reiškia nesveikatą, jas rinkti — sau- gokis sunkios ligos.

MUŠTARDĄ sapnuoti labai blogai, tik gydytojams yra gerai.

MUŠTIS sapne reiškia priešingai gyvenime: ra- mybė šeimoje ir laimė meilėje. Jeigu vyras mušasi su savo žmona arba mergaitė su savo sužadėtiniu, tai rei- kia laukti pasikeitimų gyvenime. Mušti šunį reiškia iš- tikimybę saviems įsitikinimams, mušti katiną — apsi- sivylimą, smaką — garbingas pergalėjimas priešų, mušti į veidą — meilė moterystėje, žmoną — laimingos vedybos, bendruomenininką — pasisekimas visuomenė- je, gauti mušti pačiam — garbė visuomenėje.

MUŠTYNĖS reškia nepabaigiamus barnius šeimoj, visuomenėje, arba bendruomenėje. Taikyti besimušan- čius — bus permaina draugų tarpe. Muštynės tarp drau- gų arba tarp saviškių reiškia kvailystę arba buliišką ar jaunos ožkytės užsispyrimą, kurstant propagandis- tams. Dalyvauti bendruomenės muštynėse — saugokis, kad jos neįvyktų tavo šeimoje. Būti sumuštu arba nu- galėtu muštynėse — liūdesys, būti užmuštu — skyry- bas arba didelė nesantaika šeimoje, užmušti muštynėse kitą — liūdesys ir gailestis. Muštynės arba dvikova su kardais reiškia didelius nuostolius, o pistoletais — sau- gokis mirtinos nelaimės.

MUZIKOS instrumentai yra gerovės, džiaugsmo, geros sveikatos ir laimės simboliai.

MUZIKANTAI arba kapela reiškia greitai pra- nykstantį džiaugsmą, jei jie groja, tai gera žinia jauni- kaičiams ir panelėms-greitai bus vestuvės. Būti sau muzi- kantais ar su jais vaigyti ir gerti ženklina vargą.

MUZIKA reiškia linksmą gyvenimą, bet matyti smuiką arba arfą — pavydas. Girdėti gražiai grojant — meilė ir gražus sugyvenimas šeimoje. Matyti grojant, bet negirdėti muzikos — nesantaika visuomenėje dėl vienašališkos informacijos arba kvailos propagandos. Groti pačiam orkestre reiškia meilę šeimoje.

MYLĖTI jauną merginą — džiaugsmas, seną bo- bą — nusivylimas, patį save — geismų išsipildymas.

MILTUS malti malūne — turtingumas, rankinė- mis girnomis-vargas. Miežiniai miltai reiškia pagerinimą būvio, visi kiti — negerus dalykus.

MIRTIS sapne reiškia priešginybę — naują gyvy- bę arba krikštynas.

MIRTA yra vyro meilės ir laimingo šeimos gyve- nimo simbolis.

NAGAI ilgi reiškia turtą, trumpi — nuostolius. Karpyti kojų arba rankų nagus negerai: pateksi į prie- šo žabangas arba tave paveiks bendradarbiautojų pro- paganda ir tapsi priešo įrankiu. Jei tau nagus nuo kojų arba nuo rankų lupinėja ir panages bado, — saugokis komunistinių agentų, kad nepakliūtum ant jų meš- kerės.

(Bus daugiau)

a Dog's Life

a Dog's Life

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarus perteikimas

JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

★

NUTUKIMAS YRA PERSIVALGYMAS

Nutukai — nekaltink prigimtį, bet sukaustyk savo žandenas.

Medicininiškas patarimas

Visi nemėgstam riebalų, bet labiausiai su jais draugaujam: persivalgom riebiais valgiais ir imame nekęsti savęs - savo taukų gausos. Anksčiau kanadiečiai gydytojai buvo nustatę, kad nutukimas yra paveldėjimas-prigimtas dalykas. Šitaip nusistačius, žmogus nė negalvoja apie kovą su nutukimu. Jis ramia širdimi kerta riebalus, glemžia abiem žandais tortas-pyragaičius - nieko nepadarysi kovodamas su nutukimu, kai prigimtis tave tukina. Taip buvo galvojama iki šiol daugelio. Naujausi medicininiški tyrimai atidarė tiesai langus. Leiskimės sau šviežios tiesos pro juos.

Wiskonsino Medical College tyrinėtojai dabar nustatė, kad minėti kanadiečių tyrimai nebuvo atlikti tiksliai. Wiskonsiniečiai tyrinėtojai dabar tvirtina, kad net tris kartus yra didesnė galimybė šeimoje vyraujant persivalgymui, negu kad turint prigimtą palinkimą nutukimui. Išeina, kad šeimoje valgio įpročiai tris kartus greičiau žmogų nutukina, palyginus su prigimtomis jėgomis vedančiomis į nutukimą. Nėra tokio dalyko, kaip paveldėjimas į nutukimą (Obesity gene). Wiskonsiniečiai tvirtina, kad jų atlikti tyrimai yra didžiausi tos rūšies tyrimai atlikti iki šiol medicinoje. Tyrimai atlikti lyginant nutukimą tarp vaikų — auginamų svetimoj šeimoj, riebios motinos. Jei paveldėjimas riebėti būtų stiprus veiksnys žmogaus nutukime, tai biologiškai - kraujo artimi vaikai panašiai riebėtų, o neturį kraujo giminystės ryšių vaikai netuktų panašiai vienas į kitą. Bet tyrinėtojai Wiskonsino universitete susekė, kad svoris vaikų buvo maždaug vienodas, ar jie buvo auginami savų tėvų, ar po vienu stogu augo pas juos įsūnijusius tėvus.

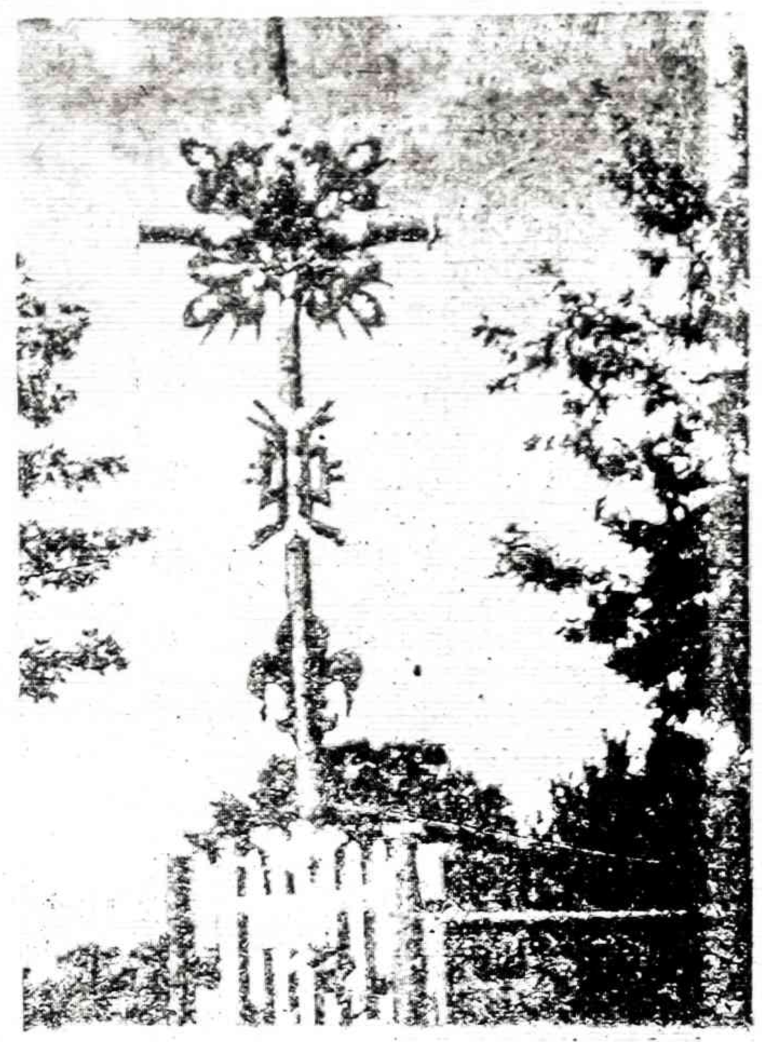

NEKALTINK GAMTĄ — PRIGIMTĮ KAI ESI PATS KALTAS

Wiskonsino universiteto tyrinėtojai moksliškai tyrė vaikų pajėgumą riebėti. Buvo sekamos prigimtos jėgos ri aplinkos įtakos. Susekta, kad aplinka įtakoja visų trečdaliu į vaikų nutukimą, o prigimtos jėgos tik 12%.

Minėti tyrinėtojai priėjo išvados, kad aplinka labiausiai įtakoja vaiko nutukimą. Aplinką sudaro sekantieji reiškiniai: I. tėvų vadovavimas, 2. būdai kaip tėvai auklėja vaikus, 3. kitų šeimos narių ir aplinkinių nusiteikimai valgio atžvilgiu. Sutvarkykime šiuos tris svarbiausius aplinkos veiksnius vedančius į nutukimą, ir mes nekaltinsime prigimtį: vaikas nenutuks. O kai nenutuks vaikas, tai neturėsime nutukusių suaugusiųjų.

Wiskonsino tyrinėtojai reikalauja, kad mes nekaltintume prigimties kaip pasiteisinimą savo nutukimui. Žmonės nenori sunkumų - nemalonumų - atsisakymo saldymynų, nuo persivalgymo. Jie kaltina prigimtį dėl riebumo, nes nori toliau čiaumoti saldžius - riebius pyragaičius. - "Gana Lietuvoje prikentėm gyvendami be tortų, be raguolio - dabar čia turime atsivalgyti už jų nevalgymą tėvynėje" - taip supranta supratimo neturįs mūsiškis. Arba vėl, tulos moteriškės apsiima suruošti priėmimą meno parodoje ar suvažiavimo kokio proga - na, ir nuperka riebalais ir saldumu perkrautus pyragus. dar kavos išverda - ir jau jos surengė "vaišes". Iš nieko nėra nieko teigiamo. Todėl tos moteriškės griebiasi neva darbo, kad be darbo būtų pagerbtos kaip geros darbininkės - sveiko maisto gamintojos. Šitoks nesveikumas turi liautis mūsiškių tarpe.

KEISKIMĖS Į GERESNIUS DARBININKUS

Minėtų tyrinėtojų Wiskonsino universitete vadovas - prof. dr. Alfred Rimm - apsaugomosios - preventyvinės medicinos žinovas tvirtina, kad reikia riebioms moteriškėms keisti savus nusiteikimus daugelyje atvejais: I. Reikia tinkamai pratinti vaikus prie maisto parenkant jiems sveiką maistą (ne dešreles su Coka-cola kaip mūsų mokyklų išvykose kad esti vaikai sirgdinami! Taip, ir nė per garstyčios grūdą kitaip!) 2. Mokytis tinkamos kūdikių mitybos reikia kiekvienai motinai. 3. Reikia laiku pradėti tirštesnį maistą vartoti kūdikiui. 4. Reikia parinkti sveiką užkandį tarpe valgių. 5. Reikia pratinti vaiką prie fizinio užsiėmimo, pačiam ir kitiems šeimos nariams atsakančiai dirbant. Motina raugin agurkus, ji duoda vaikui mažą stiklinėlę su mažais agurkiukais - tegul jis mokosi darbo. Taip su visais namų darbais reikia elgtis - vaikus pratinti į darbą o ne auginti juos ponaičiukais".

IŠVADA. Tvarkykimės tėvai, vaikai susitvarkys be ypatingo tvarkymo. Nebijokime darbo - taip dabar visų vengiamo. Čia žalos mums daro įvairūs pasakoriai, mums darbą per bausmę pristatydami ir be niekur nieko - už menkniekius, už lūpų pajudinimą mums svietiškas ir dangiškas linksmybes - gėrybes prižadėdami. Taip sumulkinami beasmeniai mūsiškiai visai liaunasi vartoję savas jėgas. Todėl ir žengiame mes įvairiopan nuosmukin, įskaitant ir nutukimą, kuris ardo mūsų sveikatą įvairiopai. Asmenybe tvirtėkime, tada pajėgsime atsispirti visokiems skersvėjams, mus iš tikro kelio mėginantiems nukreipti į dvasinius ir kūniškus šunkelius. Gana mums tokio nuolankumo abejotinos vertės vadams - ryžkimės ir ryžte ištesėkime — eikime tik mokslo mums rodomais ŽMONIŠKAIS-dorais keliais. Tada mes pajėgsime Dangui ir žemei kuo geriausiai pasitarnauti.

PASISKAITYTI. Medical Tribune, Mol 19, No. 36, November 8, 1978.

ADELĖS DOUBLIENĖS SVEIKO MAISTO RECEPTAS TUNA UŽKANDŽIUI.

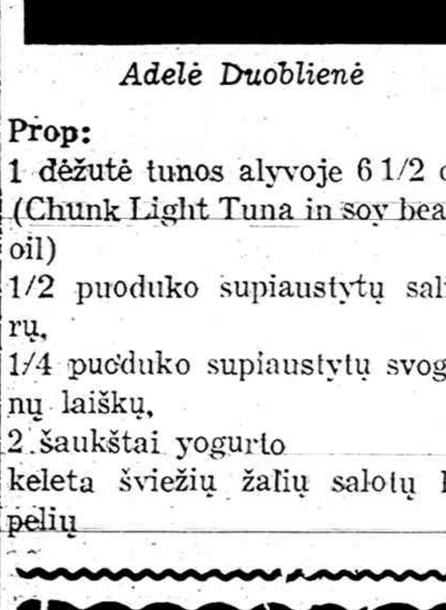

Adelė Duoblienė

Prop:

1 dėžutė tunos alyvoje 6 1/2 oz. (Chunk Light Tuna in soy beans oil)

1/2 puoduko supiaustytų salierų,

1/4 puoduko supiaustytų svogūnų laiškų,

2 šaukštai yogurto

keleta šviežių žalių salotų lapelių

2 vidutinio didumo pomidorai

2 kietai virtų kiaušinių baltymai

1 skiltelės citrinos.

Darbas:

Atidarius tunos dežutę, nusunkti į bliūdelį alyvą Tuną truputį su šakute susmulkinti. Sumaišyti su salierais ir svogūnais. Yogurtą sumaišyti su alyva ir su tunos mišiniu.

Priragauti skonio. Jei yogurtas nebuvo užtektinai rūkštus, įlašinti keletą lašų citrinos sunkos.

Blokščias lėksteles iškloti salotų lapais. Sudėti paruostą tuną ir papuošti skiltelėmis pomidorų, juostelėmis ar sukapotais kiaušinio baltymais ir citrinos gabaliukais.

Pastaba:

Šį tunos gaminį gialma paįvairinti su priedu rauginto agurko (be acto arba rągšcių obuoliu supiausčius jį poilgais plonais gabaliukais. Tokį gaminį galima naudoti prie karštų bulvių su krapais.

Kiekis: 2 asm.

SUVALKIJOS ŪKININKŲ STREIKAS

(Tęsinys)

"Tuometinė vyriausybė panaudojo prieš streikininkus karo stovį ir ypatingus apsaugos įstatymus, pagal kuriuos streiko malšinimui talkininkavo karo komendantai, karo lauko teismai ir kariuomenės teismas. Iš viso nubaustų skaičius siekė 870 asmenų, kurių 660 nubaudė karo komendantai, 166 kariuomenės teismas ir 11 teisė karo lauko teismai. Karo lauko teismai nuteisė 18 asmenų mirti ir iš jū (1936 V 23) sušaudė keturis: Kazį Narkevičių, Alfonsą Petrauską, Brontų Pratasevičių ir Petrą Šarkauską. Paskutinis iš mirtininkų buvo kariuomenės teismo nuteistas Aleksandras Maurušaitis, kuriam mirties bausmė buvo įvykdyta dujų kameroje 1937 X 21, taigi jau seniai streikams praėjus. (Apie mirties bausmės įvykdymą keturiems pajavoniškiams buvo pasklidęs gandas, jos prezidentas A. Smetona buvęs linkęs jų malonės prašymus patenkinti. Taučiau policijos ir kariškių delegacija primygtinai prašiusi nepasigailėti, nes nuteisieji betardomi buvę taip daužomi, kad atkrėsta nuo kaulų mėsa, - jie vistiek jau būsią amžini paliegėliai, o svarbiausia, paaiškėsią žvėriški policijos darbai, todėl daug geriau būsią juos sušaudyti, kad kapai pridengtų visą paslaptį. Tuos dalykus pasakojo artimieji sušaudytųjų giminės. Z. J.)

"Per susirėmimus su policija žuvo šie ūkininkai: J. Abramavičius, Alkevičius, J. Gustaitis (7 šūviais nužudytas už sūnaus gynimą), St. Veiverys, Ant. Zablockas, Ant. Brazinskas mirė kalėjime. S. Mauza nusižudė tuoj pat išleistas iš kalėjimo. Vencius bandė žudytis kalėjime. Iš rimčiau sužeistų ūkininkų, kurie pasiliko invalidais, minėtini: Andriuškevičius, Pr. Juodžbalis, Nefas, broliai Sarpaliai. Lengviau sužeisti buvo: J. Bartnikas, J. Grinevičius, K. Gustaitis, J. Karčiauskas, V. Mačys, J. Pečiokas".

Lietuvių enciklopedija, kaip ir visi šios rūšies veikalai, pateikia tik pačią bendriausiąją įvykių informaciją. Pamėginsime atskeisti daugiau dalykų, kurių nereikėtų užmiršti istorikams, jeigu jie kada rašys būtinai reikalingą išsamią mūsų tautos nepriklausomojo gyvenimo istoriją.

(Bus daugiau)

[illegible] — GERIAUSIA DOVANA

Naujienose galima gauti puikių knygų, kurios papuoš bet kokią knygų spintą ar lentyną.

Aleksandras Pakalniškis, MES GRĮŽTAME. Įdomūs jaunų dienų atsiminimai ir įvykių bei vietų aprašymai, skaitomi kaip romanas. 367 psl. Kaina $5.

A. Pakalniškis, METAI PRAEITYJE. Netolimų įvykių prisiminimai ir įvykių Lietuvoje ir Vokietijoje aprašymai suskirstyti į 12 dalių. 296 psl., kaina $5

Dr. Kazys Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS. II tomas Gražiais viršeliais 336 psl. Kaina $6.00 Minkštais virš. $5.00

Prof. Vacl. Biržiška SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, I dalis 208 psl., įrišta — $3,00, minkštais viršeliais — $2,00. II dalis. 222 psl., įrišta — $3.00. minkštais viršeliais — $2.00

Henrikas Tomas — Tamašauskas, LIETUVIŠKASIS PAMARYS. Pakalnės ir Labguvos apskritys su įdomiais aprašymais, iliustracijomis ir dokumentacija. 336 psl., kaina $6.

P. Kesiūnas, TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ. Trijų dalių Lietuvos partizanų buities romanas 292 puslapių. Kaina $3.

Janina Narūnė, TRYS IR VIENA, jaunystės atsiminimai 170 psl. — $3.00

M. Gudelis, POVILAS MILERIS. biografijos bruožai 233 puslapiai — $3.00

Knygas užsakant reikia pridėti 25 ct. pašto išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. HA 1-6100

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI. 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir sudrūpinimą. — $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik — $3.00 Minkštais viršeliais tik — $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik — $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantu spindinti žiedą, apkaišo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė - Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina $1.—.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina $2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. $1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE. Eilių rinktinė, 160 psl. Kaina $3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. $2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai. 86 psl. $2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis $5.00
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas. 42 psl. $2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. $1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., $3.00
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. $2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai, 92 psl., $1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. $1.00
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMĖLIS. Eilės, 70 psl., $1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. $2.50
16. Alfonsas Tyruolis. METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. $3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 55 psl. $1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. $3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

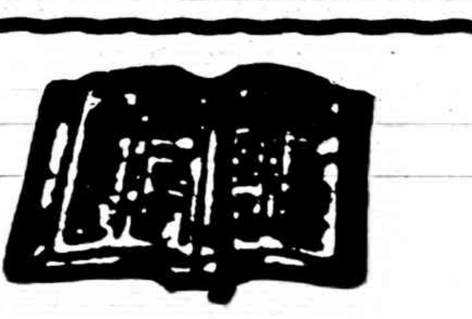

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių garbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje besikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 96 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Intuisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba atsakant paštu ir pridedant čekį ar piniginę perlaidą.

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation

Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning itch in hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: *Preparation H®*. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1978 Subscription Rates

Chicago $33.00 per year, $18.00 per six months, $10.00 per 3 months. In other USA localities $30.00 per year, $16.00 per six months. $9.00 per three months. Canada $33.00 per year; other countries $34.00 per year.

20 cents per copy

Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose
metams $33.00
pusei metų $18.00
trims mėnesiams $10.00
vienam mėnesiui $ 3.50

Kitose [illegible] vietose:
metams $30.00
pusei metų $16.00
trims mėnesiams $ 9.00
vienam mėnesiui $ 3.00

Kanadoje
metams $33.00
pusei metų $18.00
vienam mėnesiui [illegible]

Užsieniuose
metams $34.00
pusei metų $18.00
vienam mėnesiui $ 4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais - iki 12 val.

Šaltis ir sniegas paralyžavo susisiekimą

Amerika yra gerai organizuota, greito ir, palyginus, pigaus susisiekimo kraštas. Ameriką padarė turtinga greitas susisiekimas. Pradžioje žmonės ir prekes vežė arkliais, vėliau geležinkeliais ir laivais, o paskutiniu metu milžiniški sunkvežimiai ir lėktuvai.

Greitas ir pigus susisiekimas vežė geležies rūdis, aliuminijų, varį ir anglis, o paskutiniu metu veža maistą, vaisius ir daržoves. Užtenka tomatėms prinokti vienoj valstijoj, kad jais galėtų pasimaitinti visas kraštas. Užtenka citrinoms ir apelsinams prinokti viename valstybės pakraštyje, kad jomis galėtų naudotis tolimiausias Amerikos užkampis. Daugelį stebino, kai vaisius pradėjo vežioti lėktuvais. Atrodė, kad pervežimas bus nepaprastai brangus ir neapsimokės. Bet gyvenimo tikrovė kitokia. Amerikos sunkvežimiai ir dideli transporto lėktuvai pajėgia po visą kraštą išvežioti šviežius ir prinokusius vaisius. Kitos valstybės naudojasi gerai organizuotu Amerikos susisiekimu, kad galėtų pasinaudoti vis dar stipria dolerio verte ir pačia parankiausia prekybos priemone.

Amerikiečiai ne tik išmoko prekes pervežti, bet pramoko viską apsaugoti nuo sugedimo. Šiandien Amerikos laivai ir lėktuvai pajėgia atgabenti geriausius bananus ir kitus vaisius. Lėktuvai ir laivai taip sureguliuoja temperatūrą, kad pakrauja žalius bananus, o kai pardavėjas juos gauna ir pasiūlo pirkėjams, tai jie gražiai pageltonėję ir visai nesirengia juosti. Panašiai moka temperatūrą išsaugoti iš Pietų Amerikos, Pacifiko salų, Afrikos ir Artimųjų Rytų vietovių.

Bet Amerikos transportas gali veikti tik ribotose šilumos sąlygose. Jis netinka šalčių metu, didelio lietaus ir sniego atvejais. Šaltis neigiamai veikia mažesnius automobilių motorus, o lietus ir sniegas neleidžia ratams tinkamai judėti. Mažas lietus ir nedaug sniego nieko sunkvežimiams nereiškia, bet kai šaltis smarkiau paspaudžia arba iškrinta daugiau sniego, tai susisiekimas susitrukdo. Paskutinėmis dienomis toks susisiekimo trukdymas suspaudė visą šiaurės Ameriką. Pirmiausia visą šiaurę palietė stiprus šaltis ir žvarbus vėjas, bet dar labiau pakenkė storas sniego klodas. Nukentėjo visa eilė valstijų, bet labai sunkiai paveikė Chicagą.

Šaltis jau dvi savaites spaudžia šį milžinišką Vidurio Vakarų miestą, paralyžiuodamas žmonių ir prekių transportaciją. Pirmiausia sniegas užvertė Chicagos gatves, aikštes ir visus kelius. Anksčiau iškritęs sniegas ir lietus sudarė labai pavojingą ledo grindinį, ant kurio automobilių padangos negali stipriai atsistoti. Paskutinėmis keturiomis dienomis iškrito nepaprastai daug sniego kiekvienoje Chicagos dalyje. Vietomis iškrito iki 20 colių sniego. Miestas naudoja visas priemones sniegui pravalyti bent didesnio trafiko gatvėse, bet tai ne toks lengvas dalykas. Miesto inžinieriai pravalę kelias didesnes trafiko gatves, sniego neišvežė.

Kiekvieną metą miestas pasiruošia šalčiams ir sniegui, bet toks didelis sniego kiekis užpuolė miesto netušius nepasiruošusius. Neužtenka svarbesnes susisiekimo gatves pravalyti, reikia rasti vietą iškritusiam sniegui išvežti. Be to, bevalant pagrindines susisiekimo gatves, sniegu užverčiamos šalutinės gatvės. Gatvės gale sustumtas sniegas visai uždaro gatvę ne tik lengvesnėms mašinoms, bet ir žmonėms.

Sniegu užverstas ir priėjimas prie Naujienų. Šaligatvis buvo pravalytas, bet didieji sniego plūgai, valydami Halsted gatvę, užvertė nepraeinamai šaligatvius. Negali praeiti kiton gatvės pusėn, negalima įvažiuoti į skersgatvį. Pietinėje namo pusėje esantis langas užverstas storu sniego klodu. Prie jo privažiuoti neįmanoma. Bet svarbiausia, kad neįmanoma privažiuoti prie visos eilės kitų vietų. Į laikraščių kioskus, laikraščius parduodančias krautuves ir į paštą vežantieji automobiliai privažiuodavo prie šio lango, paimdavo maišus ir išveždavo, tuo tarpu šiomis dienomis tenka maišus nešti į Halsted gatvę, pernešti juos per pristumto sniego kalną ir mesti į maišą.

Miesto savivaldybė yra pasiryžusi padėti sutrikusiam susisiekimui, bet tai ne toks lengvas dalykas. Visos miesto priemonės naudojamos gatvėms valyti, bet to nepakanka. Miesto meras kreipėsi į privačias statybos bendroves, kurios pajėgia valyti sniegą, ateiti į pagalbą. Meras žino, kad visa tai kainuoja, bet miestas yra pasiryžęs mokėti už įdėtas darbo [illegible]. Chicagos priemiesčių padėtis dar sunkesnė. Jie neturi priemonių sniegui valyti. Reikalui esant, jiems [illegible] į pagalbą Chicaga, bet šiandien pats didmiestis [illegible]. Gatvių valymui kenkia apsnigti ir palikti automobiliai. Savininkai nepajėgia jų išvežti, jokios pagalbos jie negali prisišaukti, užtat miesto vilkikai privalo juos nuvilkti.

Praeitą sekmadienį Chicagoj turėjo posėdžiauti Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto taryba, bet ne visi tarybos nariai galėjo pasiekti Chicagą. New Yorke gyvenantieji tarybos nariai buvo užsakę vietas į Chicagą skrendančiuose lėktuvuose, bet jiems buvo pranešta, kad nėra lėktuvų į Chicagą, nes ten iškrito labai daug sniego. VLIKo tarybos posėdis teks atidėti iki sausio 28 dienos, jeigu iki to meto susitvarkys susisiekimas. Chicagoje turėjo įvykti įvairių organizacijų susirinkimai, bet teko juos atšaukti, nes šaltis ir sniegas sutrukdė susisiekimą. Šaltyje sniego pusnių pilnomis gatvėmis pavojinga eiti pėsčiomis.

O'Hare aerodromas buvo uždarytas. Tarnautojams pavyko pravalyti vieną lėktuvų taką, kad bent dalis keleivių galėtų važiuoti. Iš šio aerodromo galėjo pakilti tiktai penktadalis išvažiuoti norinčių keleivių. Bet amerikiečiai ir šiuo atveju yra išradingi. Jie atsiuntė į Chicagą porą tuzinų milžiniškų transporto lėktuvų, kad galėtų greičiau išvežti norinčius keleivius. Jumbo Jet lėgtuvai gali vienu skridimu išvežti iki 300 keleivių, tuo tarpu įprastiniai transporto lėktuvai priima tik 150 — 200 keleivių.

Reikia manyti, kad už poros dienų oras atšils ir susisiekimas grįš į normalią savo padėtį. Dėl blogo susisiekimo antradienio Naujienos neišėjo, bet tikimės, kad sekantieji numeriai išeis normaliai.

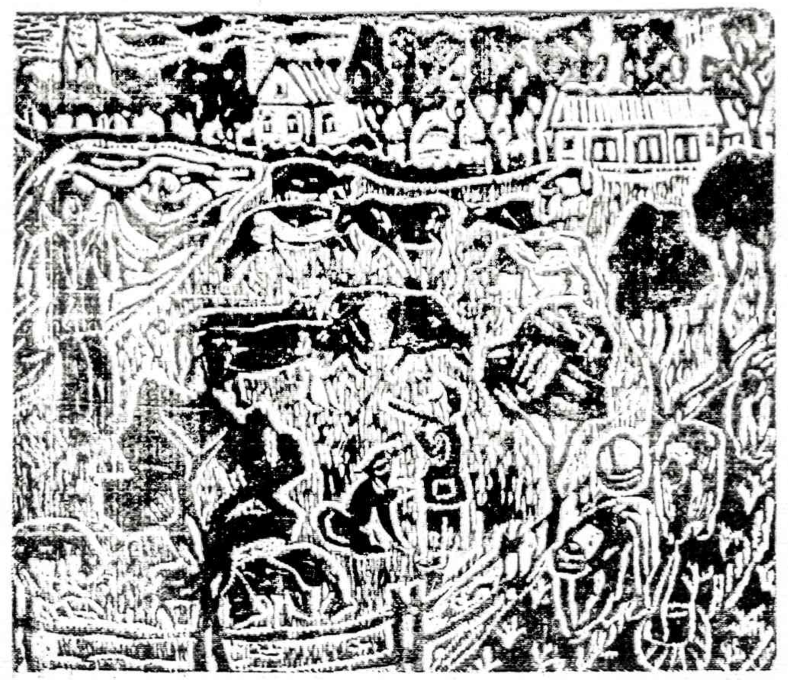

MAGDALENA STANKŪNIENĖ Ganykloje (Grafika)

V. KAROSAS

VLIKO SEIMAS

(KOMENTARAI)

(Tęsinys)

Venclovos paskaitoje nebuvo išryškinta pati svarbiausia problema. Ar disidentinį sąjūdį galima jungti ir derinti su rezistenciniu sąjūdžiu, kaip tai numatyta VLIKo programoje? Ar VLIKas, kaip partizaninio karo organizatorius ir visos rezistencinės kovos kordinatorius neatsiliks meškos patarnavimo Lietuvos disidentiniam sąjūdžiui? Tai viena iš problemų, kurią teks nagrinėti užbaigus seimo aprašymą.

Dr. BR. NEMICKO PASKAITA

Prof. Broniaus Nemicko paskaita buvo daug sudėtingesnė, su plačiais istoriniais palyginimais, tad sunkiau atpasakojama santraukoje. Teks sustoti ties esminiais profesoriaus pasisakymais, kurie tiesioginiai liečia pačią temą.

Prelegento įsitikinimu Helsinkio konferencijoje Vakarų demokratijos kapituliavo prieš Sovietus patvirtindami bei garantuodami esamas sienas. Tiesa, vakariečiams pasisekė Baigiamajame akte įrašyti visą eilę reikalavimų dėl žmogaus teisių įgyvendinimo, kultūrinių, informacinių ir asmeninių ryšių praplėtimo, bet visus šiuos gražius įsipareigojimus nubraukia sekantis nutarimų punktas, kuriame pasakyta, kad viena valstybė negali kištis į kitos valstybės vidaus reikalus. Nutarimuose taip pat atžymėta, kad tautoms priklauso laisvo apsisprendimo teisė ir taikingu sutarimu gali būti keičiamos sienos, bet nepasakyta kas ir kaip ta teise gali pasinaudoti.

Už tokį apgaulų susitarimą Sovietai išsiderėjo mainais priėimą prie vakariečių technologijos ir kapitalų, kurie bus panaudoti jų militarinės galybės ugdymui ir komunistinei penetracijai globaliniu mastu.

VLIKas buvo numatęs Sovietų kėslus ir savo memorandumuose pakartotinai mėgino įspėti vakariečius dėl gresiančio jiems pavojaus ir drauge reikalavo neįteisinti Lietuvos okupacijos. Dr. Nemciko pripažinimu, VLIKas pralaimėjo visu frontu, kas iššaukė savo keliu gilų veiksnių susiskaldymą, nes ALTas visai kitoje šviesoje interpretavo Helsinkio nutarimus ir atainkamai veikė.

Helsinkio nutarimuose buvo numatyta kas antri metai šaukti konferencijas patikrinimui įvykdytų darbų arba prasilenkimų su nutarimais. Įvykusioje Belgrado konferencijoje iškilo gilūs nesutarimai, nes Amerikos atstovai teis. Goldbergas ir sen. Dole iškėlė Pabaltijo valstybių inkorporavimo nepripažinimą ir žmogaus teisių laužymą Lietuvoje, patiekdami daug dokumentų.

Dr. Nemickas pabrėžė, kad sen. Dole pareiškimai buvo daromi ne Amerikos vyriausybės vardu, bet iškelti tų tautų emigrantų rūpesčiu. Tuo būdu buvo išvengta kilę ginčai su Sovietų atstovu Voroncovu ir prie jokių konkrečių nutarimų neprieita, atidedant žmogaus teisių pažeidimų patikrinimą Madrido konferencijai.

(Bus daugiau)

● Imperatoriškas palociuo Pekine yra 1,050 jardų ilgio ir 820 jardų pločio, užima 177.9 akrų plotą. Jį statė Ming dinastijos imperatorius Yong 1307-20 metais.

RAŠO A. Ž.

KALBĖKIME ATVIRAI

(Tęsinys)

Štai keli pavyzdžiai. Neseniai buvo spaudoj —'Prieš savaitę buvo nušautas KBG gen. Arif Geidarov, kuris Azerbaidžano "respublikoje" ėjo vidaus reikalų ministerio bei komisaro pareigas. Oficialiai buvo pranešta,, kad jis mirė tragiškai, beeidamas savo pareigas. Bet atvykstantieji iš Bakų žmonės pasakoja, kad gen. Geidarov buvo nušautas, kartu su juo buvo nušauti ir du jo sargai adjutantai. Azerbaidžano respublikos ministerį nušovė jaunuolis ir po to pats nusišovė."

Laisvė pasirinkti — kam valstybės priešas, išdavikas, žudikas, kam — kovotojas už pavergtos tautos teises.

Dabar kita žinia, kad Italijos parlamentas išrinko naują krašto prezidentą. Prezidentu yra išrinktas socialistų partijos narys, 81 metų amžiaus Sandro Pertini. Naujai išrinktas prezidentas už pogrindžio veiklą Benito Musolinio valdymo metu buvo nubaustas kalėjimo bausme, kurią atsėdėjęs 8 metus, dar išbuvo kitus 8 metus tremtyje. Petrini buvo tas asmuo, kuris paskutiniojo pasaulinio karo metu vadovavo partizanams [illegible], ir kuris 1945 metais įsakė suimtą [illegible] nužudyti."

Kiekvienam laisvė galvoti — ar italai ušrinko prezidentu kovotoją už tautos laisvę,ar(despoto) žudiką.

Mūsų gerbiamas gilios minties teisininkas P e t r a s S t r a v i n s k a s savo knygoje — "Ir šviesa ir tiesa" rašo: "Kai valstybės valdžią pasigrobia koks diktatorius, tai tauta turi sukilimo teisę prieš jį. Sukilėliai gali visai pagrįstai laikyti save ir tautos atstovais. Tokiais tautos atstovais save laikė ir vokiečių 1944 m. sukilėliai prieš Hitlerį, civiliai ir karininkai, nors sukilimas prieš tą tironą jiems ir nepasisekė."

Atentano prieš A. Valdemarą dalyvius laikyti nė daugiau, nė mažiau tos pačios pategorijos kaip Kenedžio, Kingo ir Moro bei kitų žudikai (kaip daro Kasperas Radvila — L. L. Nr. 16-78 m.) yra nė daugiau, nė mažiau kaip politinis žlibumas, ar sąmoningas suktumas. Tos kategorijos ekstremistai(kaip Moro žudikai) teroru kovoja prieš demokratinę santvarką, prieš teisėtus esamus ar buv. valdžios asmenis ar visuomenės veikėjus, tad jie yra artimesni mūsų buv. akstremistams veikusiems prieš demokratinę santvarką.

Kasperas Radvila ten pat mini ir poeto eilėraštį apie karaliaus šunį, esą sukurtą [illegible] dyno mirties ir laidotuvių proga.

Tik pasekime spaudoje žinias, kaip [illegible] gua valstybėje kovojama prieš Sa[illegible] ešimos diktatūrinį režimą. Prieš visas [illegible] ras, kokios jos bebūtų, tautos kovoja. Ateitis priklauso demokratijai.

Ir taip Saugumas klusnaus K. L. teismo ir jo pirmininko pulk. Brazulevičiaus pagalba lengvai ir sėkmingai sutvarkęs jau minėtose bylose suimtuosius, pasiųsdamas bent ilgam laikui už kalėjimo grotų, 1929 m. rugpiūčio pabaigoj pradėjo naujus areštus ir fabrikuoti naują bylą, irgi skirtą spręsti K. l. tesmui. Šita byla buvo reikšminga ir tuo, kad pakitus politinei situacijai, baigėsi didele Saugumo nesėkme.

Šioje byloje suimtųjų buvo lyg dvi grupės. Vienoj daugumas iš Tauragės ar apylinkės, kitoj — visi iš Kauno, Saugumas, surašęs — sufabrikavęs suimtiesiems kaltinimus, perdavė bylą K. l. teismui spręsti. Ir šioj byloj kaltinimams paremti Saugumas neturėjo jokių įrodymų. K. l. teismui įrodymai ir nebuvo reikalingi, užteko Saugumo sufabrikuotų kaltinimų. Jokių ginklų, jokios nelegalios literatūros pas kaltinamuosius suimant nerasta.Suimtieji daugelis vieni kitų net nepažinojo.

Pateisinti, kad ir šioje byloje suimtuosius reikia griežtai bausti, Saugumui turėjo padėti įvykis, kuris kaip vėliau paaiškėjo, buvo paties Saugumo suplanuotas.

Tuo laiku Vievio gelež. stotyje buvo be pasipriešinimo suimti du iš Lenkijos atvykę ginkluoti asmenys (B ir V.). Juos suėmė iš Kauno atvykę Saugumo pareigūnai. Suimtųjų bylą svarstė K. l. teismas, abudu pripažino kaltais ir paskyrė mirties bausmę. Abudu padavė malonės — pasigailėjimo prašymus ir prezidentas jų prašymus patenkino.

Kaip pasakojo politiniai kaliniai, tą [illegible] ak į, kai buvo laukiama, kad nusmerktuosius ves šaudyti, polit. kaliniai budėjo. Ir tikrai, tuoj po vidurnakčio išvedė. Vienas jų eidamas (tai buvo B.) uždainavo. Visos polit. kalinių kameros (jų buvo daug ir perpildytos) atsiliepė, nors nusmerktųjų nebuvo matę ir jų nepažinojo...

(Bus daugiau

VISI BIZNIERIAI GARSINKITĖS NAUJIENOSE

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA
IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
5025 CENTRAL AVE.,
St. Petersburg, FL 33715
Tel. 813)-384-3020

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet, ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 —3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE. CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Pirmadieniais ir antradieniais 9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Šeštadieniais 7—8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla., 5:30 val. p.p. iš WTIS stoties 1110—AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

— Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

Detroito naujienos

Šaulių Naujų Metų sutikimas

Naujų metų sutikimas įvyko Gražinos ir Broniaus Valiukėnų puikiuose nesenai įrengtuose 2084 Kinmore Ave., Dearborn Hts, namuose. Atrodo, daugelį amerikonų mes pralenkėme rezidencijomis. Namas įrengtas pagal paskutinę madą, kaip iš lauko, taip ir iš vidaus su uvgniaviete. Tame moderniame name atsilankė Naujų Metų sutikti gražus būrys, apie 60.

Apie 9 val. kokteilis ir netrukus sėdome prie visokių gėrybių pakrautų stalų. Maistą paruošė darbščiosios sesės šaulės, vadovaujant Moterų sekcijos vadovei Angelei Šukienei. Gerai pasivaišinę ir ištraukę po gurkšnį, grojan puikiai muzikai, pradėjo suktis valsai ir modernūs šokiai, iki priartėjo 12 valanda.

Žodį tarė ir visus pasveikino su naujais metais Švyturio Šaulių kuopos pirmininkas Alfas Šukys. Po to visi griausmingai sugiedojo Lietuvos Himną. Po to sveikinimai ir bučiniai su geriausiais vieni kitiems Naujų metų. Ir vėl muzika, ir sukosi valsai. Detroitiečiai naujuosius metus sutiko bent keturiose vietose, o gal ir daugiau—neteko patirti. Atrodo, kad Dievo Apvaizdos parapijos didžiojoje salėje detroitiečiai nesutilpo.

Ką mums atneš Nauji 1979 metai pamatysime ateityje. Linkiu aš ir visa visuomenė visiems lietuviams darnaus sugyvenimo, o ypač Lietuvių Bendruomenės organizacijai linki me nesikišti į kitų organizacijų dirbamus darbus, pamirštant neatliktus savus darbus.

A. B. Radijo klubo festivalis

Festivalis su valgiais ir gėrimais bei dovanų laimėjimais įvyks sausio mėn. 21 d. Dievo Apvaizdos parapijos didžioje salėje. Pradžioje tuoj po pamaldų 10:30 val.

Minimam festivaliui ruošiasi intensyviai. Prie visų trijų parapijų yra paskirti asmenys, kurie priima laimėjimui fantus. Prie Šv. Antano parapijos Stasys Garliauskas, prie Dievo Apvaizdos par. — Antanas Janušis ir prie Šv. Petro par. — Albinas Andriušaitis ir ponai Lukai. Priimamos ir piniginės aukos.

Radijo klubo valdyba maloniai kviečia visus Detroito ir apylinkių bei Windsoro lietuvius į festivalį atsilankyti ir savo atsilankymu paremti Radijo klubo veiklą. Bus skanių valgių ir gėrių, visi būsite patenkinti.

Ant. Sukauskas

● Prancūzai yra didžiausi sūrio mėgėjai. 1969 m. kiekvienam prancūzui teko 29.98 svaro sūrio. Daugiausia sūrio pagaminama Amerikoje. 1970 metais Amerikos sūrio dirbtuvės, registruotos valdžios įstaigose, pagamino 998,800 tonų surio. Seniausios ir primityviausios sūrų gamyklos yra arabų kraštuose. Sūrį jie gamina iš ožkos pieno. Didžiausią sūrį pagamino Wisconsin Cheese Foundation 1964 m. New Yorko pasaulinei parodai. Jis buvo Cheddar rūšies bei skonio ir svėrė 34,591 svarą. Jo transportacijai buvo padirbta speciali mašina.

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

A. A.

IDAI BAKŪNIENEI

mirus, ponią Ireną Šilingienę, sūnų Vytautą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Elena ir Aleksandras Zujai

A. † A.

ROSE A. REKSTIS

Gyv. 6915 S. Washtenaw St.

Mirė 1979 m. sausio 14 d., sulaukusi 90 metu amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Palangos vls.

Amerikoje isgyveno 70 metų.

Paliko nuliūdę: sūnus Charles Rey, jo žmona Helen, sūnus Theodore Rekstis, jo žmona Sue, duktė Ruth Holmberg, jos vyras Robert, 10 anūkų, 5 proanūkai, brolis John Jonkowske ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Prikiausė Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugijai.

Ketvirtadienį, 3:00 val. p.p. kūnas bus pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.

Šeštadienį, sausio 20 dieną 9:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi a. a. Rose Rekstis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnūs, duktė, anūkai, proanūkai, brolis.

Laidotuvių Direktoriai Jonas Evans, Jr. ir Stasys Evans.

Tel. 737-8600.

Freskos tapyba [illegible]

VL. BAKŪNAS

Pastabos iš tolo

NUO KLAIPĖDOS IKI LOS ANGELES MINTYJIMAI SAUSIO 15-TOSIOS PROGA

Kam [illegible] miestas ir uostas dabar tarnauja, galima spręsti kad ir iš tokios žinutės, nesenai tilpusios "Gimtajame Krašte", apie Tarybinės Lietuvos žvejybos laivyno sugaunamą žuvį. Toje žinutėje tvirtinama, kad Tarybinės Lietuvos žvejybos l a i v y n a s, registruotas Klaipėdos uoste, sugaunąs tiek žuvies, kad proporcionaliai kiekvienam Tarybinės Lietuvos piliečiui tenką daugiau žuvies, negu Amerikos, Anglijos ar Prancūzijos piliečiui. Tai puiki sovietinės aritmetikos išdaiga, nes yra žinoma, kad toje pačioje Klaipėdoje reikia ilgose eilėse stovėti norint gauti šviežios žuvies. Klaipėdos laivynas jos gal pagauna, taip — bet ji pačiomis skuoiausiomis priemonėmis siunčiama Sovietų Rusijos gilumon. Taip yra su visa Klaipėdos pramone, prekyba — kas taip pat išimtinai tarnauja okupanto naudai.

X

Išeivijoje mes esame pratę minėti didžiuosius mūsų tautos įvykius, kurie baigėsi mūsų naudai, garbingai ir pergalingai: pavz. vasario 16-toji (nepriklausomybės paskelbimas) ir sausio 15-toji (Klaipėdos krašto prie Lietuvos prijungimas). Be abejo tai būtina. Bet man atrodo, kad jau laikas būtų minėti ir labai skaudžius mūsų tautai ir valstybei įvykius, kaip pavz. nepriklausomybės netekimas arba ir Klaipėdos atėmimas. Minima tik tragiški birželio įvykiai, trėmimas Sibira. Jei nieko daugiau, tai sausio 15-tosios proga visiems. Klaipėdos klausimu besidomintiems rekomenduočiau pasiskaityti klaipėdiškio, jaunesnės kartos mokslo vyro Martyno Gelžinio 1974 m. "Naujienose" spausdintą straipsnių seriją "Kas atplėšė klaipėdą nuo Lietuvos".

X

Bebėgant nuo bolševikų, pabėgėlių — tremtinių tarpe, yraciai Vakarų Vokietitoje, atsirado tokių, kurie manė, kad dabar gera proga save paaukštinti, vadintis naujais titulais — neturint tam jokio teisinio pagrindo - diplomo. Žinojau Vokietijoje vieną mūsų vyr. puskarininkį, kuris Vokietijoje, gyvendamas privačiai pas ūkininką, vadinosi aviacijos majoru. Kai būdamas Bavarijoje (Ansbache) net kelių DP stovyklų direktorium, per pažįstamus lietuvius perdaviau tam "majorui" pranešimą, kad atvyktų į bet kurią mano prižiūrimą stovyklą gyventi — visdėlto nedrįso ir išsikėlė į visai kitą (anglų) okupacinę zoną. Atsirado tada naujų "inžinierių", net "daktarų", kitokių "profesionalų" laipsnį gauti reikėjo baigti aukštuosius mokslus atatinkamoje specialybėje, ko tie naujais titulais pasipuošę asmenys niekada nebuvo padarę. Nusistovėjus stovykliniam gyvenimui, susiorganizavo diplomuotų lietuvių profesionalų draugijos ar sąjungos ir per jas buvo išsiaiškinta kas ir kokiu titulu turi teisę vadintis. Visi į tokius profesionalų sambūrius patekę "samozvancai" buvo iš jų pašalinti.

(Bus daugiau)

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.
SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių [illegible]
SLA — [illegible] pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, na[illegible] tarnauja tik savišalpos pagrindu.
Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.
SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.
SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.
SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.
Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

• • •

"Garbink, mano siela, Viešpatį, ir nepamiršk visų jo geradaryščių. Jis atleidžia visą tavo nusidėjimą ir gydo visas tavo ligas".

Psalme 103:2

Gal pranašas Dovydas pritaikė sau šituos žodžius ir gal manė apie gydymą savo kūno ir apie kitus žemiškus palaiminimus. Tačiau šita Psalmė yra parašyta dvasiškojo Izraėlio pamokymui. Dvasiški Dievo Izraelitai žino, kad jų nuodėmės yra atleistos ir kad jie yra suderinti su Dievu ir kad todėl, sulig jo pažadais, visi dalykai veikia išvien jų labui dėlto, kad jie myli Dievą ir yra jo pašaukti ir išrinkti. Jie visur ir visada randa priežastį ir turi savo širdyje norą pritaikyti sau ir dažnai kartoti šituos dėkingumo ir gyrimo žodžius.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
[illegible] So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone. OLympic 2-100[illegible]

PETRAS BIELIŪNAS
[illegible]348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
[illegible] So. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-113[illegible]

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET Republic 7-121[illegible]
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-66[illegible]
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. [illegible]

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone [illegible]

RAŠO J. VENCLOVA

AR ADOMAS IR IEVA KALBĖJO LIETUVIŠKAI?

(Tęsinys)

MUZIKA

Kaip dainavimas, taip ir muzika pirmykščiam žmogui buvo žinoma. Iš pradžių buvo įvairūs švilpukai, o vėliau ir kanklės atsirado etc. Prof. D. Comparetti mini lietuvių pasaką, kurioj kalbama, jog kanklės buvo lietuvių įsigytos iš dangaus.

Senovės rašytojas Diodorus (11, 42) nurodė, jog hyperborėjai savo žygius apdainuoja, palydėdami kanklėmis. Prof. J. Žilevičius (Kanklės mitologijoj, legendose ir tautosakoj, 1937) konstatavo: "Lietuvių kanklininkai senų senovėj, kanklėmis pritardami, apdainuodavo mūsų didvyrių žygius... Kanklės yra senos, kiek sena mūsų tauta. Tas siekia daug tūkstančių metų atgal (kada medis kalbėjo į žmogų)".

ŠOKIAI

Jau primityvios tautos turėjo savo šokius. Jų buvo įvairių paskirčių. Seniausi šokiai buvo surišti su religija. Apie tai rašė J. Miškinis (Senoviniuose šokiuose atsispindi tautos dvasia, 1964): "Šokiai įvairiose tautose atsirado daug anksčiau už daugybę kitų meno šakų. Vadinasi, šokius turėjo dar primityvūs žmonės ir kitų paskirčių: kulto, tikybos, karo, pramogų, pasilinksminimų. Žydai, laimingai perėję Raudonąją jūrą, taip pat iš džiaugsmo r atsidėkodami Dievui, šoko tam tikrus šokius pagal Mozės sesers dainas — melodijas... Seniausias graikų šokis — guosų šokis buvo šokamas ties aukuru, vėliau pasidarė dievo Zeuso mistetrijos apeigų dalis".

Sulig V. Alford (5 p.) seniausias ir paprasčiausias šokis buvo ratelis. Gi rateliniai šokiai buvo labai paplitę lietuvių kaime. Prof. A. Benedictsen (9-67) byloja: "Dainavimas ir šokiai yra lietuvių pagrindiniai džiugesiai. Šokiai ir dainavimas priklausė visoms pagonių šventėms ir buvo laikytasi ligi vėlesnių krikščioniškų laikų. Nuo labai senų laikų šokis "Blezdingėlė" Saulės ir pavasario garbei buvo šokamas Lietuvoj... Pirma daina (Lėkė pulkas gulbinėlų) yra labai sena. Laukinės gulbės, skraidančios padangėj, yra pagonių paukščiai, karo dievaičio pasiuntiniai".

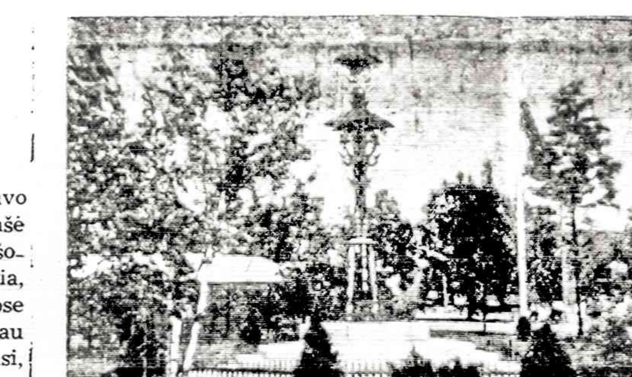

ASMENŲ BEI GIMINIŲ VARDAI

Istorikų (prof. dr. F. Ratzel, prof. dr. R. Latham, prof. Mueller etc.) vekaluose randame nuo seniausių laikų visuose pasaulio kampuose nemaža asmenų bei giminių vardų: Salatis, Sargonas, Gabunas, Vaganda, Varaita, Saulius, Galas, Uganda, Darna, Takeli, Dora, Tikunas, Dana Muras, Varena, Gondinga, Akeli, Banga, Butas, Savaja, Manbutus, Basuta, Margis, Vitis, Bangalas, Vargeli, Balonda, Ramas ir t. t. ir t. t., kurie lietuviškai skamba.

Vardų priklausomybės klausimu kalbininkas ir istorikas dr. E. Lewy (72-5) paaiškino: "Šalia visų vardų asmenų vardai nuro do, kokiam kraštui jie priklausė".

VIETOVARDŽIAI BEI VANDENVARDŽIAI

Visai panašiai galima kalbėti ir apie lietuviškai atrodančius vietovardžius, kurių galima rasti nuo senų laikų visuose pasaulio kraštuose.

Šia linkme buvo tyrinėta. Žymus proistorikas ir kalbininkas prof. dr. W. Schmid (Indogermanichen Forschungen, 77 Bd., 1972), iš pagrindų tyrinėjęs Europos proistorę ir jos senuosius vandenvardžus, priėjo išvados, kad patys seniausi vandenvardžiai randasi baltų krašte, tiksliau tariant senovinėj Lietuvos teritorijoj.

Prancūzų kalbininkas prof. A. Dauzat (21-3) pareiškė: "Vietų vardai yra vaizdai tos kalbos, kuria kalbėjo tuo laiku, kada jie susidarė". Vokečių mokslininkas prof. dr. H. Krahe (66-10) konstatavo: "Nes kur vietovardžiai tam tikros kalbos daugumoj randasi, ten turėjo ta pačia kalba būti kalbama, ten turėjo tos pašios kalbos tauta gyventi".

(Bus daugiau)

— Exchanhgee National Banko pareigąną apvalė New Yorko vagilių gauja.

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:

American Travel Service Bureau

9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus: Sudarome iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais kelionių reikalais.

• Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45 - 60 dienų.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasekti knygnešių bei lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandisę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotino lietuvių kalbų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SAJŪDŽIUI

skaityti ir platinti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajaus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813—391-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbė ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė $50 premiją. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniniame Naujienų piknike.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ________ dol.

Pavardė ir vardas ________________

Adresas ________________

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo ________________ kuris yra naujas skaitytojas. Priede ________ dol.

Pavardė ir vardas ________________

Adresas ________________

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė ________________

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ________ dol.

Pavardė ir vardas ________________

Adresas ________________

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas ________________

Adresas ________________

Pavardė ir vardas ________________

Adresas ________________

Pavardė ir vardas ________________

Adresas ________________

Naujienoms reikalingas

LINOTIPININKAS

Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:

HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

V. VALANTINAS

NURSES

Full or Part Time

We currently have (4) Full Time or Part Time openings for staff nurses. Recent employment experience helpful but not mandatory. Our center offers a complete orientation and training program.

MRS. ZYCH - 971-2645

FOUR SEASONS NURSING CENTER OF WESTMONT

5801 S. Cass Avenue, Westmont, Illinois 60559

Equal Opportunity Employer M/F

tą, parėmė Naujienų leidimą dvidešimt dolerių auka. Dėkui.

— **Gavę Naujienų kalendorių** specialiais laiškais po penkinę atsiuntė: Juozas Andrius iš Santa Monica, Calif., Kazys Balčiūnas iš Lemonto, M. Palionis iš Čikagos pietvakarių ir A. Zakys iš Clevelando. Dėkui visiems.

— **A. Mingė'a** iš Hamiltono be raginimo pratęsė savo ir kaimyno Z. Stonkaus prenumeratas ir atsiuntė $1 auką. Dėkui.

— **Jonas Smailys**, 3525 Monroe St., Omaha, Neb. 68108, Amerikos Lietuvių Tarybos atstovas Nebraskos valstijoje ir spaudos bendradarbis, neraginant pratęsė prenumeratą ir atsiuntė $6 auką. Dėkui.

— **A. S. Batkus**, Sherman Oaks, Cal., kartu su ankstyba prenumerata atsiuntė $5 auką už kalendorių. Kostas Slapikas iš Cicero atsiuntė $3. Po du dolerius atsiuntė Juozas Kantautas iš Brighton Parko ir Antanas Walskis iš šiaurinės miesto apylinkės.

— **Manigirdo Motekaičio** fortepiono rečitalis, turėjęs įvykti sausio 14 d. dėl didelio sniego atidėtas į kovo 18 d., sekmadienį, 3 val. popiet Jaunimo centre. Bilietai galioja tie patys.

— **Melrose Parko lietuviai** minės Lietuvos nepriklausomybės šventę vasario 17 d. 7 val. vak. Veteranų salėje. Ruošia organizacijų komitetas, kurį sudaro Vytautas Šuopys, Jonas Rugėlis ir Juozas Urbelis.

— **Kostas Toliušis** išrinktas Auksinio Amžiaus Klubo "Rūta" Montrealyje pirmininku.

— **J. Lymantas** iš Montrealio pakviestas kalbėti Toronto lietuviams minint Klaipėdos atvadavimo sukaktį. Minėjimas buvo sausio 14. d. Prisikėlimo parapijos salėje. Minėjimą ruošė Mažosios Lietuvos Draugija.

— **Toronto lietuviai** minės Lietuvos nepriklausomybės sukaktį vasario 18 d. 3:30 val. popiet Anapilio salėje. 2:45 val. nuo Toronto Lietuvių namų į Anapilį eis autobusas. Iškilmingos pamaldos bus visose trijose bažnyčiose.

— **Toronto Lietuvių namai** leidžia biuletenį "Lietuvių Namų žinios". Šių metų pradžioje jis atžymėjo 4 metų sukaktį, o praeitų metų pabaigoje išleido 200 numerį. Pirmasis buiIetenio redaktorius buvo Jurgis Strazdas, ilgametis LN valdybos pirmininkas.

— **Dana Augaitytė-Bliskienė** pakviesta šv. Morkaus parap. mokyklos Toronte vedėjos pavaduotoja.

— **Arėjas Vitkauskas**, World Wide News biuro direktorius, 309 Varick St., Persey City, NJ 07302, prašo paskelbti tokį laišką: "Tik dabar radęs progą perskaityti Petro Pleškevičiaus knygutę 'Mes nešėm Laisvę', skiriu už suteiktą malonumą $10 atsiliepusiam autoriui arba jo šeimos nariui". Arėjas Vitkauskas, kaip ir autorius, yra Lietuvos kariuomenės kūrėjai savanoriai.

— **Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugijos** narių susirinkimas sausio 19 d., penktadienį, dėl susidariusių oro sąlygų neivyks. Apie sekantį susirinkimą bus pranešta.

St. Patlaba, vicepirm.

*

— **Horoscopes or Astrological Tarot Card Readings. Saturday** 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

*

— **Kelionių į Vilnių 1979 m.** jau paruoštas. Marius Kiela: (312) 737-1717. (Pr.)

TRUMPAI

★

— **Ponia Monika Ignas**, Cleveland Heights, Ohio, kiekviena proga ir kiekvienais metais paremia Naujienų leidimą. Dėkui už anstybą prenumeratos pratęsima ir už atsiųstą dešimties dolerių auką.

— **J. Dambrauskas** iš Marquette Parko specialiu laišku atsiuntė penkinę už kalendorių. Stasys Dagys atsiuntė $4. Tos apylinkės tautietis užsisakė Naujienas 3 mėnesiams tinkamesniam susipažinimui. Dėkui vsiems.

— **Z. Pulianauskas** iš Hamiltono kartu su prenumerata atsiuntė $7 auką. Dėkui.

— **P. Šilas**, N. Miami Beach, Fla., visuomenės veikėjas ir spaudos bendradarbis, be raginimo pratęsdamas prenumera-

REAL ESTATE

Namai, žemė — Pardavimui / REAL ESTATE FOR SALE | Namai, žemė — Pardavimui / REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS

DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

Registruokite savo namus, biznius, sklypus pardavimui jau 26-tus metus veikiančioj įstaigoj, o kirkdami pasiteiraukite.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Įvairi apdrauda —INSURANCE BUTŲ NUOMAVIMAS—parenkam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago

Tel. 767-0600.

BY OWNER —

6 room brick Georgian. 1/2 block to bus, near schools & churches. 771-5659.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DIESEL TRUCK MECHANIC

ONE MAN SHOP. ALL FORD TANDEM TRACTORS. Must Speak English.

568-4711

BUSS. OPP. — IN TOWN
Biznio Proga — Mieste

FOR SALE

Coin operated amusement route - Juke Boxes, Pinballs and Pool Tables.

323-8003

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

BAKER

BREAD and ROLLS

FOR SHOP IN WESTERN SPRINGS
Call 246-2894
or 246-1599

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, — teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, IL. 60668. Kaina 3.00 dol. su formomis — $3.90.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.

Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.,
Chicago, IL. 60629.

DENTURE WEARERS

A major advancement

CUSHION GRIP

DENTURE ADHESIVE

one application holds comfortably up to 4 days

O GERIAUSIAI ČIA

LABAI ŠVARUS 2 butų namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri gazu šildymai, Brighton Parke. $37,000.

ŠVARUS kaip stiklas 7 kamb. mūras, centralinis šildymas - vėsinimas, liuksus naujų namų apylinkė. $53,900.

2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas. apsauga nuo potvynių, aluminum langai, galite pirkti už $41,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui Liuksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke. aukšta kokybė, $50,000.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

MODERNUS 2 aukštų mūro namas, apie $13,000 pajamų. Geros sąlygos. Marquette Parke.

VALDIS
REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI

Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai

KLAUDIJUS PUMPUTIS

4514 S. Talman Ave.

Tel. 927-3559

DĖMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI

Tiktai $98 pusmečiui automobilio liability apdraudimas pensininkams

Kreiptis

A. LAURAITIS

4645 So. ASHLAND AVE.

523-8775

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET

Telef.: REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.

Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS

Notary Public

INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE

Call Frank Zapolis

3208½ W. 95th St.

GA 4-8654

STATE FARM INSURANCE

State Farm Life Insurance Company

ADVOKATAS

CHARLES P. KAL & Associates

2649 West 63rd Street,

Tel. 776-5162

Trečiadieniais iš anksto susitarus. Šeštalieniais iki 12 v.

Vakarais tel. 373-5047.

Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE

All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service.

735-6361

FIGHT HEART DISEASE

GIVE HEART FUND

NAUJIENOS

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

HAymarket 1-6100

Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXV Price 20 c. Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, January 18, 1979 Nr. 11

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

IZRAELIS APŠAUDĖ LIBANO PAKRAŠČIUS

MIRĖ KAZYS ALIŠAUSKAS

Lietuvos kariuomenės savanoris — kūrėjas, pulkininkas leitenantas

1979 m. sausio 16 d. Chicagoje mirė pulk. ltn. Kazys Ališauskas Lietuvos kariuomenės istorikas ir daugelio studijų periodinėje spaudoje autorius, parašęs stambų veikalą apie nepriklausomybės kovas.

Velionis Kazys Ališauskas gimė 1895 m. kovo 29 d. Meškučiuose, šumskų vlsč., Marijampolės apskr. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje, 1919 m. baigė Karo mokyklą, o 1926 m. baigė Aukštuosius Karininkų Kursus Kaune. Dalyvavo Lietuvos Nepriklausomybės kovose su bolševikais, bermontininkais ir su lenkais.

Daug jaunesnių Lietuvos kariuomenės karininkų ir atsargos karininkų geru žodžiu minėjo ir minės pulk. ltn. K. Ališauską, kaip savo mokytoją. Karo mokykloje jis dėstė Karo ir Lietuvos nepriklausomybės kovų istoriją. Buvo Lietuvos Enciklopedijos bendradarbis ir kariškojo skyriaus redaktorius.

Netekę jo, liūdi ne tik giminės ir savanoriai kūrėjai bei kariai, bet ir visa lietuvių visuomenė.

Velionis buvo Naujienų bendradarbis, įvairiais nepriklausomybės kovų, karo istorijos ir net visuomeniniais klausimais pasisakydavo. Jam labai nepatiko šunuodegiavimas ir net bendradarbiavimas su okupanto agentais.

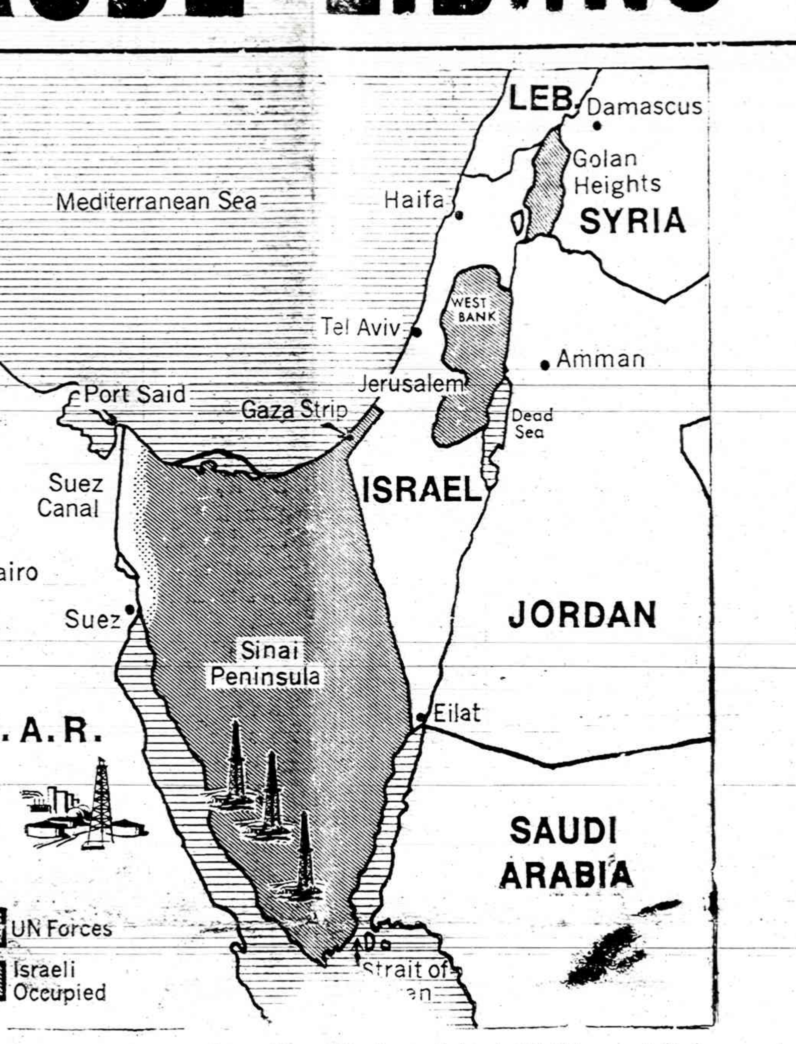

Šių metų sausio 16 dienos vakare Izraelio karo laivai iškėlė specialiai apmokytus marinus, kurie Libane, Tures uosto pakraštyje, nakties metu sunaikino visą palestiniečio karo mokyklą.

LENKŲ IR SOVIETŲ ISTORIKAI IŠLEISIĄ LIETUVOS METRIKĄ

CHICAGO. Lenkų susivienijimo laikraštis Dzennik Związkowy paskelbė be jokių komentarų tokią žinią:

"Iš krajaus pranešta, kad prasidėjo pasiruošimai išleisti lenkų ir sovietų istorikų "Lietuvos Metrikos" dokumentus.

"Lietuvos Metrika" yra Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės kanceliarijos atliktų aktų rinkinys nuo pusės XV šimtmečio iki XVIII šimtmečio pusės. Dabar tie dokumentai randasi Maskvoje, Senųjų Aktų Centro Archyve. Laida turės pagrindinę reikšmę studijuojant Lietuvos Kunigaikštystės istoriją, taip pat visos Rzeczpospolitos ir kaimyninius kraštus.

"Metrika" apima apei 500 knygų ir jos išleidimas truks keletą dešimtmečių.

PAN Istorijos Institutas jau pašaukė į darbą atatinkamą kiekį darbuotojų.

Ar iš sovietų pusės "Metrikai" dirba lietuviai ar sovietai — dar nežinoma. Krašto spauda paskelbė tik, kad bus mokslininkai iš SSSR Mokslų Akademijos SSSR Istorijos Fakulteto".

— San Salvadore policija suėmė 20 jaunuolių, ardžiusių viešąją tvarką.

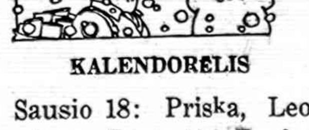

KALENDORĖLIS

Sausio 18: Priska, Leonardas, Ragnytė, Darius Galvainis.

Saulė teka-7:14, leidžiasi — 4:38.

Šaltas, snigs.

TRUMPAI IŠ VISUR

★

— Prezidentas Carteris prižadėjo padėti Chicagai išsikasti iš sinego. Meras Balandikas kalbėjo su prezidentu, papasakojo jam ištikusią nelaimę. Išsti iš sniego. Meras Balandikas Prezidentas prižalėjo sumokėti dalį sniego kasimui išleistų pinigų.

— Oficialios statistikos rodo, kad praeitais metais nusikaltimų skaičius Chicagoje buvo žymiai mažesnis, negu pernai.

— Įvykiai Irane verčia prezidentą apsvarstyti kiekvieną strateginių ginklų sutarties paragrafą. Sekretorius Vance turės pasakyti rusams, kad nebus jokių nuolaidų. Washingtone vyrauja įsitikinimas, kad maištą Irane finansavo rusai.

—Antradienį mula Chameini pasigyrė, kad jo turtas vertas 10 milijonų dolerių, o trečiadienį jau pasakė, kad vertas dešimt bilijonų dolerių.Jis turi daug žemės Irane.

— Vyresnio amžiaus žmonėms patariama šalčių metu ilgai šaltyje nebūti.

Įvairių grupių palestiniečiai susirinko Damaske kad galėtų rasti bendrą balbą organizuotam darbui, Jų nelaimė, kad visi nori būti vadais, ne kareiviais. Pats didžiausias vadas — teroristas Arafatas.

CHICAGO — "Karštas" šaltis, svilinantis vėjas ir sniego audros praėjusį savaitgalį nuo Uolos Kalnų vakaruose iki Didžiųjų Ežerų Rytuose visoje Didžioje Lygumoje (Great Plains) padarė gyvenimą sunkiai įmanomą, ir beveik tuzinui žmonių atėmė gyvybę, užpustė ir uždarė aerodromus, įlaužė namų stogus, sniego privarė iki 20, o Milvaukėje iki 28 inčų rekordo.

ŠACHO IŠSKRIDIMAS NEAPRAMINO KARŠTŲ IRANO AISTRŲ

SUDREBĖJUS IRANO ŽEMĖ PRARIJO TRIS KAIMUS, UŽMUŽDAMA VIRŠ TŪKSTANČIO ŽMONIŲ

TEHERANAS, Iranas.—Irano šachas su žmona išskrido antradienį į Egiptą, bet trečiadienį iraniečių aistros nei kiek nesumažėjo. Šacho nemėgstantieji šijitai pradėjo kelti triukšmą ir reikalauti, kad jam būtų uždrausta bet kada grįžti į Iraną. Mula Chomeini paskelbė, kad jis tuojau atskrenda į Teheraną, bet pakeitė savo nuomonę, kad patyrė, kad jis bus traukiamas teisman už maišto suorganizavimą ir pinigų iš Maskvos agentų ėmimą. Jisi pakeitė visus planus ir tuo tarpu į Iraną nesirengia skristi.

Mula Chmomeini yra turtingas

Paaiškėjo, kad Paryžiuje gyvenantis mula Chomeini yra turtingas žmogus, bet jo turtas yra Irane ir kalnuose. Jis pabėgo iš Irano prieš 16 metų. Ilgiausiai jis gyveno Irake, kur iš rusų pastatytos radijo stoties kurstė gyventojus prieš Irano šachą. Praeitais metais Irako valdžiai įsakė mulai išsikraustyti ir nustoti kurščius Irano gyventojus. Dabartiniu metu mula samdo butą viename Paryžiaus priemiestyje. Per radiją jis nekalba bet Prancūzijos radijas perduoda jo pagamintas žinias. Savo laiku šacras buvo prašęs neleisti jam skleisti propagandos.

Nuvertė geležinę šacho statulą

Antradienį Teherane buvo suruošta didelė demonstracija, nukreipta prieš šachą. Kol kalbėtojai reikalavo uždrausti šachui grįžti į Iraną, grupė jaunų studentų parišo stiprią virvę prie šacho statulos kaklo ir nuvertė ją nuo piedestalo. Irano policija yra gavusi isakymą šauti į kiekvieną, kuris bandys naikinti susisiekimo priemones, automobilius ar gyvenamus namus.

Nelaimę žadantis žemės drebėjimas

Irano šacho lėktuvui pakilus ir besirengiant išskristi iš Irano erdvės, rytų Orano provincijoje labai smarkiai sudrebėjo žemė. Drebėjimas buvo toks smarkus, kad prasižiojusi žemė ryte prarijo tris Orano provincijos kaimus, gulinčius Afganistano pasienyje. Pradžioje manyta, kad ten galėjo žūti apie 900 žmonių, bet kitur buvusieji ir gyvi likusieji tvirtino, kad minėtuose kaimeliuose žuvo virš tūkstant. žmonių. Iraniečiai labai blogai interpretuoja šį įvykį. Jie mano, šacho išskridimas buvo labai kruvinas visam Iranui.

Vėžio gydymas turi būti padarytas medicinos mokslininkų tyrinėjimų pirmuoju uždaviniu, pasakė apie pusė iš 1,500 privačiai apklausinėtų amerikiečių. Sekantys pirmaeiliai uždaviniai išspręsti yra vartojimo reikmenims kainų sumažinimas ir energijos pro blėmos išsprendimas.

KAMBODIJA KERŠIJA ĮSIBROVĖLIAMS

BANGKOKAS, Tailandas.— Kambodijos sostinę užėmusios karo jėgos pačioje sostinėje ilgiau būti negalėjo. Jos padėjo vietos komunistams išgaudyti didžiausius įsibrovėlių priešus ir nužygiavo į Tailando pasienį. Šiandien iš Phnompeno ateinančios žinios sako, kad vietos gyventojai supliekė uoste buvusius įsibrovėlius ir vėl užėmė visą uostą. Vietnamo gyventojai kontroliuoja visą uostą ir pastoja kelią bandantiems jį naudoti vietnamiečiams. Pačiame uoste įvyko keli susirėmimai su paliktais Vietnamo sargais, bet jie greitai buvo nuginkluoti ir padaryti bejėgiais. Manoma, kad šitekių būdu bus išlaikytos ir kitos sostinės dalys.

KENIJOJE SIAUČIA JUODASIS MARAS

NAIROBI, Kenija. Vietos gydytojai pastebėjo, kad jau pradėjo siausti juodasis maras. Gydytojai tuojau informavo sanitarijos skyrių, kad būtų imtasi priemonių ligos plitimui pristabdyti. Jau nustatyta, kad nuo juodojo maro mirė 10 žmonių, o užkrėsti yra 301. Šią greitai plintančią ligą užkrečia laukų pelės. Jos užkrečia vandenį, o vėliau užkrėstas vanduo užkrečia žmones. Šia liga užkrėstuosius sunku gydyti, juos reikia atskirti, kad kiti neužsikrėstų.

LIBANE ISRAELIS IŠGRIOVĖ PALESTINIEČIŲ KARO MOKYKLĄ

IZRAELIS YRA NUTARĘS KERŠYTI UŽ KIEKVIENĄ PALESTINIEČIŲ ĮSIBROVIMĄ IZRAELIN

TELAVIVAS, Izraelis. — Praeitą naktį specialiai paruoštos Izraelio komandos iškėlė netoli Tyrės uosto ir užpuolė palestiniečių karo mokyklą, kurioje apmokomi jauni arabai, kaip įsiveržti į Izraelio teritoriją ir padaryti žmonėms ir turtui didelių nuostolių. Iki šio meto Izraelis naudojo karo laivus ir aviaciją palestiniečių centrams griauti, bet šį kartą į Libaną įsiveržė specialus komandos dalinys, kuris išnaikino visą palestiniečių karo mokyklą.

Izraelio karo laivai neramios jūros metu priplaukė prie Libano pakraščių, iškėlė specialiai paruoštas komandas, kurios pasiekė karo mokyklą ir užpuolė palestiniečius, visai nelaukusius ir neitikėjusius tokio užpuolimo. Tyrė izraelitams ir palestiniečiams jau seniai žinoma. Ne vieną kartą palestiniečiai iš Tyrės plaukė Izraelio apšaudyti, ne vieną kartą Izraelio karo laivai ir aviacija puolė Tyrės uosto srityje suplaukusius palestiniečius.

Libaną palestiniečiai naudoja įsiveržimams į Izraelį. Anksčiau tokia karo baze buvo Egiptas ir Jordanija. Retkarčiais palestiniečiai bandė įsiveržti ir iš Sirijos, bet izraelitai privertė tokias palestiniečių bazes panaikinti. Izraelis negalėjo toleruoti, kad palestiniečių karo jėgos įsiveržtų į Izraelį iš Egipto. Vėliau buvo naudojama Jordanija įvairiems įsiveržimams. Paskutiniu metu palestiniečiai naudoja Libano žemes. Izraelitai išvalė visą 30 mylių zoną nuo palestiniečių ir išsivežė palestiniečių ginklų sandėlius. Demarkacijos zonoje žuvo didokas palestiniečių skaičius, izraelitų netikėtai užpultas.

Šį kartą palestiniečiai nieko negalės sakyti dėl nekaltų žmonių žudymo. Jie vis skelbdavo, kad galinga Izraelio aviacija, mesdama bombas iš didelės aukštumos, pataikydavo jas nekaltiems žmonėms. Šį kartą kiekvienas paleistas sviedinys krito tiktai į karo mokyklos plotą. Jeigu kuris palestinietis bandė pabėgti iš apšaudomo namo, tai jį ... izraelitų au... kulkosvaidžiai. Beigus apšaudymą, Izraelio komandos išnaikino likusius.

Izraelio vyriausybė bando ieškoti taikos su Egiptu, tuo reikalu veda pasitarimus, bet palestiniečių bandymas panaudoti Libano teritoriją įsiveržti į Izraelį, pradeda įsitikinti, kad jiems tokios ekspedicijos neapsimoka. Jeigu palestiniečiai padada bombas pačiame Izraelyje, tai Izraelio karo vadovybė tokio žiauraus karo veiksmo nedovanoja.

— Italijos teroristai grasino popiežiui bomba.

PARDAVIMAI IR IŠPARDAVIMAI

Nežiūrint nepalankaus oro pokalėdiniai išpardavimai susilaukė rekordinio pirkėjų skaičiaus, ypatingai priemiesčių krautuvėse. U.S. World Report pranešimu, dar didesnis pirkėjų antplūdis buvo laukiamas, paskelbus viduryje sausio "White sales" išpardavimą, tačiau blogas oras ir blogi keliai sulaikė bargenų medžiotojus, nors šiemet buvo išparduodama ne tik apatinė danga bei kai kuri apranga, bet sumažinamos kainos 20-50% visokioms prekėms, nuo brangenybių iki matracų.

Blogo oro akivaizdoje kai kurie pirkliai yra pasiryžę pošventinius išpardavimus tęsti net visą vasario mėnesį, nes daugelis pirkėjų naudojasi tik išpardavimais, susidarydami atsargas prekių, kurios dabar jiems nereikalingos.

Komercijos departmentas spėja, kad nežiūrint nepalankių sąlygų, 1979 m. prekyba pakils 9.9%. Prekių kainų kilimas nuo 10% nukris iki 6.2%. Kils automobilių, alyvos bei jos produktų, aluminijaus, vario, plieno ir statybos medžiagų kainos.

American Meat institutas sprendžia, kad pirkėjai šiemet turės mokėti 40-50 centų daugiau už svarą maltos mėsos, gi vasaros metu steiko kaina pakils 25 centais už svarą. Numatoma, kad kils ir popieriaus kaina, nes jo atsargos yra mažos, o gamybą ir pristatymą trukdo streikai ir blogi orai bei keliai.

Yra ir prošvaisčių kovojant su aukštomis kainomis ir didėjančia infliacija. Greyhound bendrovė sumažino kelionių kainas. Kainos mažėja paukštienai ir kavai. Patys žmonės pradėjo kovoti su infliacija, naudodamiesi skelbiamais išpardavimais ir pirkdami tik reikalingas prekes.

KLONG LUEK, Tailandos. Nuo sekmadienio Khmer Rouge, Kambodijos, armijos kareiviai pradėjo į Tailandą vilkti, nešti savo sužeistus draugus pranešdami, kad Vietnamo ir Sovietų kariuomenė jau užėmė visą Kambodiją. Nors faktus tikrinantieji analistai dar abejoja dėl sovietų rusų kariuomenės tiesioginio dalyvavimo Vietnamo agresijoje prieš Kambodiją, tačiau Khmer Rouge atbegėliai tvirtina, kad Kambodijos vidaus priešų tarpe yra ir rusų pėstininkų kareivių.

LONDONAS. — Visoje Anglijos industrijoje šimtui tukstančių sunkvežimių šoferiams sustreikavus visą pramonę suparaližavus, paskelbta, kad iš darbo atleidžiama apie 2 milijonai britų darbininkų.

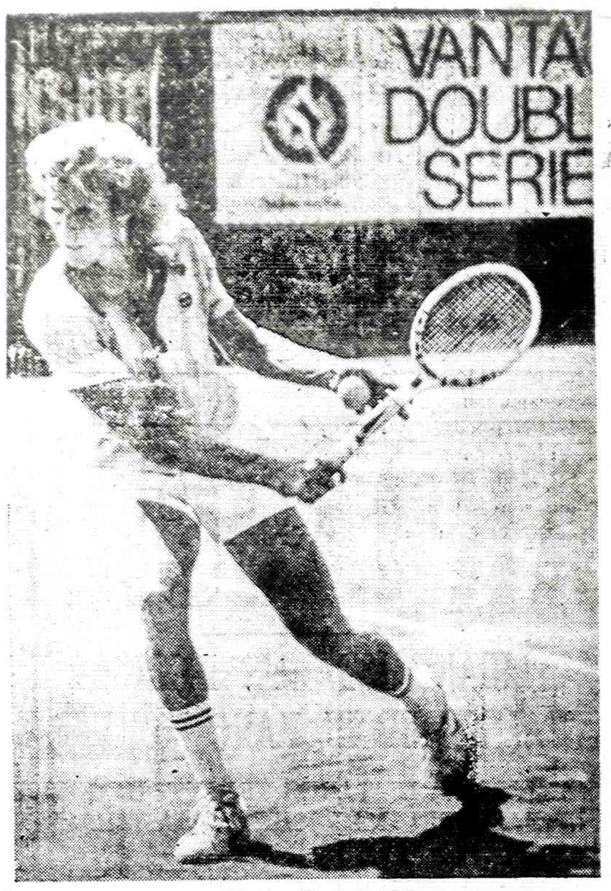

Vytas Gerulaitis

VITAS GERULAITIS TENISO ČEMPIONAS

Vakar su žmona ir dukrele grįžome iš Bahamu-Nassau. Praleidome tenai savaitę atostogų ir Bahamų laikraštyje Nassau Guardian ralau aprašymą apie sportininką Vitą Gerulaitį. Siunčiu Jums, jeigu norite, galite paminėti dienraštyje, kad jis ir tenai yra garsinamas ir paminimas kad yra lietuvis.

Su Pagarba

Aleksas Špokas

FREEPORT, Bahamas. Princess Hotels International savo atstovu spokesman, turizmo srityje paskyrė pagarsėjusį jaunąteniso žvaigždę (superstar) Vitą Gerulaitį. Jis visame pasaulyje kaip profesionalas teniso žaidynėse dalyvaus kaip Princess Hotels reprezentuojąs sportininkas. Bet to jis dalyvaus spaudos, radijo ir TV garsininuose visoje Šiaurės Amerikoje ir Europoje.

Princess Hotels International turi Bahamas Princess ir Princess Tower Freeporte's Lucayal. Princess turi dar 6 viešbučius kitose vietose, būtent Meksikoje, Bermudoje ir San Francisko ir du Monte Carlo.

Gimęs 1954 m. liepos 26 d Howard Beach, New York, šiandien Vitas Gerulaitis skaitomas vienu iš 4 visame pasaulyje pavieniu žaidiku (singles) tenistu. Vitas išmoko lošti tenisą New Yorko žaidimų aikštėse.

Vitas per ištisus praėjusius 1978 metus buvo pastovus WCT žaidikas. laimėdamas visą laiką įvairias premijas, sumušdamas dauk savo oponentų vieną po kitam taip kad 1975 metais lošdamas dėl čempiono titulo su Pitsburgo Trikampiu (Triangles) Vitas buvo pavadintas "Vertingiausiu žaidėju (Most Valuable Player) WTT 1975 metų žaidynėse.

1976 metais Gerulaitis pasiekė finalus keturiuose WCT turnamentuose ir Wimbledono quarter-finaluose nuvertė čempiono titulą gynusį Arthur Ashe.

Dar tik 22 metų amžiaus šis Lietuvis (Lithuanian, kurio ilgi šviesūs plaukai pasidarė pažinimo ženklu (trade mark) teniso aikštėse ir New Yorko disko scenose, 1977 metais išlošė penkis turnamentus. Jis būdamas 17 metų amžiaus buvo pirmas amerikietis laimėjęs vertingą Italijos Open Champion. Jis tai pasiekė nugalėdamas du italus ju pačių rezidencijų aikštėse, jų tarpe Adrianą Panattą, iki tol nenugalėtą čempioną.

Kitų 1977 metais laimėtų turnamentų tarpe yra Brisbane, Aūstralijoje, Ocean City ir Perth. Vitas neseniai pasirašė sutartį lošti visapasaulinėje teniso grupėje su savo namų grupe New York Apples. Jo spalvingas gyvenimo stilius ir liepsnojanti asmenybė tikrai pelno jam neginčijamą pirmojo New Yorke namuose auginto Broadway Joe titulą.

● Milijonierius Vanderbilt 1890 m. Asheville apylinkėj, North Carolinoj, pastatė didžiausią gyvenamą namą. Name yra 250 kambarių. Tada jo pastatymas kainavo $4,100,000. Dabar toks namas kainuotų apie 60 milijonų dolerių.

Dr. Vytautas P. Dargis, Reorganizuotos JAV Bendruomenės centro pirmininkas, pradeda metinę augančios ir stiprėjančios organizacijos konferenciją. Prie prezidiumo stalo sėdi Zuzana Juškevičienė, Vagų redaktorė ir Ignas Serapinas, konferencijos prezidiumo narys.

A. PLEŠKYS

(R) LB TARYBOS NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

Šis suvažiavimas įvyko 1978 m. gruodžio 16 d. Chicagoje, Lietuvių Tautiniuose Namuose. Pagal statutą taryba yra renkama dvejiems metams ir dėlto šimet ji nebuvo renkama, nes buvo išrinkta 1977 m. dviejų metų kadencijai. Tebuvo renkama tik šio suvažiavimo dienos darbams pravesti darbo prezidiumas ir įvairios kitos komisijos. Apie tai jau rašė St. Juškėnas "NAUJIENOSE" 1978 .12 20. paskutiniame pusl. ir "Laisvoji Lietuva" 1978 m. gruodžio 30 d. Nr. 25. Kam įdomu tas galį pasiskaityti. Viso šito nebekartosiu.

Mano tikslas yra patiekti ir perduoti plačiajai lietuvių visuomenei tame suvažiavime pasakytas reikšmingesnes kalbas, sveikinimus, paskaitas, pranešimus, pasisakymus, pasiūlymus ir t.t., kad lietuvių visuomenė turėtų aiškesnį ir pilnesnį to suvažiavimo vaizdą. Visa kas buvo suvažiavime pasakyta, kas ir apie ką buvo kalbėta, tegirdėjo tik maža dalelė lietuvių visuomenės — to suvažiavimo atstovai, vos arti 100 žmonių. Tos pasakytos kalbos ir pareikštos nereikalingų, bereikšmių žodžių, įtarpų ir t.t.

JAV (R) LB Tarybos prezidiumo pirm. A. Juškevičiaus suvažiavimo atidarymo žodis

"Malonios sesės, mieli broliai lietuviai, man yra didelė garbė ir malonumas nuoširdžiai pasveikinti (R) LB Tarybos narius, atstovus, mielas viešnias, svečius atvykusius į šį svarbų, ir reikšmingą suvažiavimą. Susirinkome peržvelgti mūsų (R) LB nueitą kelią, atliktus darbus, išsiaiškinti kilusius neaiškumus, pašalinti esamus sunkumus, suderinti nuomones ir nustatyti gaires ateities veiklai. Kiekvienas tautinis solidarumas, bendra idėja, savas prisiminimas Lietuvos, meilė ir ištikimybė tautai. Šių dienų padėtis reikalauja, kad mes kiekvienas dar tvirčiau, vieningiau telktume mūsų jėgas, sugebėjimus, kad (R) LB sparčiau augtų, stiprėtų, plačiau išplėstų savo veiklos ribas. (R) LB jau yra atlikusi didelius ir labai svarbius darbus. Ji sulaikė, pastojo kelią frontininkų tiltų statytojų želingoms užmačioms sugriauti pagrindinį Lietuvos laisvinimo veiksnį ALTą ir dar giliau suskaldyti mūsų išeiviją. Bet mūsų darbai nebaigti, mūsų laukia visa eilė didelių ir svarbių darbų ir rūpesčių, tat niekam nevalią būti tylinčiu įvykių stebėtoju, pavargti ar pusiaukelėje sustoti ir pailsėti.

Mūsų šventa pareiga, kasdien tvirčiau žengti pirmyn mūsų pavergtos tautos laisvinimo keliu. Mes vykdome mūsų pavergtos tautos įpareigojinus. Mūsų kelias, Lietuvos tautinis kelias, be kompromisinis laisvės siekimo kelias. Kam rūpi mūsų pavergtos tautos likimas, tas ryžtingai jungiasi į lietuvyb. išlaikymo plačius veiklos dirvonus ir uoltų talkininkavima pavergtos mūsų tautos laisvės darbų srityje. Nieko nėra garbingesnio, kilnesnio kaip dirbti, aukotis savo tautos, savo tėvynės Lietuvos labui. Lai šis suvažiavimas būna darbingas, našus ir sekmingas. Šiais žodžiais skaitau suvažiavimą atidarytu".

JAV himną sugiedoje solistė p. Irena Petrauskienė.

JAV (R) LB Tarybos prezidiumo garbės pirm. DR. Z. Danilevičiaus sveikinimas ir (R) LB principai. ... ... -

(Kreipimąsi (išleidžiu). Prie žodžių, kuriuos pasakė mūsų mielas pirmininkas, kad susirinkimui jis linki, kad jis būtų darbingas, našus ir sekmingas, aš noréčiau pridėti ir savo žodį, kad šis susirinkimas yra ir garbingas. Garbingas dėlto, kad jis išeina į kovą, kad jis tęsia kovą, kad jis dėl savo įsitikinimų, dėl savo narių ir tų įsitikinimų kuriuos atstovauja, išdrįsta aukoti savo laiką, savo darbą, jeigu reikia — savo pinigus ir aš manau, kad jeigu reikėtų ir iki savo gyvybės. O laikai yra tikrai nepaprastai sunkūs. Tarpais atrodo, kad mes pralaimim. Kodėl taip atrodo? Dėl to, kad žiūrėkite, pagrindinis dalykas prieš kurį kovojam, buvo ben dradarbiavimas, lankstymasis priešo agentams, arba bent taip sakant priešo okupanto tarnams tarnavimas ir gelbėjimas tiems okupanto tarnams šičia Amerikoje mūsų lietuviškąją veiklą ardyti. Tas tačiau vyksta visu smarkumu, ir "Akyračiai" jau išdrįso parašyti, kad jeigu kada esame kalbėję apie reikalą atstatyti santykinis su dabartine, nebesako okupuota, bet dabartine Lietuva, tai tas faktas dabar jau yra tikrai įvykęs. Gal aš tą nepakartojau žodis žodin, bet tai jau išdrįso su pasididžiavimu parašyti. Dabar jau matome, kas vyksta kitose srityse.

(Bus daugiau)

● Sniegulės yra šešiakampio formos, bet įvairaus dydžio ir skirtingų raštų. Sniegas nukrinta tik ant apie vieno trečdalio žemės paviršiaus.

● Astronomai apskaičiavo, kad visatoje arba saulės sistemoje yra apie du milijonus kometų, bet Žemės gyventojai vieną matys tik 1986 m.

Great American Dream Machine.

USA

America is the place that is made out of dreams. And, U.S. Savings Bonds have been helping to make happy dreams come true for years.

Now, Bonds mature in less than six years. That means your dreams can come true faster than ever before.

You can buy shares in your particular dream by joining the Payroll Savings Plan where you work, or the Bond-a-Month plan where you bank.

Before you know it, your American dream will be a reality.

Take stock in America.

Now Bonds mature in less than six years.

Vyt. Ignas ... JURATĖ IR KASTYTIS

For your headache get extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength. More strength than any regular headache tablet. And Anacin combines that strength with safety.

Like all leading headache tablets, Anacin starts with a pain reliever recognized safe by a panel of experts, used as directed. But Anacin gives you more pain reliever than any regular strength headache tablet. Gives you safety you expect with extra strength you want. Read and follow label directions.

Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomaja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuila apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

DOMAS ADOMAITIS

Prof. Adomas Varnas didžiojoje spaudoje

Gen. Konsulės J. Daužvardienės pastangomis United Press International susidomėjo šimtamečiu prof. A. Varnu. Jos patariamas tą uždavinį gavęs judrus žurnalistas Ed Lion gruodžio 27 d. telefonu kamantinėjo mane apie prof. Varną, norėdamas parodyti apie ką bus kalbama susitikus pas sukaktuvininką. Tam susitikimui pasiruošta surašius anglų kalba prof. Varno gyvenimo datas, pagrindinius įvykius ir pan.

Sutartą gruodžio 29 d. susirinkome pas p. p. Varnus: Gen. Konsulė J. Daužvaddienė, Ed Lion, jo fotografas ir šias eilutes rašantis. Pasikalbėjimas su prof. Varnu per vertėjus užtruko porą valanlų. Teko nustebti, kai gruodžio 31 d. p.p. Varnai jau buvo sveikinami iš Pensilvanijos ir New Jersey, vietiniams laikraščiams paskelbus UPI paskleistą žinią apie juos.

UPI išsiuntinėtas Ed Lion rašinio tekstas yra toks:

"Adomas Varnas Naujų Metų dieną įžengs į savo gyvenimo antrąjį šimtmetį."

"Žilstantis lietuvis imigrantas yra gimęs 1879. I. 1. apie dviejų tūkstančių gyventojų geležinkelio mieste Joniškyje, kas dabar yra Sovietų Sąjunga.

Varnas pergyveno du pasaulinius karus, trumpą jo gimtosios Lietuvos nepriklausomybę, kelias gimtinės okupacijas, veik metus kalėjime už tautinį veikimą ir kelis metus D. P. stovykloj prieš jo įsikūrimą Čikagoje.

"Gyvenimas tik verpetais sukasi apie tave", sako Varnas, braukdamas savo baltą barzdą. "Jis toks nepaprastas".

Varnas, mažai angliškai kalbantis dailininkas, savo ilgą amžių riša su saikingumu, įdomavimosi daugeliu dalykų balansuotu maistu, gera žmona ir vaikščiojimu. "Vengiau alkoholio ir jaunas būdamas, ir mažai jo tenaudojau" — pasakė jis per vertėją. "Dailė ir fotografavimas palaikė mane formoje. Ir kasdien vaikščiojau tam tikrą blokų skaičių. Net studentu būdamas nevengiau vaikščioti".

Savo gyvenime Varnas valgęs balansuotą, šviežią maistą, be chemikalų ir ne iš skardinių. Jis geria įvairių rūšių sultis. Paklaustas kaip pasiekti ilgo amžiaus jis juokiasi ir sako: "Gyvenk su gamta".

Varnas sukūrė apie 2000 aliejinių paveikslų ir 500 grafikos darbų. Iki savo ligos pries kelis mėnesius jis dar tapydavo kelias valandas kasdien. Jis dar tikisi tapyti ir vaikščioti ateinančią vasarą, kai atgaus savo jėgas. "Kol mano bcsas veiks, aš gyvensiu", Varnas sako rodydamas į savo galvą.

"Aš noriu padainuoti" — jis priduria, išjuosdamas kelis jausmingus lietuviškos dainos posmus savo gyvastingumui pabrėžti.

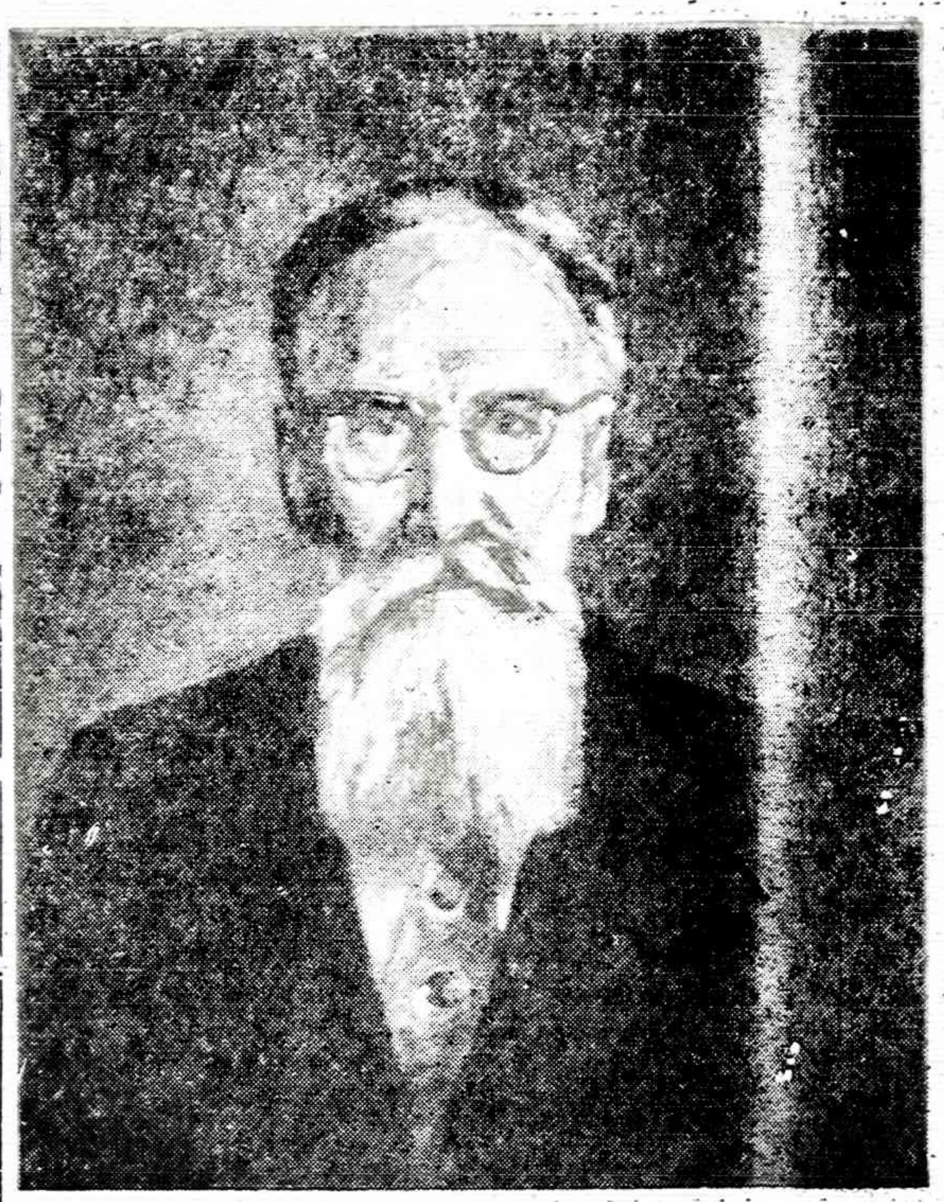

M. ŠILEIKIS — Prof. Adomo Varno portretas

Varnas yra vedęs 1919 m. savo dabartinę žmoną Mariją, kuri dabar jau yra 92 m. ir juokiasi jam priminus skyrybų madą. "Drauge ir kartu yra malonu" jis sako pridurdamas: "Aš turėjau rinktis iš trijų seserų".

1902 m. Varnas pasirinko pasitraukimą iš caro valdomos Lietuvos, kai policija jo ieškojo dėl dalyvavimo tautiniame vaidinime — komedijoj. 1909 m. po meno studijų Šveicarijoj ir darbo Italijoj, jis su prancūzišku pasu sugrįžo į Lietuvą, kuri po 1905 m. sukilimų buvo kiek švelnesnėje Rusijos kontrolėje.

Pėr 1917 m. revoliuciją jis buvo Rusijoj areštuotas kaip lietuvis patriotas ir beveik metus išlaikytas kalėjime. Paleistas iš kalėjimo jis perskubėjo į Lietuvą, ką tik paskelbusią savo nepriklausomybę.

22 metų Lietuvos nepriklausomybės laikotarpyje jis ruošė tautos pinigų, ir pašto ženklų projektus, įkūrė meno draugiją, kuri veikė kaip neoficiali Kultūros Ministerija ir dirbo kaip profesorius.

1940 m. rusai sutriuškino Lietuvos nepriklausomybę. Po to vokiečiai įžygiavo ir okupavo kraštą, kurį 1944 m. Sovietai vėl pakartotinai užėmė. Varnas pabėgo nuo grįžtančių rusų ir keliems metams pateko į D.P. stovyklą prieš atvykdamas 1949 m. į 100,000 lietuvių gyvenamą Čikagą.

Jis sakosi nebesitiki pamatyti dienos, kai sovietinis režimas bus sunaikintas Lietuvoje, bet jis jaučia, kad tas laikas ateis. Ir nežiūrint kokius sąmyšius jis pergyveno, dėl žmonijos ateities jis tebėra optimistas. Jis sako: "Aš esu optimistas ir tikiu, kad žmogus gali būti geras".

Taip baigė savo straipsnį Ed Lien, prof. Varno sukakties proga teisingai primindamas pasauliui dalį Lietuvos istorijos ir jos nelaimes. Jam priklauso kiekvieno lietuvio pagarba ir padėka.

— O —

Chicago Tribune, gavęs šią UPI "story", pavedė savo žurnalistui Clarence Petersen pasikalbėti su prof. Varnu. Susitikome gruodžio 31 d. ir kalbėjomės apie 2 val. To pasikalbėjimo vaisius pasirodė Naujų Metų dienos Chicago Tribune, kuriame patalpintas puikus C. Petersen straipsnis: "Jo sekantis šimtmetis turi būti lengvesnis". Straipsnis papuoštas puikia prof. Varno nuotrauka prie M. K. Čiurlionio paveikslo. Milijoninis Chicago Tribune tarp kitko paskelbė tokį prof. Varno pasisakymą: "Lietuva nėra laisva", tačiau jis skelbia — "Nenusiminkite, mano tautiečiai! Visos tironijos sulaukia to paties galo. Laisvė, šviesa ir tiesa nenugalimos".

Chicago Tribune nėra vienintėlis laikraštis, pasinaudojęs PUI informacija. Prof. Varną matėme ir televizijoj. Užtat, galima tvirtinti, kad šimtametis prof. Varnas iškeliavo į platųjį pasaulį ir jam pasakė apie Lietuvą. Tai vis darbščiosios Gen. Konsulės J. Daužvardienės "užsukti" laimėjimai.

Vl. BAKŪNAS

Pastabos iš tolo

NUO KLAIPĖDOS IKI LOS ANGELES MINTYJIMAI SAUSIO 15-TOSIOS PROGA

(Tęsinys)

Bet matykite dabar, net po virš 50 metų nuo Klaipėdos sukilimo, kai kur atsiranda visai iki tol negirdėtų "sukilėlių", teigiančių dalyvavus Klaipėdos sukilime, bet tam. neturinčių jokių įrodymų arba pasakojančių neįtikėtinai heroiškas pasakėles, apie kurias Lietuvoje, ypač Klaipėdeje, niekada nebuvo girdeti. Kitaip sakant — sukilo po 50 metų nuo Klaipedos paėmimo. Reikėtų, kad tokie "sukilėliai" būtų paskelbti viešai spaudoje, nes jie sąvindamiesi sukilėlio vardąs žemina tikruosius sukilėlius, o juo labiau Klaipėdos sukilimo aukas.

X

Kalbant apie sukilėlius ir "sukilėlius", prisimena man vienas įvykis iš Klaipėdos laikų, liečiantis kaip tik sukilėlius. Vienas Vyr. Mažiosios Lietuvos Gelbėjimo Komiteto talkininkų, labai drąsiai vėliau pačiame sukilime su ginklu rankoje prie prefektūros, pasužymejęs sukilėlis Jonas VANAGAITIS, rodos 1936 ar 1937 m., buvo sumanęs steigti sukilėlių fondą, lyg ir sukilėlių pensijų fondą. Sukilėlių šalpos reikalai buvo Lietuvos Šaulių S-gos tiesioginėje žinioje ir dėlto J. Vanagaitis suėjo į konfliktą su Šaulių Sąjunga, kuri dėl tokio privačiai steigiamo fondo turėjo kai kurių rezervų, kurie ir buvo spaudoje paskelbti (mano redaguotame) pranešime lietuviškajai publikai — kiek tai liečė piniginę dalį. J. Vanagaitis tada pareikalavo labai didelės pinigų sumos kaip atlygrnimo už nuostolius, kuriuos jis numatė tam pranešimui spaudoje pasirodžius. Vyko ilgos derybos su J. Vanagaičiu. Jis mat grasino visą reikalą perduoti Klaipėdos teisnųi su vokiečiais teisėjais. Jose dalyvavo: J. Vanagaitis, šaulių XX-tos rinktinės vadas J. Brūvelaitis, Lietuviškųjų Klaipėdos krašto organizacijų vykdomojo komiteto pirmininkas J. Kybrancas, aš kaip to komiteto reikalų vedėjas ir Vytauto Didžiojo gimnazijos direktorius, kurio bute vykdavo tos derybų komisijos posėdžiai, dr. K. Trukanos tos komljos pirm-kas. Derybos per kokius keturis ar penkis posėdžius beveik nebuvo padariusios jokios pažangos, gi ma po to grįžus (iš komiteto) į Gubernatūrą — nebesekiau jų eigos ir posėdžiuose nedalyvavau. Nežinau net kaip jos baigėsi, bet nei J. Vanagaičio norėtas steigti sukilėlių pensijų fondas nei tam reikalui jo norėta išleisti knyga (jos leidimui ir fondui J. Vanagaitis norėjo rinkti aukas ir taip pat talpinti knygoje brangius skelbimus) dienos šviesos neišvydo. Spėju, kad derybos bus pasibagę taikiu būdu, nes J. Vanagaitis paskui buvo eilę metų XX-tos rinktinės valdybos pirmininku ir jo visa šeima aktyviai d. yvavo šaulių veikloje, nesidrovėdami dėvėti šaulių uniformą, kas buvo labai retas, jei ne vienintelis, reiškinys klaipėdiškių miestelėnų tarpe.

Čia, jau Amerikoje, prieš kiek metų buvę paklide gandai, rodos net spaudoje, kad vienas iš Vanagaičių šeimos narių. J Vanagaičio surinktą medžiagą, kurioje (pagal mano turėtas žinias Klaipėdoje) buvę ir Klaipėdos sukilėlių sąrašai, yra atsivežti Amerikon ir norima ta knyga spausdinti. Tas Vanagaičių šeimos narys, esu beveik tikras, bus viena jų dūkra ištekėjusi už 7-to pės. pulk. karin. kap Šležo (?). Kas atsitiko su ta medžiaga ar knyga? Būtų nepaprastai gaila, kad ta medžiaga žūtų — nepaskelbta. Visai vistiek kas joje būtų buvę rašoma. Laikas bėga negrįžtamai, žmonės miršta, daug istorinės medžiagos žūsta laiko dulkėse. Jonas Vanagaitis jau senai miręs, todėl būtų pats laikas, jo surinktą medžiagą paskelbti kol dar yra gyvų jo šeimos narių, kaip kad yra padariusi klaipėdiškio dr. M. Anyso šeima — išleidusi jo atsiminimus, nors irgi jau po jo mirties.

Kas žino daugiau J. Vanagaičio knygos - atsiminimų reikalu?

— Vienam čicagiečiui pavyko aplankyti mirti nuteistą buvusį premjerą Buto. Manoma, kad diktatorius jį sušaudys.

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina $2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 149 psl., kainuoja $2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą. — $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik — $3.00
Minkštais viršeliais tik — $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik — $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažuti deimantu spindinti žiedą, apkaišo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda i gamtos vaizdu ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokiasi ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė - Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina $1.—.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos Kišeninio formato, 157 psl. Kaina $2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. $1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina $3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. $2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. $2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis $5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas. 42 psl. $2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. $1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., $3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. $2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinėliai, 92 psl., $1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. $1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMĖLIS. Eilės, 70 psl., $1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. $2.50.
16. Alfonsas Tyruelis. METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. $3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 55 psl. $1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. $3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation

Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning itch in hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: *Preparation H*®. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių garbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje besikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakiemose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Intuisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar piniginę perlaidą.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. — Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. — Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose Hemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

Published daily except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co.

1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates

$30.00 per year, $9.00 per 3 months. In Canada $33.00 per year

pusei metų $18.00
trims mėnesiams $10.00
vienam mėnesiui $ 3.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St. Chicago Ill 60608. Telef 421-6100

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val vakaro Šeštadieniais — iki 12 val

Šachas "atostogauja"

Irano šachas Reza Pahlevi, sėdėjęs aukščiausiame povo lizde, atrodo, kad prakišo savo sostą. Minėdamas galingos Persijos tūkstančio metų sukaktį, jis sukvietė galingiausių pasaulio valstybių valdovus, kad pamokytų juos, kaip reikia gyventi ir valstybes valdyti. Britų karalienei jis priminė, ko valdytojas neprivalo daryti, bet pats neišmoko eiti su gyvenimu.

Jis davė Irano kariams geriausius ginklus, jaunimui sudarė sąlygas mokytis, o gabesnius pajėgė siųsti į aukštąsias mokslo įstaigas Amerikoje ir kitose valstybėse, bet nesuprato, kad aukštus mokslus einantiems žmonėms reikia duoti laisvę tolimesniems mokslo tyrinėjimams, o visiems krašto gyventojams reikia duoti pačias pagrindines teises. Jis nesuparto, kad atsilikusių, bet labai fanatiškų mulų gadynė jau pasibaigė.

Turkijos Kemal Paša suprato atsilikusių mulų žalą krašto progresui ir laiku juos suvaldė. Naseris ėmėsi tų pačių priemonių prieš mulas, susispietusius apie Faruką. Jis ne tik suvaldė mulas, bet ir pačiam Farukui patarė išvažiuoti. Irano šachas turėjo tas pačias problemas. Jis nemokėjo suvaldyti mulų, nors Irano kariai ir patarė jam imtis priemonių, tai mulos suvaldė šachą. Pats šachas išskrido į Egiptą, o mula Chomeini ruošiasi į Teheraną islamiškos vyriausybės sudaryti.

Šachas pasirinkdavo gabiausią žmogų premjero pareigoms, bet tuo pačiu metu jis pasilikdavo sau teisę kištis į kiekvienos ministerijos personalo paskyrimo reikalus. Aukštose pareigose buvo fanatiškų mulų, kurie klausydavo mulos, o ne šacho. Net aukščiausioje policijos vadovybėje mula Chomeini turėjo ištikimų informatorių. Šachas galėjo žinoti apie juos, bet viskos galėjo ir nežinoti. Prasidėjus griežtesnei kovai, iš Irano išprašytas mula Chomeini turėjo tokias tikslias informacijas apie krašto vidaus reikalus, kokias turėjo pats šachas. Valdžios įstaigose šachas paliko daugybę modernios valstybės priešų. Blogiausia, kad šacho priešai turėjo ištikimų agentų saugumo organuose.

Šachas turėjo, o gal ir tebeturi ištikimą kariuomenę. Karo vadovybė jam nurodė, iš kur gaudavo propagandai vesti reikalingus pinigus. Kariai suėmė kelis šimtus maištininkų, galėdami juos suvaldyti. Vietoj greitų ir griežtų administracijos priemonių, šachas priėmė gen. Oziri atsistatydinimo pareiškimą ir įpareigojo Bachtiari naują vyriausybę sudaryti. Nespėjęs gauti parlamento pritarimo naujai vyriausybei, šachas paskelbė, kad jis išvyksta atostogų. Paskutinės savaitės jį tiek privarginusios, kad jis norįs pailsėti ir atleisti gero kai įtemptus nervus. Atostogų jis išvažiavo apsišarvojęs, tarytum nesirengtų grįžti ir toliau valdyti krašto. Pranešimas, kad išvyksta atostogų sukėlė naujas riaušes krašte. Maištininkai nepatenkinti, kad jis išvyksta tik atostogų, o ne visiems laikams. Pačiame Teherane maištininkai užrišo virvę ant kaklo, kaip vengrai savo laiku parišo Stalinui, ir nuvertė 20 metų stovėjusią šacho statulą. Panašių žingsnių maištininkai rengiasi imtis ir dviejuose Pietų Irano miestuose, bet šūkaujančius maištininkus suvaldė. Kaip ir anksčiau, kariai paleido kelis šūvius į viršų, o kai minia nepaklausė, tai paleido į minią. Nukritusieji sužeisti rėkautojai labai greitai įtikino, maištininkus, kad laikas bėgti. Jie įsitikino, kad šachas išvažiavo "atostogų", bet tvarkos ardyti vis dėlto negalima..

Šitas karių žingsnis, labai greitai apraminęs maištininkus, smarkiai paveikė mulą Chomeini. Jis prieš porą dienų paskelbė, kad važiuojąs į Teheraną, bet savo kelionę atidėjo. Jis rengėsi padėti sudaryti islamišką kabinetą, nutarė savo kelionę atidėti ir pasiteirauti, ar jo patarimai pageidaujami.

Antras svarbus nutarimas — šachas atidėjo savo kelionę į Ameriką. Vietoje Pietų Kalifornijos, jis pasirinko šiltą Asvano saulę. Iš Kairo jis išskrido į Pietų Egiptą. Kairo aerodrome šachą pasitiko pats Egipto prezidetas Anwar Sadatas. Jiedu praleido visą popietę prezidentūroje, į pavakarę šachas, bešluostydamas ašaras, su žmona ir sargais išskrido į Asvaną.

Galimas daiktas, kad šacho šalininkų skaičius Irane dar yra gausus. Gali visa karo vadovybė jam pritarti. Kariai gali būti pasiryžę klausyti šacho. Galimas daiktas, kad šachas, išvažiuodamas atostogų, buvo tikras, kad jis galės grįžti į savo rūmus, kai pailsės ir panorės grįžti į Teheraną. Bet jo ašaros, išskrendant iš sostinės, ir šarojimas atsisveikinant su prezidentu Sadatu rodo, kad jo pajėgumas negali būti toks stiprus.

Irano šachas anksčiau turėjo pradėti modernizuoti krašto administraciją. Jam gali patikti kištis į kiekvieną valstybės svarbesnį klausimą, bet jis privalo atminti, kad negalima tremplenti pagrindinių žmogaus teisių. Jeigu jis būtų gerbiąs pagrindines žmogaus teises, kurias pasižadėjo respektuoti Jungtinėms Tautoms, tai jis būtų patraukęs į savo pusę mokslus baigusią ir besimokančią jaunuomenę. Jis būtų išvengęs tokių didelių demonstracijų ir pasipriešinimo keliems karo stovio nuostatams.

Šachas išskrido, bet jo prisaikdinta premjero Bachtiaro vyriausybė krašte pasilieka. Bachtiari valdo ne tik vidaus reikalų ministeriją, bet jam privalo paklusti ir kariuomenės vadovybė. Mula Chomeini paskelbė kovą ne tik pačiam šachui, bet ir jo paliktai Bachtiari vyriausybei. Chomeini gali planuoti islamišką kabinetą, bet be parlamento ir paties premjero jis nepajėgs naujos vyriausybės sudaryti. Chomeini įrodė, kad jis geras psichologas, moka tikinčiuosius patraukti, bet iki šio meto jis neparodė valstybininko gabumų. Jis protestavo prieš šacho administraciją, bėgo užsienin ir iš Irako per 16 metų varė propagandą per rusų pastatytą galingą Irako radijo stotį, bet platesni Irano visuomenės sluoksniai nenori grįžti į viduaramžius, kai kraštas neturėjo įstatymų ir visiems valstybės reikalams vadovavosi tiktai Koranu. Irane Koranas atstoja bibliją, dėsto maralinius arabų tikėjimo pradus, bet jis negali būti valstybės įstatymu.

Nenoras praktiškam gyvenimui pritaikyti pagrindinių žmogaus teisių ir nesugebėjimas susitarti su Korano fanatikais privertė šachą išskristi atostogų. Galimas daiktas, kad Irano kariai sudarys sąlygas jam parskristi, bet jeigu anksčiau parskris mula Chomeini, tai šachui gali tekti ilgiau paatostogauti.

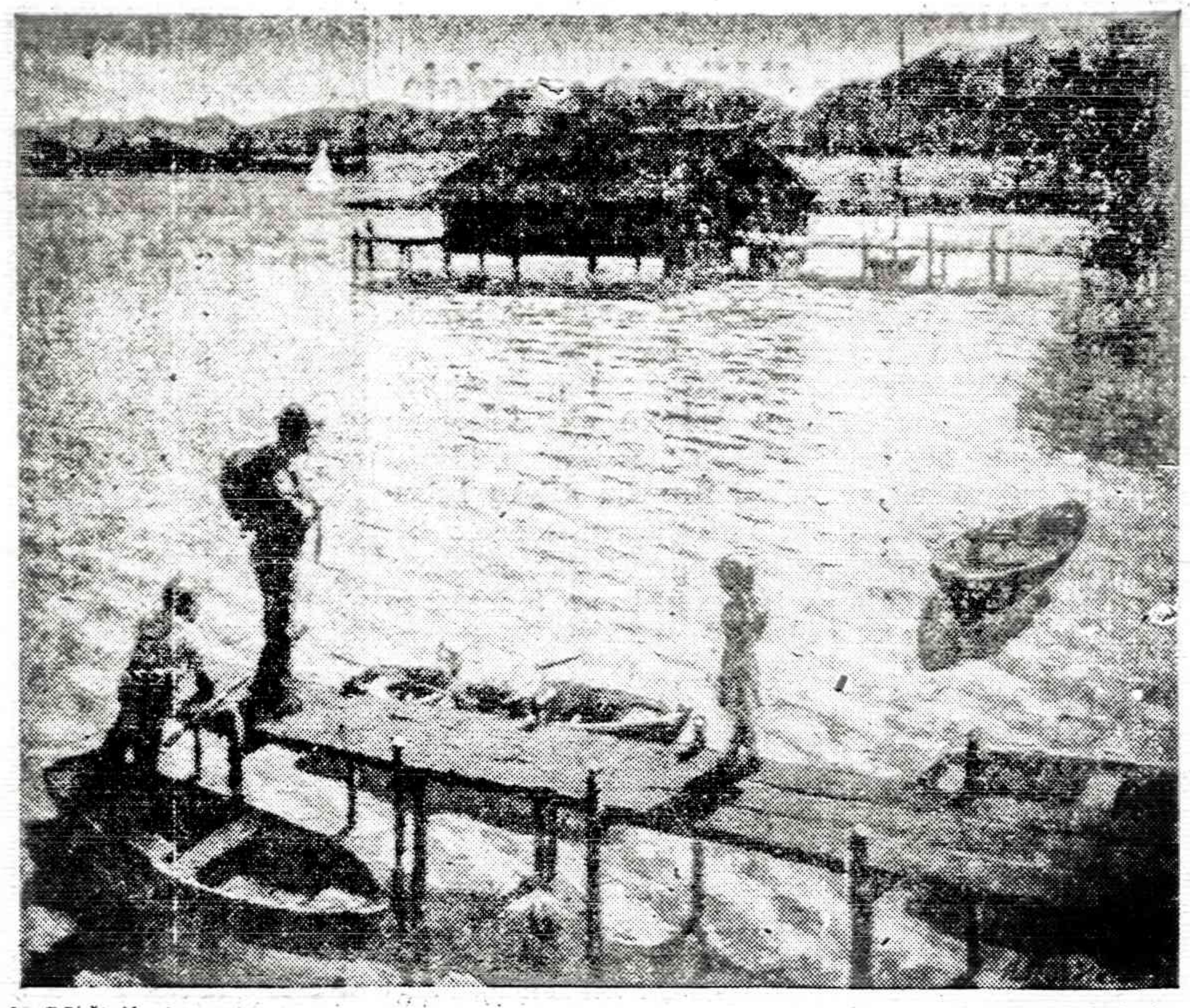

A. Rūkštelė — Prieplauka

V. KAROSAS

VLIKO SEIMAS

(KOMENTARAI)

(Tęsinys)

Įdomu pažymėti, kad prelegentas nė vienu žodžiu neužsiminė apie dr. Bobelio dalyvavimą Belgrado konferencijoje ir nieko nepasakė apie ALTo pastangas gelbėti Lietuvos laisvės bylą atsidūrusią kritiškoje padėtyje. Tołygiai diskretiškai nutylėjo apie VLIKo pasiųsto atstovo kun. K. Pugevičiaus pasiektus rezultatus. Pažymėjo bendriniu sakiniu, kad buvo laimėti Lietuvai palaukūs pareiškimai Kongrese, bet kieno pastangomis nedasakyta.

Išvadoje dr. Nemickas pasisakė, kad pirma reikia išaiškinti Helsikio nutarimų tikrąją reikšmę ir suformuluoti vienalytę strategiją ir taktiką, priimtina ir privaloma visiems veiksniams. VLIKas jau yra sudaręs Lietuvių žmogaus teisių komisiją, vadovaujama prof. Domo Krivicko, kuri gali tapti forumu bendram pasiruošimui Madrido konferencijai.

Nurodęs visą eilę tarptautinių ir Amerikos organizacijų, su kuriomis reikėtų palaikyti artimus ryšius ieškant jų paramos žmogaus teisių gynybai, užbaigė savo paskaitą.

Po paskaitos liko kelios minutės prieš posėdžio uždarymą, kurias panaudojo dr. Bobelis kai kuriems netikslumams atremti. Kategoriškai paneigė dr. Nemicko tvirtinimą, kad sen. Dole kalbėjęs vien užinteresuotų emigrantų vardu, o ne visos Amerikos. Jis pats asmeniškai dalyvavo tuo metu pasėdyje ir gali pristatyti kalbų kopijas. Dėl klaidingų dr. Nemicko pasisakymų Helsinkio nutarimų atžvilgiu, deja dėl laiko stokos negalįs pasisakyti.

Savo paskaitoje dr. Nemickas bendrai kritikavo Vak. demokratijų detentes politiką, prie kurios analizės teks grįžti komentuojant VLIKo u ž i m t ą poziciją tuo klausimu.

SEIMO ĮDOMYBĖS

Iš likusių seime įdomybių verta paminėti Tautos Fondo pranešimą. Pereitų metų bėgyje viso surinkta 77.000 dol. aukų. Gausiausiai, pagal savo skaičių, savo aukomis prisidėjo Kanados lietuviai su 33.000 dol. įnašu, juos seka Australijos lietuviai su 7.000 dol. aukomis. Mažiausiai aukoja JAV lietuviai, nors situacija metai iš metų geręja. Paklaustas atstovo TF pirm. J. Valaitis, kodėl ALTas nutraukė pašalpą VLIKui, suaukė trumpą atsakymą — "nežinąs".

Aukų rinkimo reikalu kalbėjo Kanados TF atstovas. J. Vaičeliūnas. Itin jausmingais žodžiais kreipėsi į žurnalistus, kad daugiau keltų spaudoje VLIKo darbus ir nuopelnus, nes yra daug svyruojančių lietuvių. Uženka vienc kito neigiamo pasisakymo apie VLIKo veiklą, kaip ir net sumažėja aukotojų skaičius.

(Bus daugiau)

RAŠO A. Ž.

KALBĖKIME ATVIRAI

(Tęsinys)

Po kokio pusvalandžio abudu nuteistuosius grąžino į jų kamerą. Mat, juos buvo nuvedę į raštinę jiems pranešti, kad prezidentas patenkino jų malonės prašymą. Už tai, kad B., eidamas mirti (tip jis galvojo), uždainavo, buvo kalėjimo admin. nubaustas karceriu ir paimtas iš pasivaikščiojimo be šiltesnio drabužio.

Sekančią dieną šie du nauji kaliniai buvo patalpinti į vieną iš polit. kalinių kamerų ir drauge su politiniais kaliniais leisti pasivaikščioti. Vienas jų (B) ir papasakojo, kaip vykęs jų teismas. Jis prisipažinęs, kad Lietuvon vykti jį prikalbinęs teisiamasis V., aprūpinęs ginklais, kokiam uždaviniui nesakęs. Gi teisiamasis V. pasakęs teismui, kad jis yra Saugumo agentas, kad jis gavęs iš Saugumo uždavinį atvesti vieną "plečkaitininką", kad jis taip padaręs ir iš Vievio stoties paskambinęs Saugumui į Kauną, kad vieną tokį asmenį jis jau atvedęs ir laukiąs kol Saugumo pareigūnai atvykę juos abudu suims. Jis teismui sakęs — esu Saugumo agentas duotą uždavinį atlikau, už ką mane teisiate?.

Paaiškėjus, kad V. veikęs, kaip Saugumo agentas (provokatorius), jis buvo išmestas iš visų polit. kalinių kamerų. Kalėjimo administracija jai teko patalpinti jį tarp kriminalinių kalinių. Bet kai tie sužinojo, kas jis yra, tai irgi nusiteikė jam nedraugiškai. Koks tolimesnis šių dviejų kalinių likimas buvo, man neteko patirti.

1929 m. smarkiai pakeitė politinę padėtį, kai rugsėjo 19. prez. A. Smetona atleido iš min. pirm. pareigų A. Voldemarą. Tas įvykis turėjo didelės įtakos ir Saugumui vykdant politinį terorą.

Pakutinės minėtos bylos Tauragės grupės suimtieji buvo teisiami K. l. teismo. Visi buvo nuteisti, bet sušaudymų nebuvo.

Nerukus turėjo būti teisiami K. l. teismo ir antrosios (Kauno) grupės suimtieji. Tuo tarpu keli visuomenės veikėjai darė žygių, kad ta byla būtų išimta iš K. l. teismo. Teko girdėti, kad tos bylos reikalu buvę kreiptasi ir į valdžios viršūnių ponias (ar taip tikrai buvo, neteko sužinoti). Ta byla buvo išimta iš K. l. teismo ir perduota ypatingai svarbioms byloms tardytojui. Čia ir prasidėjo Saugumo nesekmė — pralaimėjimas.

Iš kalėjimo suimtieji buvo nuvesti pas tardytoją apklausinėjimui — ištardymui. Teisininkas tuoj suprato, kad kaltinimams paremti Saugumas nedavė jokių įrodymų, mat, K. l. t. įrodymų nereikėjo, užteko tik kaltinimo. Byla buvo perduota Kariuomenės teismui spręsti, o suimtieji išleisti iš kalėjimo už užstatą, Kariuomenės teismas svarstė tą bylą tik 1930 m. gegužės ar birželio mėn. Tai buvo pirmoji tokia politinė byla, kuri buvo išimta iš K. l. teismo ir pavesta spręsti Kariuomenės teismui.

Teismo posėdis buvo viešas. Salę publika veik pripildė. Teimo pirmininkas uždraudė publikai oetką užsirašinėti, atseit leido tik klausytis. Klausiaui ir aš.

Kaltinamieji — studentiškas jaunimas ir du gelžinkeliečiai. Kaltinamuosius gynė solidariai be jokio atlyginimo, prof. P. Leonas (tada ir Teisių fakulteto dekanas), prof. V. Stankevičius ir advokatė L. Purėnienė.

Prokuroras R. prašė teismą visus kaltinamuosius pripažinti kaltais ir nubausti (mirties bausme).

Kaltinamieji kaltais neprisipažino, paneigė Saugumo jiems metamus išgalvotus kaltinimus ir prašė teismą juos išteisinti

Šitoj byloj Saugumui teko pristatyti liudininkus, jo slaptus agentus. Svarbiausias jų—jau minėtas agentas — provokatorius Kazys Klastauskas, Saugume dirbęs Sprindžio slapyvardžiu. Kokia jo buvo rolė V.Galinio ir kt. byloj, jau rašiau, tik toj byloj jis nebuvo išaiškintas, nes K. l. teismui siųsti slaptus agentus liudininkais Saugumui nereikėjo, užteko tik kaltinti.

Šioj byloj buvo kaltinami ir du geležinkeliečiai, kurių vienas esą išdavė Klastauskui siuntą iš bagažo kasos (laikr. "Pirmyn"). Teismui pristatytas dokumentas rodė, kad ne jis tą dieną budėjo bagažo kasoje. Karo l. teismui tai nebūtų buvę svarbu. Nesvarbu ir, kad kasininko pareiga išduoti bagažą asmeniui pristačiusiam kvitą. Paminiu tai, kad parodyčiau, kaip Saugumas veikė.

Byloje buvo liudininkais ir kiti Saugumo samdyti sekliai, jų žiniomais "tautiniais" vardais — Gurtajus Lionginas, Prokopovas Lašas, Spiridonavos. Gal ir šiandien jie ištikimai tarnaujau jau okupantui ir liudija.

Prof. Leonas savo gynimo kalboje kelis kartus pabrėžė, kad čia teisiami jaunuoliai ne už nusikaltimus ,bet kad čia teisiama i d ė j a. O kalbėdamas dėl liudininkų parodymų, ranka rodydamas į Klastauską, pasakė :— "Dėl šito liudininko aš neturiu ką pasakyti. Ponai teisėjai, patys matote." Mat Klastauskas atrodė nesiprausęs, nesiskutęs, labai sutrintais drabužiais, mieguistas(gal naktį girtuokliavęs, nemiegojęs). Sakyčiau, atrodė kaip bomas.

Nenoriu imti skaitytojo laiko smulkesniu atpasakojimu teismo posėdžio. Saugumas buvo paruošęs bylą K. l. teismui tik kaltindamas ir būtų užtekę nuteisti, bet kai byla buvo perduota Kariuomenės teismui, tai Saugumui buvo didelė nesėkmė, jo kompromitacija. Teismas paskelbė sprendinmą, kad visi kaltinamieji išteisinti.

(Bus daugiau)

VISI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford Medical Building). Tel LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą
...374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
5025 CENTRAL AVE.,
St. Petersburg, FL 33715
Tel. 813)-384-3020

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet, ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
Val. 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00—3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Pirmadieniais ir antradieniais 9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Šeštadieniais 7—8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla., 5:30 val. p.p. iš WTIS stoties 1110—AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

— Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.

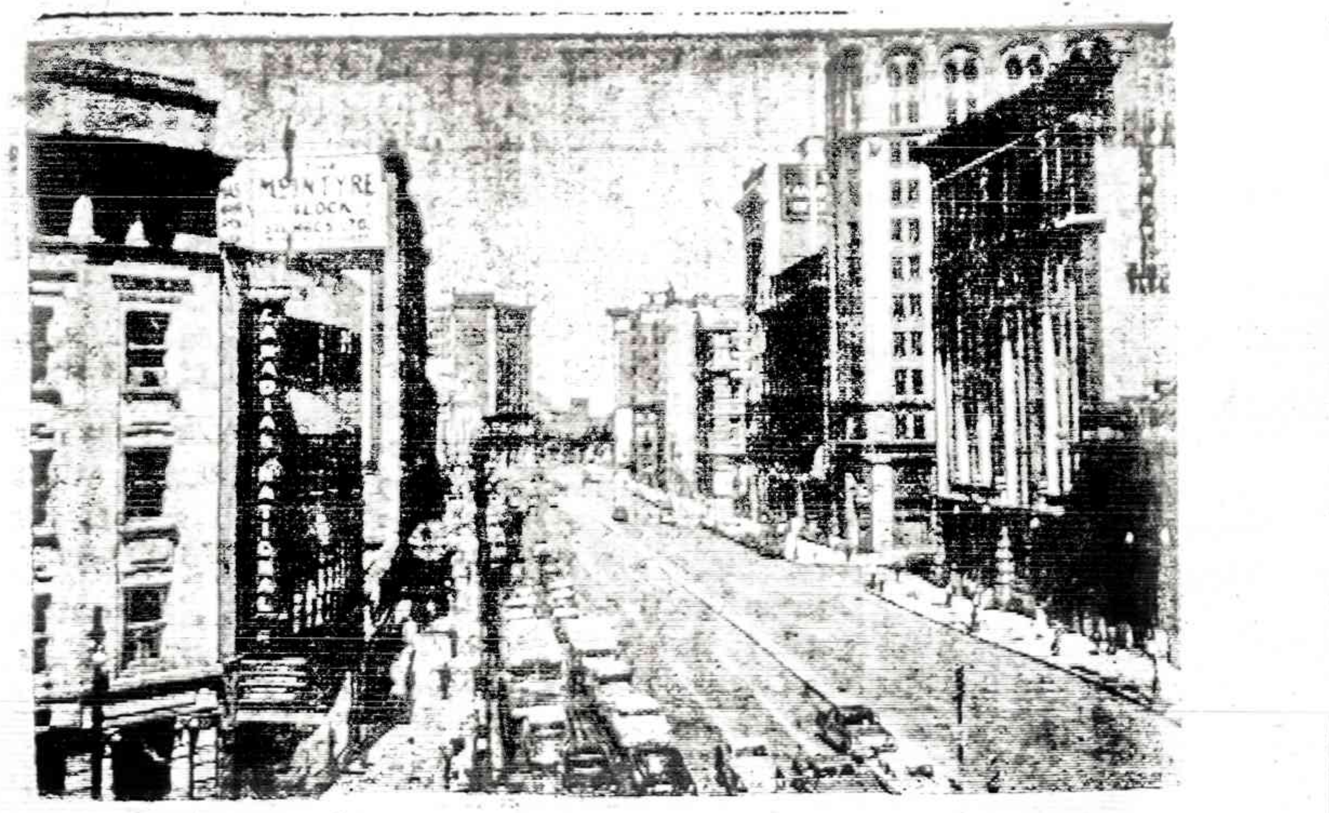
Winnipego lietuvių šv. Kašimiero bažnyčia

Moterų Klubo veikla

Lietuvių Brighton Parko Moterų klubo priešmetinis susirinkimas įvyko 1978 metų, gruodžio 7 d. Anelės salėje. Pirmininkė Nellie Skinulis atidarė susirinkimą, pasveikino visas atsilankiusias nares ir pranešė liūdną žinią, kad mirė mūsų trys nares — Magdalena Gribas, Antoinette Yomans ir Bernice Witkas. Visas susirinkimas atsistojimu ir minutės tyla pagerbė mirusias nares. Jų laidotuvėms nupirkti vainikai, duotos garbės grabnešės ir jų šeimoms išreikšta užuojauta.

Viena nauja narė prisirašė į klubą, Juosephine Bambalas, vienbalsiai priimta.

Klubas nutarė pasveikinti su Kalėdų šventėmis: Naujienas, Sophie Barcus radijo ir Veteranus; taip pat Moterų Klubas aplankė Holy Family Villa senelius, juos pavaišino namie gamintais skanumynais, ir jiems įteikė po dovanėlę. Jie buvo labai dėkingi, kad mes jų neužmirštame.

Pranešta, kad serga Mary Daunoras, Jennie Rambutis ir Elena Wengeliauskas. Prašome, kas galite, aplankykite ligonis. Sofija Gudavičienė ir Paulina Šlaustas jau ilgas laikas kaip sirguliuoja ir klubas nutarė jas paliuosuoti nuo nario duoklės.

Knygų revizijos komisijon apsiėmė: Juozupina Kilkus, Bernice Krasauskas ir Rožė Dlugzaitis. Valdyba ir komisija susirinks Nellie Skinulis namuose šį antradienį, sausio ... dieną.

Klubo valdyba 1978 metams: Nellie Skinulis, vicepirm. Julia Ramanauskas, nut. rašt. Eugenija Strungys, ižd. Antoinette Kalys, fin. rašt. Bernice Žemgulis, kasos globėja Peggy Davidauskas, koresp. Eugenija Strungys.

Buvo labai skanūs pietūs, nes buvo kalėdinės vaišės. netrūko ir gėrimo.

Sekantis susirinkimas įvyks vasario 1 dieną.

E. Strungys

NESUPRANTA, BET RAŠO

Š. m. "Naujienų" Nr. 2, kažkoks rašeiva, pasirašęs "Buvęs šaulys", užsimojo pakritikuoti ir pertvarkyti Lietuvos Šaulių Sąjungą Tremtyje.

... būtų į tai plačiau reaguoti ... kai tokiam "kritikui" ... laikraštyje ... papilti ant rimtos ... organizacijos, ... nepastoja. Jo ... kaip Su... rašeiva prisipažįsta, jog nesupranta apie ką rašo. Gi laikraštininko etika reikalauja, kad rašytų tik apie pagrįstus ir gerai ištirtus faktus. Šio "autoriaus" tikslas, žinoma, yra aiškus: drumsti visuomeninius vandenis. Nesunku susivokti, kas juos ... ruoja.

Jei laikraščių redakcijos atsisakytų tokių vargšų pasimetėlių "rašinius spausdinti, tai lietuviškoje visuomenėje būtų ... vienybės bei ramybės.

A... spausdinimas "Buvusio ..." Naujienoms garbės ... suteikia.

Skaitytojas

- 1970 m. spalio 28 d. Ms. Manuel Dutra iš Stockton, Cal., pastatė rekordą, kurio nė Sovietų Sąjungos geriausios karvių melžėjos nesumuštų. Ji per dvi minutes iš dviejų karvių rankomis primelžė 17 svarų ir 11 uncijų pieno. Anglijoje viena karvė per vienerius metus davė 45,0?1 svarą pieno. Pieningiausia ožka yra taip pat Anglijoje. Per metus ji davė 6,661 pantį pieno. Riebiausio pieno rekordą tebelaiko viena Amerikos karvė, Holšteino veislės. Per metus jos piene buvo 1,866 svarai grietinės.

- 1970 m. International Nickel Co., Cooper Cliff, Sudbury, Ont. pastatė aukščiausią visame pasaulyje kaminą. Jis yra 1,250 pėdų ir 9 colių aukščio, jo pastatymas kainavo $5,500,000. Jo diametras apačioje yra 116.4 pėdų, o viršuje 51.8 pėdos.

- Didžiausias stiklinis šiltadaržis yra pastatytas Yorkshire provincijoje, Anglijoje, 1971 m. Jis yra 826 pėdų ilgio, 348 pėdų pločio ir užima šešis su puse akro plotą. Statybai sunaudota 420 tonų stiklo.

... or Aspirin.	Dristan	Contac	Aspirin
Nasal Congestion	✓	✓	
Runny Nose	✓	✓	
Aches & Pain	✓		✓
Fever	✓		✓

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Jis yra man pasakęs: Gana tau mano malonės, nes mano jėga tobulai pasireiškia silpnume. Todėl aš mielu noru giriuosi mano silpnybėmis, kad Kristaus jėga gyventų manyje" — 2 Kor 12:9.

Brangūs prieteliai, tikėkime, kad ištyrimai, persekiojimai ir sielvartai ateina į mus Dievui leidžiant, mūsų naudai. Žinokime, kad Tas, kuris rodydamas savo meilę, priėmė mus, suteikė mums dalį savo šventosios dvasios ir pavadino savo sūnumis ir dukterimis, žino visus mūsų reikalus ir rūpinasi jais, ir dėlto leis ateiti ant mūsų tik tokiems patyrimams ir pagundoms, kurios tarnaus mūsų aukščiausiai gerovei. Jėzaus Kristaus Apaštalas Povilas, kuris labai daug kentėjo, dar sako: "Todėl as turiu pamėgimą savo silpnybėse niekinimuose varguose persekiojimuose ir priespaudose dėl Kristaus"

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island N.Y. 10303

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS - DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
...ŠKOS KOPLYČIOS
...IKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

A. A.

ALEKSANDRAS K. BRAZIS

Mirė 1979 m. sausio 17 d., 12:20 val. ryto sulaukęs 88 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Biržų apskr., Joniškėlio parap., Vienžindžių km. Amerikoje išgyveno 67 metus.

Paliko nuliūdę: sūnus Arnold, marti Albena, 2 anūkai - Arnold Jr. ir Leonard, brolis Teleshoras Brazis, brolienė Josephine, brolio vaikai - dr. Peter Brazis, Algirdas Brazis ir jų šeimos, Olga Schuger ir jos šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Cicero Liberty namų bendrovei, LLD, Eksmainierių klubui, Aido chorui, Siuvėjų unijai ACW of America, buvo Joint Boardnalys Hillmans išėjusių pensijon unijos, daug veikė laike streikų Čikagoje.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį 4 val. popiet Mažeik-Evans koplyčioje, 68 45 So. Western Ave.

Šeštadienį, sausio 20 dieną 11:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. Aleksandro K. Brazio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

sūnus, marti, anūkai, sūnėnai, dukterėčia, giminės.

Laidotuvių Direktoriai J. Evans Jr. ir S. Evans
Tel. 737-8600

A. † A.

ROSE A. REKSTIS

Gyv. 6915 S. Washtenaw St.

Mirė 1979 m. sausio 14 d., sulaukusi 90 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Palangos vls.

Amerikoje išgyveno 70 metų.

Paliko nuliūdę: sūnus Charles Rey, jo žmona Helen, sūnus Theodore Rekstis, jo žmona Sue, duktė Ruth Holmberg, jos vyras Robert, 10 anūkų, 5 proanūkai, brolis John Jonkowske ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Marquette Parko Lietuvių Namų Savininkų Draugijai.

Ketvirtadienį 3:00 val. p.p. kūnas bus pašarvotas Mažeika-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave.

Šeštadienį, sausio 20 dieną 9:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Visi a. a. Rose Rekstis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvese ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnūs, duktė, anūkai, proanūkai, brolis.

Laidotuvių Direktoriai Jonas Evans, Jr. ir Stasys Evans.
Tel. 737-8600.

— Švedijoj policija suėmė 1 metų slaugę, davusią nuodų 22 ligoniam.

A. † A.

DR. ALEXA... JENKINS SR.

Mirė 1979 m. sausio 16 d., Little ... of Mary ligoninėje, Evergreen Park, Ill.

Paliko nuliūdę: žmona Antoinette, 2 ... — dr. Alexander J. Jenkins Jr., ir dr. Lawrence Jenkins, motina Frances, 2 seserys ... s vyras Nick Petruskie, ir Frances, mirusio Peter Jakubaitis žmona, ir ... ins su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Velionis buvo Fellow of Academy of Family Practice. Sr. Staff Member of Palos Community Hospital, priklausė daugeliui Medicinos ir Profesionalų organizacijoms, buvo 2-jo Pasaulinio karo Medicinos korpo kapitonas.

Kūnas pašarvotas Kenny Bros. koplyčioje, 3600 W. 95 St., Evergreen Park, Ill.

Vizitavimas penktadienį nuo 2:30 val. popiet iki 10:00 val. vak. šeštadienį, sausio 20 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Most Hily Redeamer parapijos bažničią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. dr. Alexander Jenkins Sr. giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

žmona, sūnūs, motina, seserys, brolis, giminės,

Laidotuvių Direktoriai Kenny Brothers. Tel. 239-3600.

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS VASAITIS
... Cicero, Ill. Phone. OLympic 2-100...

PETRAS BIELIŪNAS
... So. CALIFORNIA AVE. Phone. LAfayette 3-3...

GEORGE F. RUDMINAS
... So. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-...

STEPONAS C. LACKAWICZ IR SŪNŪS
... WEST 23rd PLACE ... Virginia 7-66...
1028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-44...

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-19...

SUVALKIJOS ŪKININKŲ STREIKAS

(Tęsinys)

Po 1926-jų metų perversmo pasukusi Lietuvos valstybę tvarkyti diktatūros keliu, Tautininkų partija žinojo, kad pasitikėjimo tautoje neturi, nes į pirmuosius du demokratiškai rinktus seimus nepravedė nei vieno atstovo, o trečiajame seime iš 85, susiblokavusi su valstiečiais liaudininkais, gavo tris vietas, todėl, kad kaimuose susimedžiojus kiek pritarėjų, jau buvusių partijų pavyzdžiu, įsteigė "Ūkininkų vienybę", kurios priešakyje pastatė ūkininkų tarpe populiarų, ilgus metus buvusį žemės ūkio ministeriu agronomą Joną Aleksą. Į šią partiją įvairių politinių pažiūrų ūkininkai stojo nariais kaip į savo profesinių reikalų gynėją, tikėdamiesi, jog, turėdami užnugaryje didelę masę kaimo gyventojų, galės paveikti vyriausybę, kad kreiptų didesnį dėmesį į ūkininkų reikalus.

Prasidėjus ūkinei krizei, valdžia Ūkininkų vienybei šaukti narių susirinkimus netrukdė. Susirinkimai, nors ir buvo triukšmingi, ribojosi grynai profesiniais reikalais. Juo toliau, juo labiau ūkininkų padėčiai sunkėjant, susirinkimai tapo dar gausesni ir dar triukšmingesni. Juose jau buvo reikalaujama ir demokratiniu būdu rinkto seimo, kad per savo rinktus atstovus ūkininkai galėtų taisyti kritišką padėtį, kuri vis sunkėjo ir sunkėjo. (Ūkininkai prie bekonų supirkimo punktų atsiveždavo jau ir arbatininkus vandeniui išsivirti, nes susidarydavo kilometrinės eilės, kuriose reikėdavo išstovėti po 24 valandas ir daugiau, kad pardavus bekoną už 25 litus apsigynimui nuo varžytinių už nesumokėtus mokesčius.)

Ūkininkų susirinkimuose apskričių viršininkai ir kiti valdžios pareigūnai aiškino depresijos išsiplėtimą daugelyje valstybių, žemės ūkio gaminių perviršį pasaulinėje rinkoje, didžiausio Lietuvos pirkėjo Vokietijos atsisakymą pirkti mūsų gaminius ir net uždraudimą jų tranzito per savo žemę.

Ūkininkai, suprasdami sunkią valstybės būklę, savo nutarimais prašė vyriausybę, kad užgriuvusią nelaimę išskirstytų visiems krašto gyventojams, o ne užkrautų vien ūkininkams. Prašė, kad ekonominio gerbūvio laikais nustatytas algas aukštų kategorijų valdininkams, tarnautojams ir karininkams sumažintų ligi pragyvenimui reikalingo minimumo. Tuo labiau, kad pagalba tų didelių algų valdininkija ir buvo vienintelė klasė, kuri supirkinėjo varžytinėse visokį turtą ir pačius išvaržomuosius ūkius. Be to, prašė sumažinti senais laikais nustatytus mokesčius, kai kuriam laikui užšaldyti skolų mokėjimą ir sustabdyti varžytines. Jeigu reikalaujama iš ūkininko pasišventimo ir supratimo statyti valstybės reikalus aukščiau už asmeninius, tai tuo labiau tatai turėtų suprasti ir aukotis aukštieji pareigūnai.

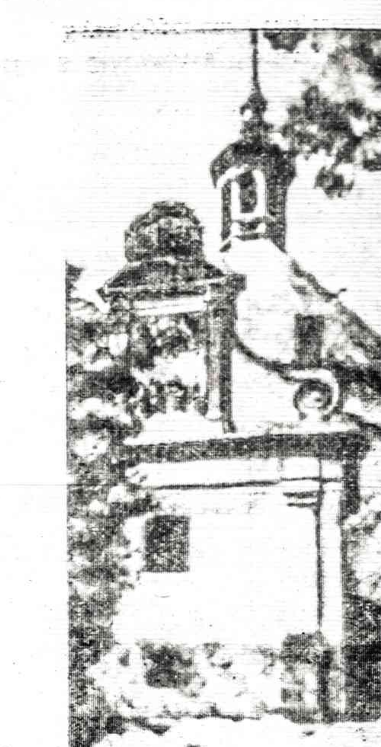

Apie tokius ūkininkų išvedžiojimus, ypatingai apie algų mažinimą, vyriausybė nenorejo nei girdėti, nes tai lietė tą bazę, ant kurios buvo pastatytas ir laikėsi pats režimas. Gerai suprasdama, kad mažinimas algų karininkams ir valdininkams būtų lygus sau mirties sprendimo pasirašymui, vyriausybė ryžosi, žut-būt, sutriuškinti streiką visomis turimomis priemonėmis, pavartojant net kariuomenę, kam sutikimas jau buvo gautas iš kariuomenės štabo viršininko, be abejonės, su krašto apsaugos ministerio žinia. Laimei kariuomenės vadas generolas Raštikis tuo metu grįžo iš Palangos ir atsisakė duoti kariuomenę streiko malšinimui (Gen. Raštikio atsiminimų I-mas tomas). Ar kariuomenė būtų paklausiusi įsakymo šaudyti į savo tėvus ir brolius, — didelis klausimas.

Marijampolės, Vilkaviškio, Šakių, ir Seinų apkričių Ūkininkų Vienybės komitetų pirmininkai dėl tų visų įsisiūbavusių neramumų ir jų plitimo nutarėme vykti į Kauną ir žodžiu išaiškinti valstybės prezidentui ir vyriausybei susidariusią padėtį kaime. Kaune susirinkome pas buvusį žemės ūkio ministerį Joną Aleksą, kuris telefonu paskambino prezidentūron, pranešdamas apie atvykusią ūkininkų delegaciją ir prašydamas audiencijos pas prezidentą. Iš prezidentūros buvo atsakyta, kad jokių ūkininkų delegacijų prezidentas nepriima. Tik kai Aleksa dar kartą paskambino ir paaiškino, jog yra atvykę Suvalkijos apskričių Ūkininkų vienybės komitetų pirmininkai, iš prezidentūros buvo paskyta, kad tuojau atvyktų.

Reikėjo greitomis išspręsti klausimas, kas gi prezidentūroje kalbės delegacijos vardu. Visi norėjome ir manėme, kad geriausiai tiktų kalbėti Seimų apskrities atstovui, nes jis, būdamas žemės ūkio rūmų pirmininku, geriausiai iš mūsų buvo susipažinęs su valstybės reikalais, o būdamas agronomu — su ūkininkų padėtimi. Jam, kaip pareigūnui, griežtai atsisakius, kalbėti ir raštu įteikti ūkininkų pageidavimus teko šio rašinio autoriui.

(Bus daugiau)

— Apskaičiuojama, kad vis didesnis baltų moterų skaičius išteka uz turtingesnių juodukų.

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasekti knygnešių bei lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandisę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SĄJŪDŽIUI

skaityti ir platinti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajaus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813—391-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, žaidimu kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbė ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė $50 premiją. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniniame Naujienų piknike.

Visus ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ________ dol.

Pavardė ir vardas ________

Adresas ________

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo ________ kuris yra naujas skaitytojas. Priede ________ dol.

Pavardė ir vardas ________

Adresas ________

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė ________

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ________ dol.

Pavardė ir vardas ________

Adresas ________

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas ________

Adresas ________

Pavardė ir vardas ________

Adresas ________

Pavardė ir vardas ________

Adresas ________

Naujienoms reikalingas
LINOTIPININKAS
Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:
HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

NURSES
Full or Part Time
We currently have (4) Full Time or Part Time openings for staff nurses.
Recent employment experience helpful but not mandatory. Our center offers a complete orientation and training program.
MRS. ZYCH - 971-2645
FOUR SEASONS NURSING CENTER OF WESTMONT
5801 S. Cass Avenue, Westmont, Illinois 60559
Equal Opportunity Employer M/F

TRUMPAI

★

— **Dėkui mieliems skaitytojams** už aukas ir už ankstybą prenumeratos pratęsimą, tuo sumažinant administracijai darbą ir sutaupant susirašinėjimo išlaidas. Pratęsdami prenumeratas, paaukojo Naujienoms po penkis dolerius: ponia Elizabeth Draugalis iš Edina, Minn, Juozas Kazragys iš East Chicago, Ind., Barkus iš Cicero, Juozas Augutis iš Rockford, Ill., Algirdas J. Jonys iš Delanco, New Jersey, Stasys Kantauskas iš Albion, Juozas Pučkorius iš New Buffalo, ir ponia D. Andrulis iš Hart, Mich. Dėkui visiems.

— **Bronius Sedleckas** iš Bridgeporto, pasveikęs po rimto sužeidimo eismo nelaimėje, lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą, ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už $10 auką Naujienų paramai.

— **Jonas Kesminas** iš Marquette Parko lankėsi Naujienose nebodamas nepalankaus oro nė blogo kelio. Dėkui už vizitą ir už $7 auką.

— **Romas Dumčius** išrintas KLB Windsoro apylinkės pirmininku, mokyt. Eleonora Stanevičiūtė-Holmes sekr., Vytautas Kutkus - ižd. Revizijos komisiją sudaro B. Balaišis, M. Šilinskas ir E. Zatorskis. Mokyt. M. Dumčiuvienė atstovaus tautiniams reikalams įstaigoje.

— **Malvina Jonikienė**, 6343 So. Washtenaw Ave., Chicago, IL 60629, pakviesta Skautų Aido administratore. Buvęs administratorius Aug. Orentas, išbuvęs šiose pareigose 9 metus, palinkėjo naujai administratorei ir Skautų Aidui geriausios sėkmės. Pastarasis Skautų Aido numeris yra skirtas paminėti lietuviškos skautijos 60 m. sukakčiai. Vyr. redaktorė yra Sofija Jelionienė, redakt. pavaduotojas Balys Vosylius. Prenumerata metams $5, pusei metų $3. Žurnalas yra įdomus ir naudingas ne tik skautams, bet ir jaunimui.

— **Ponų Mackevičių** Omaha, Nebr., lietuviškos kepyklos krautuvėje galima įsigyti P. Stravinsko vertingą knygą "Ir šviesa ir tiesa".

— **Rožė Didžgalvienė** praneša, kad Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo narių susirinkimas sausio 21 d. neįvyks dėl didelio šalčio ir gilaus sniego.

*

Šį penktadienį, 7:30 val. vakaro, Jėzuitų Centre Algis Regis skaitys paskaitą apie Klaipėdos ir Mažosios Lietuvos atvadavimo sukaktį.

*

— PIANISTO MANIGIRDO MATEKAIČIO fortepijono kūrinių koncertas įvyks sausio 14 d., sekmadienį, 3 val. popiet Jaunimo Centro Didžiojoj salėj. Visuomenė maloniai kviečiama gausiai dalyvauti. Bilietai gaunami prie įėjimo. Pr).

*

• **Priimami asmenys**, reikalingi globos. Bus rūpestingai prižiūrėti. Teirautis tel. 436-6294. (Pr).

*

— **Horoscopes or Astrological Tarot Card Readings.** Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

• Pilaites bei gyvenamas tvirtoves pradėjo statyti egiptiečiai apie 3,000 m. prieš Kristaus gimimą. Seniausia pilis Gomdan apylinkėj, Yemene, statyta šimtaisiais metais po Kristaus gimimo.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

Registruokite savo namus, biznius, sklypus pardavimui jau 26-tus metus veikiančioj įstaigoj, o kirkdami pasiteiraukite.
ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.
Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose
BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda —INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS—parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

BY OWNER —
6 room brick Georgian. 1/2 block to bus, near schools & churches.
771-5659.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
DIESEL TRUCK MECHANIC
ONE MAN SHOP.
ALL FORD TANDEM TRACTORS.
Must Speak English.
568-4711

BUSS. OPP. — IN TOWN
Biznio Proga — Mieste
FOR SALE
Coin operated amusement route - Juke Boxes, Pinballs and Pool Tables.
323-8003

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
BAKER
BREAD and ROLLS
FOR SHOP IN WESTERN SPRINGS
Call 246-2894
or 246-1599

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali dau padėti teisininko Prano Šulo paruošta, — teisėjo Alphonse *Wells* peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, IL. 60668. Kaina 3.00 dol. su formomis — $3.90.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.
Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.,
Chicago, IL. 60629.

DENTURE WEARERS
A major advancement
CUSHION GRIP
DENTURE ADHESIVE
one application holds comfortably up to 4 days

O GERIAUSIAI ČIA
LABAI ŠVARUS 2 butu namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri gazu šildymai, Brighton Parke. $37,000.
ŠVARUS kaip stiklas 7 kamb. mūras, centralinis šildymas - vesinimas, liuksus naujų namų apylinkė. $53,900.
2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas. apsauga nuo potvynių, aluminum langai, galite pirkti už $41,800.
MODERNUS 15 metu mūro namas. 2 butai ir profesionalui Luksus ofiso patalpa. Daug priedu. Marquette Parke. aukšta kokybė, $50,000.
GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.
MODERNUS 2 aukštu mūro namas, apie $18,000 pajamų. Geros sąlygos. Marquette Parke.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELEKTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $98 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

ADVOKATAS
CHARLES P. KAL & Associates
2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162
Trečiadieniais iš anksto susitarus. Šeštalieniais iki 12 v.
Vakarais tel. 373-5047.
Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE
All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service.
735-6361

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND

NAUJIENOS
Library of Congress Gr. Periodical Division Washington, D. C. 20540
LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXV Price 20 c. Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, January 19, 1979 Nr. 15

MAIŠTAS PRIEŠ BACHTIARO VYRIAUSYBĘ

STREIKAS PARALIŽAVO VISĄ CHICAGOS SUSISIEKIMĄ

MAŠINOMS PASTATYTI AIKŠTĖS UŽVERSTOS SNIEGU, MIESTAS NEPAJĖGIA PRASIKASTI

CHICAGA. Sniegas visai paraližavo šio didmiesčio susisiekimą. Mieste priversta tiek daug sniego, kad keleviniais automobiliais niekas nepajėgia pravažiuoti. Oficialiai paskelbta, kad iškrito 18 colių sniego klodas, kuris viršuje yra sušalęs ir nepravažiuojamas. Gali laisvai gatvėmis ir aikštėmis pravažiuoti tiktai galingieji trokai, o mažas automobilis nepajėgia pasijudinti iš vietos. Miesto vadovybė bando pravalyti kelias pagrindines trafiko gatves, bet tai ne toks lengvas dalykas. Vien tik antradienį miesto trafiko tvarkytojai nuvilko du tūkstančius automobilių, paliktų trafiko gatvėse. Be to, policija išrašė 6,000 tiketų automobilių savininkams, palikusiems mašinas trafiko gatvėse.

Prašė gyventojus prasikasti sniegą

Pats meras Bilandic kreipėsi į didmiesčio gyventojus, prašydamas juos prakasti sniegą ties namais, kad žmonės galėtų praeiti šaligatviais. Visą šaligatvį būtų sunku nukasti, bet taką žmonėms praeiti kiekvienas turėtų bandyti padaryt. Vyresnio amžiaus žmonės ir širdininkai nepajėgia sniego prasikasti.

Valytojai dirba dieną ir naktį

Chicago miesto valytojai dirba dieną ir naktį, bet jiems neįmanoma nustumti sniegą nuo automobiliams pastatyti aikščių ir didesnio judėjimo kelių. Bevalydami didžiojo trafiko gatves, jie sniegu užverčia mažesnio judėjimo rezidencines gatves. Naujienos kelis kartus atsikasė, bet Halsted gatvės sniegas kelis kartus buvo suvertas ant šaligatvio ir padarytas veik neprabrendamu. Sniego valymas brangiai kainuoja. Reikia mokėti už mašinas ir valytojams. Prezidentas Carteris prižadėjo merui Bilandikui sumokėti du trečdaliu sniego valymo išlaidų.

Automobiliai važinėja vienais takais

Iki trečiadienio Chicagos miesto automobiliai važinėjo vienais takais. Vienu taku pravažiuodavo viena kryptimi, o kitu taku pravažiuodavo kita. Mieste yra visa eilė plačių gatvių, kuriomis mašinos gali naudoti tik vieną automobilio taką. Į tokį "trafiką" patekęs automobilis turi laukti, kol pasibaigs viena kryptimi važiuojantis karavanas. Jeigu vieno tako gatvėje susitinka du automobiliai, tai prasideda 'vaina'. Dažniausiai laimi gersiai rėkiantis, bet vietomis prieita ir prie kumsčių. Trečiadieno rytą Chicagoje jau buvo įlūžę 223 stogai, nepajėgę atlaikyti sniego svorio. Radijas kartojo patarimą pirmiausiai atkasti stogo pakraščius, o vėliau kasti sniegą stovo viduryje. Pradėjus kasti sniegą viduryje, kasėjo svoris padeda stogą įlaužti. Nuo sniego ir šalčio jau mirė virš 100 žmonių.

VOKIEČIŲ AUTOMOBILIAI

BONA. — Vakarų Vokietijos automobilių gamintojai optimistiškai žiūri į ateitį, kad šiais metais žymiai padaugės pardavimai Jungtinėse Valstybėse. Iš penkių gamintojų tik Porshe firma pelno iš gatavai pagamintų nesitiki, bet tikisi iš parduodamų auto dalių. Kitos vokiečių firmos yra Volkswagen, Audi, Mercedes-Benz ir BMW.

Porshe daugiausia nukentėjusi nuo 6 savaites trukusio plieno pramonės darbininkų streiko.

CHICAGO SUSIRŪPINO AR IŠLAIKYS STOGAI

Dar toli gražu nespėjus atsikasti praėjimo, nebekalbant apie išvažiavimą iš garažo, čikagiškius papildomas nerimas apėmė ar išlaikys stogai sniego klodus, kokiais ši žiema apklojo jų namus ir diena iš dienos debesiai sniego papildo, o saulė per tokius šalčiu tirpyti nė nebebando.

Chicagoje vienas kitas namo savininkas patikrinęs savo nejudomąjį turtą, pastebėjo savo rezidencijos garažo stogą įlinkstant, o Joliet mieste net Montgomery Wardo 60 parduotuvių milžiniško pastato stogai, vietomis 4½ (puspen-ktos) pėdos sniego dangos jautiek nuspausti, kad teko krautuves uždaryti, kol inspektoriai ir architektai atliks reikalingus patikrinimus ir sustiprinimus.

Chicagos metropolija, visų bendromis žmonių ir mašinų, pastagomis antradienį buvo pravažiavimus gerokai atstatę, ir trečiadienį saulei sniego debesius išsklaidžius, nors temperatūra tebebuvo žemiau šalimo laipsnio (1 val. popiet Universal Savings, 1800 S. Halsted) žmonų nuotaikos pakilo.

Cook apskritis (su Chicagos miestu) ir 22 kitos šiaukinės Illinois apskritys, prezidento paskelbtos nukentėjusiomis ir gaus iš federalinių fondų atitinkamą pagalbą.

— Artisto Wayne vėžys buvo labiau praplitęs, negu daktarai manė.

KALENDORĖLIS

Sausio 19: Pija, Marijus, Gedvilė, Raivedis, Gedkantas.

Saulė teka — 7:14, leidžiasi — 4:48.

Gali snigti, ne toks šaltas.

TRUMPAI IŠ VISUR

★

CHICAGO. — U.S. Distrikto Teismo teisėjas Stanley J. Roszkowski neleido vėl atidaryti abortų kliniką, 520 N. Michigan Ave., kur buvo pasiruošta per šeštadienį padaryti 115 abortų operacijų. Sveikatos autoritetai keturias tokias klinikas uždarė. Biogenetics Ltd. prašė tą kliniką dešimčiai dienų vėl atidaryti.

CHICAGO.—Apygardos Teismas nubaudė pinigine bauda dešimties Kane Beverage Mart likerių krautuvių operatorių $17,500 už apgaudinėjimą paruošiant formas pajamų mokesčiams Illinjui. Penkios korporacijos, kuri-s tas 10 likerių krautuvių tvarko, prisiėmė kaltinimą iki 35 punktų ir teisėjas Robert Mackey juos nubaudė po $500 už kiekvieną punktą (count)...

WASHINGTON.— Teisingumo departamentas laiško forma paklausė Prezidento brolio Billy Carter ir paprašė paaiškinti, kokie interesai jį saisto su Libijos biznieriais ir valdžios asmenimis, kurių grupė yra atvykę į JAV ir Billy juos lydi kaip turistus. Teisingumo departamento pareigūnas paaiškino, kad Robert Gavel laiške yar primimamas federalinis įstatymas, reikalaujantis, kad asmuo, patarnavęs svetimos valstybės vyriausybei ir už tai gavęs atlyginimą, yra registruojamas kaip tos vyriausybės agentas.

Columbus, Ga., mieste Billy Carter paklaustas ar Libijos delegacija atlygino už šeimininko priėmimą ir palydovo rolę, Billy atsakė "No".

BERLYNAS. — JAV kariuomenės karininkas ir II Pasaulinį karą baigus Berlyno Spandau kalėjimo viršininkas Eugene K. Bird pasisakė prašęs Vokietijos kanclerio Helmut Schmidt paveikti kur galima, kad pagaliau paleistų iš amžino kalėjimo buvusį Adolfo Hitlerio pavaduotoją Hudolfą Hess, 84 metų, kuris nuo karo pabaigos pats vienas tebesėdi tame Spandau kalėjime ri naciai norėtų jį padaryti savo "šventuoju kankiniu", jei Hess mirs kalėjime Bird pasakė, kad pats Hess pagaliau paprašė Jungtinių Valstybių, Britanijos, Prancūzijos ir Sovietų Sąjungos duoti jam amnestiją, bet malonės atsisako prašyti, protestuodamas, kad yra nuteistas Karinio Tribunolo Nurnberge nelegaliai.

MADRIDAS. Teroras Ispanijoje nenurimsta. Praėjusį savaitgalį Madride nušautas iš savo apartmento į tarnybą išvykstantis policijos valdininkas yra jau aštuntoji šįmet teroro auka; iš tų aštuonių trys buvo policijos valdininkai.

Daugiausia šią žiemą sniego išbėrė Chicagoj, bet nukentėjo ir Detroitas. Jiems lengviau išsikasti, nes sniego klodas buvo gerokai mažesnis.

MULAS IR MAIŠTININKUS KIŠA Į IRANO KALĖJIMUS

KARIAI IR POLICIJA NUŠOVĖ 20, SUŽEIDĖ 200, O 700 SUKIŠO Į ARTIMUOSIUS KALĖJIMUS

TEHERANAS, Iranas. — Kariuomenės vadovybė, patyrusi, kad Paryžiuje gyvenantis mula Chomaini neatšaukė įsakymo maištauti prieš Bachtiaro vyriausybę, nutarė imtis griežtų priemonių prieš maištaujančius sostinės gyventojus ir atvažiuojančius. Kariuomenė įsakė maištininkams trauktis nuo tankų ir kareivius vežančių šarvuočių. Įsakymas taip pat liepė neiti į didelių krautuvių ir trafiko gatves, kad dirbantieji galėtų laisvai judėti. Maištininkams nepaklausius, buvo paleisti į juos šūviai, kurie tuojau pravalė svarbiausias gatves. Užmušta 20 maištininkų ir du šimtai sunkiau sužeista.

Suima atvažiavusius į sostinę

Karo policija suėmė 700 įvairaus plauko maištininkų, kurie metė darbus ir atvyko į sostinę triukšmo kelti ir įvairių reikalavimų skelbti.

Mulų šalininkai iš artimesnių miestelių atvažiuoja į Teheraną, pastato savo mašinas, o patys eina į miesto centrą ir maištauja. 700 atvykusių mulų, jų pagelbininkų ir maišto pritarėjų trečiadienį buvo suimti.

— Šaltis ir sniegas uždarė visas St. Louis miesto mokyklas.

— Prez. Carteris ateinantiems metams sveikatos reikalams ruošiasi skirti 53 bil. dolerių.

SAUGUMAS ERDVĖSE

NEW YORKAS. — Jungtinės Tautos iki šių metų yra priėmusios tris ateičiai svarbius visapasaulinius įstatymus, pirmas kad pasaulio, Visatos erdvės gali būti išnaudojamos tiktaikos tikslams, antras apie astronautų gelbėjimą kokio incidento erdvėse atveju ir saugų grįžimą žemėn ir trečias apie atsakomybę ir nuostolių atlyginimą bet kurios valstybės skraiduolini ar jo daliai iš erdvių žemėn nukritus ir kokių nuostolių pridarius.

TOKIŲ DOLERIŲ NET KREMLIUS NEPRIIMA

GEORGETOWN. (Guijana). — Neseniai čia įvykus masinėms žudynėms, kur tūlos sektos "dvasinė vadovybė" išžudė daugiau kaip 900 savo tikėjimo narių ir iš pažadėtų tos sektos paliktų sutaupų milijonus Guijanos dolerių, 87,000 dol. jau buvo įteikę Sovietų Sąjungos ambasadai Georgentowne, dabar kaip Guijanos valdžia praneša, Kremlius tuos pinigus, kartu su sektos dokumentais, užrekorduotomis juostelėmis ir laiškais bendrame pakete per Sovietų ambasadą perdavė Guijanos užsienių reikalų ministerijai.

— Floridoje susidūrė du helikopteriai, 5 užmušti.

JAV-BĖS PRIBAŽĮSTA BACHTIARO VADOVAUJAMĄ VYRIAUSYBĘ

KARIUOMENĖ NELEIDŽIA FANATIŠKOMS GAUJOMS SAUVALIAUTI IRANO SOSTINĖJE

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Carteris ir Valstybės Departmentas, patyręs apie fanatizuotų tikybinių gaujų maištą prieš Bachtiaro vyriausybę, nutarė oficialiai paskelbti, kad JAV vyriausybė pripažįsta legaliai sudarytą Bachtiaro vyriausybę. Prezidento telegrama buvo pasiųsta Irano vyriausybei ir įteikta Irano ambasadoriui Washingtone.

Prezidentas taip pat pastebėjo, kad JAV vyriausybė gerbs Irano šachui duotus pasižadėjimus ir gamins šacho užsakytus ginklus. Gaminami ginklai bus įteikti Irano valstybės ir kariuomenės pareigūnams, tuos ginklus perimantiems.

TEHERANAS, Iranas. - Premjeras Sagur Bachtiari paskelbė, kad jo vadovaujama vyriausybė niekam neleis ardyti esančios tvarkos, griauti valstybės pastatų ir naikinti ne tik valstybės, bet ir privačią nuosavybę. Bachtiaras pakartojo pranešimą, kad Irano šachas išvyko užsienin su Irano vyriausybės žinia ir pritarimu. Vyriausybė nedarys jokių pakaitų, kol keliu sufanatizuotų šijitų nariai neaprims ir neleis krašto gyventojų daugumai dirbti, eiti savo pareigas ir grąžinti visam kraštui reikalingą taiką ir tvarką.

Pačiame Teherane vyriausybė įsakė karo vadovybei atstatyti tvarką ir neleisti minioms sauvaliauti. Didžiausią nepasitenkinimą reiškia mulos Chomeini šalininkai, kurie reikalauja pakviesti Chomeini iš Paryžiaus ir leisti jam sudaryti naują Irano vyriausybę. Premjeras Bachtiaro atsisakė daryti bet kokius pareiškimus apie Chomeini planus.

Praeitą sekmadienį mula Chomeini pareiškė, kad už poros dienų Irane bus sudaryta islamiška vyriausybė, kad jis už poros dienų skris į Teherana ir padės minėtą vyriausybą suformuoti. Tuo tarpu šachas išskrido į Egiptą, išsikalbėjo su pezidentu Sadatu ir išvyko į Asvaną pailsėti. Šachas, kaip vyriausias Irano karo jėgų vadas, visą laiką palaiko kontaktą su Irano karo vadovybe. Vyrauja įsitikinimas, kad šachas tuojau grįžtų į Teserana, jeigu Chomeini, praleidęs 16 metų užsienyje, nutartų grįžti į sostinę.

Irano karo vadovybė yra vieninga. Dabar kariuomenę valdo Irano kariuomenės štabo viršininkas, bet jis glaudžiai bendradarbiauja su krašto apsaugos ministeriu ir premjeru. Į kareivines neįleidžiama Chomeini šalininkų propaganda ir politinių grupių lapeliai. Bet Irano karininkai gerai informuoti apie įvykius visame krašte ir yra pasiryžę palaikyti tvarką.

Didelė Irano gyventojų dauguma jau nepatenkinta maištu. Trečiadienį maištą kėlė tiktai keli miestiečiai ir sostinėn suvažiavusieji vienos tikybinės sektos šalininkai.

KAS BUS RESPUBLIKONŲ PARTIJOS KANDIDATU?

Visa eilė respublikonų oficialiai ir neoficialiai ieško pritarėjų savoje partijoje 1980 m. prezidentiniams rinkimams. Visuomenės nuotaikų bei opinijos tyrinėjimo institucijos direktorius George Gallup paskelbė, kad vėliausiais duomenimis Gub. Ronald Reagan yra geriausias respublikonų kandidatas 1980 m. prezidentiniams rinkimams. Jei dabar būtų partijos konvencija, tai jis gautų 40% visų respublikonų balsų. Buvęs prezidentas Gerald Ford gautų 24% balsų.

Tame pačiame nuomonių apklausinėjime, senato mažumos vadas, sen. Howard Baker (R.-Tenn.) gavo 9% respublikonų balsų, Gub. John Connally 6%, o sen. Charles H. Percy (R.-Ill.) 4%. Amb. George Busch, sen. Robert Dole (R.-Kansas), kongresmanai John Anderson ir Phillip Crane (R.-Ill.) gavo po vieną nuošimtį visų indorsuojančių balsų.

1980 m. Gub. Reagan bus 69 metų. 29% visų apklausinėtų balsuotojų pareiškė, kad jis bus persenas sunkioms prezidento pareigoms, bet 61% pareiškė priešingą nuomonę.

Labai svarbi yra New Hampshire gyventojų nuomonė. Ten būna pirmiausiai pirminiai rinkimai. Jie daugumoje tiki, kad 69 metų prezidentinis kandidatas nėra persenas.

Iš Washingtono ateinančiomis nepatvirtintomis žiniomis John Connally paskelbs savo kandidatūrą sausio pabaigoje, amb. George Busch ir sen. Robert Dole kovo mėn., o gub. Ronald Reagan paskelbs balandžio mėn.

— Kinijos ūkininkai pradeda protestuoti ūkiuose įvesta netvarka. Jiems reikia maitinti labai daug kalbančių, bet dirbti nenorinčių tinginių. Jie reikalauja reformų visoje sistemoje.

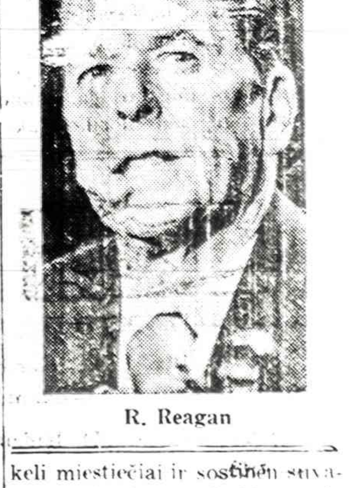

R. Reagan

Vl. BAKČNAS

Pastabos iš tolo

DAIL. A. VARNO IR M. DUOBIENĖS ILGO GYVENIMO RECEPTAI

Prof. Adomas Varnas

Anoje, senoje, nepriklausomoje Lietuvoje, kažkas buvo parašęs gnygą (nurodymų, receptų) "Kaip gyventi, kad sulauktum šimto metų". Nesu jos skaitęs, nei matęs, bet buvo plačiai kalbama, kad tos knygos autorius mirė tesulaukęs vos 33 metų. Mano prielaida: buvo, turbūt, dar labai jaunas gydytojas. Nieko stebėtino.

Gyvenime, žinoma, turime pavydžių, kai šimto metų amžiaus sulaukia tie, kurie irgi, turbūt, nebus tą knygą skaitę nei jos autoriaus patarymų laikęsi. Štai labai nesenai (ypačiai čikagiečiai) gražiai ir įspūdingai paminėjo dailininko Adomo VARNO amžiaus šimtmečio sukaktį — jam pačiam (A. Varnui) dalyvaujant. Turbūt ta proga, žinia apie to mūsų tautiečio ilgą amžių prasprūdo net ir į amerikiečių (nelietuvišką) spaudą. Štai, skaitau Los Angeles miesto kaimynystėje (Van Nuys) išeinantį dienraštį (išskyrus pirmadienius) "Valley News", kuriame jo kolumnistas Mike Castro savo kolumnoje "People" pastebi ir apie dailininką Adomą Varną šitokiais žodžiais (verčiu pažodžiui): "kalbant apie gimtadienius, pražilęs Adomas Varnas, lietuvis menininkas Čikagoje, įžengs į antrą jo gyvenimo šimtmetį pirmadienį ("Valley News" gruodžio 31 d. 1978 m. laida. V. B.). Jis gimė 1879 m. sausio mėn. 1 d. Joniškyje, kurio gyventojų skaičius 2000. Dabar tai yra Sovietų Sąjungos dalis. Gyvenimas tik sukasi apie jus, sako Varnas ribota anglų kalba, glostydamas savo baltą barzdelę. Be ribų. Jis savo ilgam amžiui priskiria laikymąsi vidurio, daug dėmesio, išbalansuotai dietai, gerai žmonai ir vaikščiojimui. Jis sukūrė beveik 2000 aliejaus ir beveik 500 grafikos darbų savo karjeros laikotarpyje. Jis buvo susirgęs prieš kelis mėnesius. Iki tol jis dažydavo po kelias valandas kiekvieną dieną. Jis savo dabar jau 92 metų amžiaus žmoną vedė 1919 m. Prie to pasišaipydamas iš dabartinių laikų skyrybų pastebėjo, kad ". . . aš turėjau tris seseris iš ko pasirinkti". Tiek "Valley News" kolumnistas Mike Castro, kurio tos dienos kolumna paįvairinta per visą skiltį tilpusia nemaža nuotrauka vaizduojančia Adomą Varną su dideliu jo paties aliejaus darbo paveikslu (moters) rankose. Po nuotrauka tokia pastaba: "žengia į antrą šimtą metų".

Taigi, pagal dail. Adomą Varną, ilgam gyvenimui tiktų toks receptas: visame kame laikykis saiko, turėk kam nors ypatingo dėmesio (darbui), turėk gerą žmoną ir daug vaikščiok.

Kaip sakoma "peranka" turiu kitą (ir kitos) Los Angeles miesto kaimynystės (Westchester-Ladera) lakraštį: "Westchester-Ladera Observer and News Advertiser-Press". Net visas trečdalis pirmo puslapio paskirta irgi lietuviškam šimtininkui — Marijai Duobienei, su kuria pasikalbėjimą padarė to laikraščio redakcijos narys Gail Lissauer — Duobienės 101 (šimto ir pirmojo) gimtadienio proga. Straipsnyje, kuris paįvairintas dviem didelėm (atvirutės dydžio) Duobienės nuotrakom, pavadintame "Ji praėjo ilgą kelią per 101 metus", pabrėžiama, kad ji yra lietuvė, kad ji švenčia savo gimino dieną, kuri buvo prieš 101 metus Lietuvos provincijoje. Ji to laikraščio atstovui papasakojo, kad niekada negėrusi ir nerūkiusi, gi valgyti visą amžių valgė tai ko norėjo. Kai dėl gėrimo, tai sutinkanti, kad retkarčiais alkoholio galima šiek tiek išgerti, "jei kam tas patinka". Bet dėl rūkymo tai "nerūkykite, nes tai blogas išmislas". Paklausta ar gyventų kitaip, jei gyvenimą reikėtų vėl pradėti iš pradžios, atsakė, kad "turbūt gyvenčiau lygiai taip pat, tokiu pat būdu. Ką daugiau aš galėčiau daryti?".

Dar prieš anam amerikiečiui duotą pasikalbėjimą, jos gimtadienio (101-jo) proga M. Duobienę "atradau" aš kiek anksčiau ir su ja padariau (ir užrekordavau) pasikalbėjimą lietuviškajai Los Angeles radijo valandėlei. Ji man papasakojo, kad gimusi 1877 metais Plynių kaime, Liudvinavo valsč. Marijampolės apskr. Į Ameriką atvykusi vos 16 metų amžiaus, gyvenusi Brooklyne. 1946 m. su šeima persikėlė į Los Angeles. Čia prieš eilę metų mirė jos vyras, taip pat viena sesuo, kita sesuo (95 metų amžiaus), mirė okupuotoje Lietuvoje.

Dabar ji gyvena pas savo dukterį, kuri ją užlaiko ir gerai prižiūri. Man, tarpe kita ko pasakojo, kad visą amžių dirbo, gerai valgė, beveik niekada negėrė ir nerūkė. Išgerti esą galima — "bet su tvarka". Pasikalbėjimo pabaigoje mano paklausta ar norėtų gyventi dar vieną šimtą metų — atsakė: "ne, jau gana, tegul gyvena kiti".

M. Duobienės 100-tojo gimtadienio (1977 m.) proga sveikinimo telegramą jai atsiuntė Amerikos prezidentas J. Carter.

Taip — M. Duobienės ilgo gyvenimo receptas būtų: dirbk kol gali, gerai valgyk, nerūkyk ir negerk, viską daryk su tvarka.

Labai tikrai įdomas pokalbis ir vienintelis iki tol užrekorduotas lietuviškai išeivijos radijo valandėlei su pašnekove šimto ir vieno metų senumo M. Duobiene. Tai tam tikras dokumentas mūsų išeivijos istorijai.

Kur tų lietuvių nėra . . .

Yra net ten kur nereikia . . . Aš taip galvoju. Štai tokios dvi vietos. Neperseniausiai eidamas į vieną prašmatnų pajūrio restoraną, kuriame dar nebuvau buvęs, stabtelėjau prieangyje perskaityti medinėje lentoje gražiai išskaptuotas "Rulls of the House", kur nurodoma kas restorane galima ir ko negali. Pyktis jausmas trenkė man į galvon perskaičius vos tik pirmą tų taisyklių paragrafą, kuris sako šitaip: "1. Checks are not accepted. However, we do accept LITHUANIANS but only in small denominations". Pažodžiui išvertus būtų: "Čekiai nepriimami. Tačiau mes priimame lietuvius smulkiais". Pasijutau įžeistas kaip lietuvis. Suprantu šitaip, kad sakoma jog nepriimama čekiai apmokant sąskaitą, bet prie ko čia tada lietuviai — Lithuanians? Supykęs nėjau vidun, bet parvykęs namie tuoj sėdau prie telefono ir truko bent keli aplinkiniai pasikalbėjimai kol priėjau prie restorano vedėjo — menadžerio. Paaiškinau jam reikalą ir pabrėžiau, kad kaip lietuvis jaučiuosi užgautas, nes skaitau, kad toje lentoje žodis Lithuanians, kas reiškia lietuviai, yra ne vietoje. Po kiek laiko, jau kitame pasikalbėjime, jis man paaiškino, kad žodį Lithuanians išimti nemanąs, nes tai reiškią ne lietuvius, bet lietuviškus pinigus. Nebuvau patenkintas tokiu paaiškinimu ir pasakiau, kad žiūrėsiu ką toliau dėlto reikės daryti. Jis man pridūrė, kad pasiųsčiau advokatą, jei noriu tą reikalą toliau kelti.

Nekėliau to reikalo viešai, bet pranešiau apie tai mūsų, lietuvių, aukščiausiam autoritetui, (galima sakyti valdiškam ir ne), kuris, susižinojęs su savo perdėtiniu kitoje Amerikos pusėje, man pranešė, kad tokį posakį reikią laikyti juoku, nes lenkai, esą, turi kur kas aštresnių panašių atsitikimų. Taip ir dabar kraipau galvą eidamas pro tą restoraną (bet į jį vis tiek neinu) galvodamas - ar čia kvailas juokas ar lietuvio pažeminimas.

Kita vieta — TV, kai irgi neperseniausiai dviejose komedijose buvo minimas Lietuvos vardas: vienos komedijos dalyvis "pasislėpęs Lietuvos pasiuntinybėje", kitos jaunas aktorius "naujai atvykęs iš jo gimtosios Lietuvos".

Kur tų lietuvių nėra — net ten kur nereikia . . .

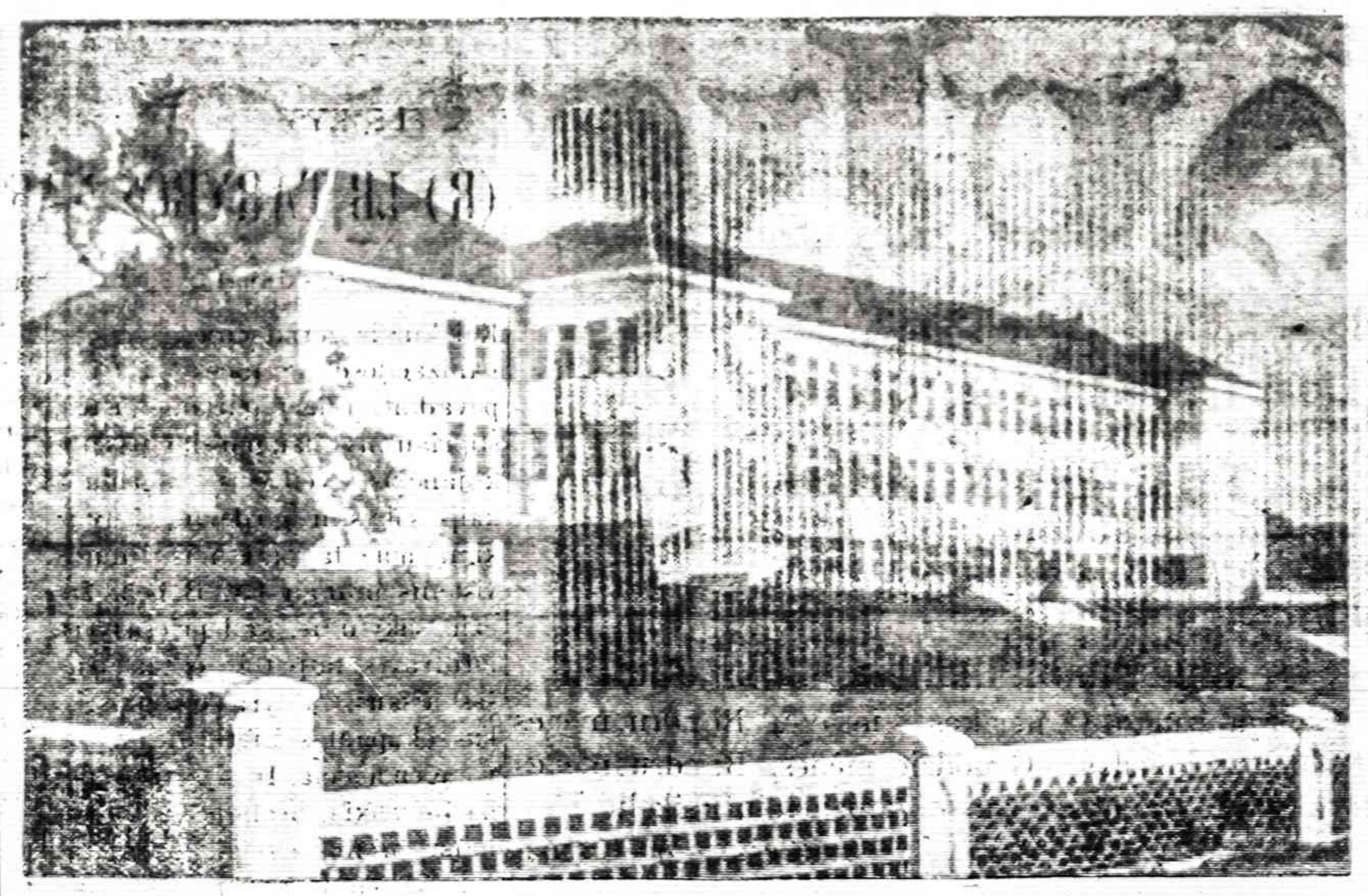

Lietuvos Nepriklausomybės laikais 1937 metais Kedainiuose statyta gimnazija

Detroito naujienos

D.L.O.C. ŽINIOS

Detroito Lietuvių Organizacijų Centro Valdyba sausio mėn. 10 d. turėjo svarbų posėdį. Posėdžio metu buvo detaliai aptarti Vasario 16-sios reikalai. Jau paaiškėjo, kad Vasario 16-sios iškilmingame minėjime pagrindinę kalbą pasakys svečias "Varno" Redaktorius Antanas Kučys iš Utikos, Illinois. Taip pat yra pakviestas ir amerikietis kalbėtojas, vienas iš Michigano Senatorių, neišrukus sužinosime. Iškilmingo minėjimo programą praves inž. Saulius Kaunelis. Iškilmingo minėjimo metu vėliavas tvarkys Švyturio Jūrų šauliai. Kitas smulkias žinias patieksime sekančią savaitę.

★

Artinantis Vasario 16 — jai sujudo-subangavo.

"Drauge" 1979 m. sausio 9 d. rašo Antanas Butkus. Tarpveiksninis bendradarbiavimas ir Vasario šešioliaktosios minėjimas. Daug rašyti ir visokius penkius kūno pajautimus aprašyti - tai bereikalo gaištis, be to eilinis žmogelis tokius ilgus straipsnius kaip Tamstos neskaito. Tame trijų skilčių rašinyje yra paliečiamas netik Detroitas, bet Chicaga ir Clevelandas. Iš A. B. straipsnio aiškiai matoma, kad Vasario 16-sios minėjimai Detroite būtų ne vienas bet du. Reporteris pamiršo interpretuoti, kad gali būti ir dvi LB Organizacijos. Nesuvarysi visų trijų miestų į kokią Filadelfiją ar kitur. Be to A B gradžiuojasi, kad tur. Be to AB gardžiuojasi, kad LB Organizacija užpildanti Baltuose Rūmucse pas Prezidentienę, bet nei žodžio, kad Lituanistinės mokyklos neauga, bet sparčiai mažėja. A. B. kalba apie Vasario 16-sios aukų rinkliavas ir laisvą apsisprendimą kam aukoti, bet A. B. nežino, kad Detroite LB Organizacija renka aukas per Tautos šventę ir ne pagal laisvą apsisprendimą. Tai tik keletas pastabų.

★

Detroito LB Organizacijos Valdyba pereitais metais žiemos sezonui užsibrėžė daug kultūrinių parengimų tame skaičiuje įrikiavo ir Vasario 16-sios aukų rinkejų balių sausio 13 d., kad geriau rinktų rinkėjai aukas žada juos gerai pavaišinti. Praeitais metais aukotojai šiurmavo iš mokyklos klases, kur buvo suruosta vietinės menininkės paroda, šalia Vasario 16-sios iškilmingo minėjimo salės. Indomu iš kur šturmuos šiais metais.

★

Naujų Metų sutikime

Praeitą šeštadienį sausio 7 d. ALB Radijo klubo redaktorius ir pranešėjas perskaitė V. Kutkaus Naujų Metų reportažą, kur autorius pasigiria bučiavęs didžiausio priešo žmoną. Pranešėjas paryškino, kad didžiausias lietuvių priešas tėvynės okupantas. Pranešėjas Naujų Metų sutikime dalyvavo, bet tokių nematė.

Ant. Sukauskas

● Dabartiniame Irake yra istorinis Babilono miestas. Aplink jį 600 m. prieš Kristų buvo išmūrytos 85 pėdų storumo sienos.

Powerful anti-itch drug you can buy without an Rx!

Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch drug ingredient with no prescription in BiCOZENE®. Use only as directed. The medically proven creme for itching. BiCOZENE

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Įstaigą:

American Travel Service Bureau

9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643

Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viesbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome iškvietimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais kelionių reikalais.

• Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45 - 60 dienų.

FASTER WAYS WITH MICROWAVES

Does a meatless meal sound like an incomplete meal? It doesn't have to be. A meal without meat can be nutritious, delicious and easy to make, especially when it's made the fast, microwave way. Add variety to your family's menus with these easy entrees from the Whirlpool microwave oven cookbook. In the Dutch Cheese Casserole, thrifty cheese takes the place of meat.

DUTCH CHEESE CASSEROLE
total cooking time: 21 minutes

- 4 c. thinly sliced zucchini (1 lb.)
- ¼ c. water
- 1½ c. sliced fresh mushrooms
- ½ c. chopped onion
- 1 clove garlic, minced
- 4 T. butter or margarine
- ¼ c. all-purpose flour
- ¾ t. salt, ¼ t. pepper
- ¾ t. dried basil, crushed
- 1½ c. milk
- 1 c. shredded gouda cheese
- 4 c. wide noodles, cooked & drained
- 3 T. chopped pimento
- ½ c. shredded gouda cheese

In 2-quart casserole, combine zucchini and water. Cook, covered, at HIGH 6-7 minutes, till tender, stirring once. Drain; set aside. In same casserole, combine mushrooms, onion, garlic and butter. Cook, covered, at HIGH for 3 minutes or till tender. Blend in flour, salt, basil and ¼ t. pepper. Add milk; cook at HIGH for 5 minutes or till thick and bubbly, stirring after 2 min. and then after each min.

Stir in 1 c. gouda cheese till melted. Add zucchini, noodles, and pimento. Cook at HIGH for 6-7 minutes or till heated through, stirring once. Sprinkle ½ c. gouda cheese atop casserole; cook at HIGH for 1 min. Makes 6 servings.

TANGY HOT SPINACH SALAD TOSS
total cooking time: 13 minutes

- 6 slices bacon
- 2 T. sliced green onion
- 4 t. all-purpose flour
- ½ t. salt
- ⅔ c. water
- 2 T. lemon juice
- 1 T. prepared horseradish
- 1 t. Worchestershire sauce
- 2 hard-cooked eggs
- 1 10-oz. package fresh spinach, torn

In large mixing bowl, cook bacon covered with paper towels at HIGH for 6 minutes, giving bowl half-turn once. Remove bacon from bowl, leaving ¼ c. drippings in bowl. Cook onion in reserved drippings, uncovered, at HIGH for 3 min. Blend in flour, salt, dash pepper. Stir in water, lemon juice, horseradish, and Worcestershire sauce. Cook at HIGH for 3 min. or till mixture thickens and bubbles, stirring after each minute. Add crumbled bacon, diced eggs and spinach to sauce. Toss to coat with dressing. Cook, uncovered, at HIGH for 1 minute. Toss again before serving. Makes 4-6 servings.

MICRO TIP. Create a spontaneous soup with celery, onion, parsley, carrots, and that dab of leftover meat or pasta. Add 1-2 c. water, seasonings, and simmer at MEDIUM until flavors are blended and vegetables are tender. Or use chicken giblets and bones, and add leftover rice or vegetables, diced chicken. No time to make your own stock? Start with canned cream or clear soup, or a mix. Add fresh mushrooms, green onions, slivered ham, dry wine . . . be creative. Warm crusty bread and your spontaneous soup make a hearty supper.

BALZEKAS MOTOR'S

4030 Archer Ave., Tel. VI 7-1515

Seniausias automobilių pardavėjas lietuvis

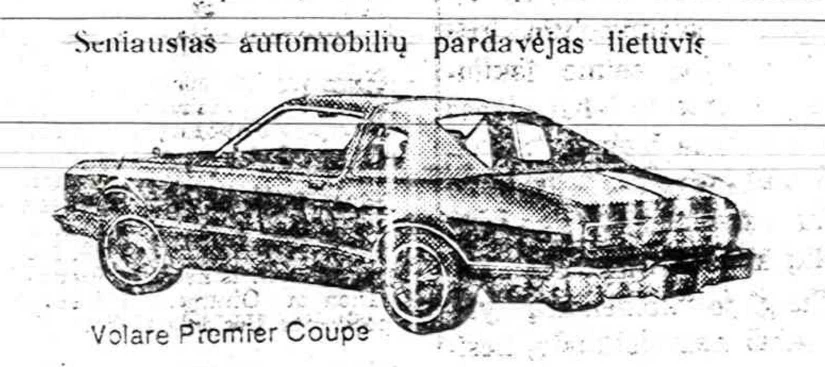

Volare Premier Coupe

Chrysler - Plymouth - Arrow mašinos ir Station Wagon's už $3,570 ir daugiau.

(Vartotos mašinos - - urmo kainomis)

Gerinus mechanikai taisymo ir priežiūros departamente

For your headache get extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength. More strength than any regular headache tablet. And Anacin combines that strength with safety.

Like all leading headache tablets, Anacin starts with a pain reliever recognized safe by a panel of experts, used as directed. But Anacin gives you more pain reliever than any regular strength headache tablet. Gives you safety you expect with extra strength you want. Read and follow label directions.

Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President Phone: Virginia 7-7747

HOURS: Mon.Tue.Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1

SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali Susivienijime apsidrausti iki $10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdrauda — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už $1,000 apdraudos sumą temoka tik $3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkites į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

P. STRAVINSKAS

DĖL VLIKo SEIMO "KOMENTARŲ"

2) Netiesa, kad VLIKo šešios grupės, jų vad. blokas, turi kokius "diktatūrinius" tikslus ar "diktatūrinį" planą, kaip aiškina V. Karosas savo "komentaruose". Jei jas (tas grupes) kas, be jokio jų išankstinio susitarimo, rišą, tai tik jų bendras noras pertvarkyti VLIKą taip, kad į jį būtų įsileistos nepolitinės organizacijos ir tuo pačiu mūsų nepolitinis jaunimas, kurio jėgomis norima VLIKą "sustiprinti", nesuprantant to, kad jis tokiomis "reformomis" būtų teisiškai panaikintas. Tas aiškėja iš jų "Draugo" rašymų, kuriuos panagrinėjau "Naujienose" anksčiau.

3) Netiesa ir tai, kad tas blokas sudarytas "daugiau iš rezistencinių sūjūdžių", kaip irgi rašo V. Karosas. Jokių rezistencinių tikslų tas blokas neturi ir negali turėti, nes rezistencijos egzilyje išvis negali būti, nebent tik tokia, "rezistencija" kokią dabar reiškiasi Br. Railos "rezistencija" prieš patį VLIKą, dargi braunantis į VLIKą ir dedantis jį "stiprintoju", kaip buvo jo Seime Floridoje.

4) Kad Dr. K. Valiūno blokas "įnešė eilę rezeliucijų, vėliau patvirtintų seime", tai irgi V. Karoso vaizduotės produktas, fantastika. Aš pats buvau VLIKo Seimo politinės komisijos narys (komisijos kurią sudarė net aštuonių skirtingų grupių ir iš abiejų blokų atstovai) ir galiu paliudyti, kad visi tos komisijos nariai, taipgi ir aš pats galėjome siūlyti (ir siūlėme) savo rezoliucijas laisvai. Jos visų komisijos narių buvo priimtos vienbalsiai, ką aš, jas referavęs VLIKo Seimo plenume, irgi pasakiau, pabrėžiau ir kuo pasidžiaugiau". Jos buvo dar ir Seimo plenume papildytos viena nauja. Papildymus ir pataisas galėjo daryti visi Seimo atstovai. Toks neteisingas Seimo "komentatoriaus" rašymas labai sumenkina VLIKą ir jo Seimą.

5) Neteisingas ir tas rašymas, kad frontininkų jaunasis teisininkas A. Raulinaitis Seimui pirmininkavęs šališkai, "rankos mostelėjimu" nutraukdavęs diskusijas. Ne, to nebuvo, ir to nereikia rašyt, įžeidinėjant mūsų jaunimo atstovą gražiai savo veikla besireiškiantį tarp vyresniųjų, nežiūrint kokios jis būtų politinės grupės.

6) Šešių grupių blokas, kaip esu rašęs anksčiau, susidarė, daugiausia, atsitiktinai, be jokių idėjinių gairių, tą rodo ir tas faktas, kad prie jo yra prisijungusi ir viena krikščionių demokratų tradicinio bloko politinė grupė — tai LŪS (liet. ūkininkų s-ga). Todėl V. Karoso rašymas, kad "šio bloko planai ir siekiai paruošti frontininkų nuo pat atvykimo dienų Amerikon", irgi yra autoriaus fantazija. Kas perdaug, tai perdaug. Ir fantazijoms turėtų būti riba.

7) VLIKo Seimo "komentatoriaus" aiškinimas, kad devynių grupių blokas Seime buvęs nevieningas, kad jame reiškęsi "nesklandumai, neryžtingumas ir net pasimetimai", yra tikras nesusipratimas, nes tų vienas su kitu be kovojančių ar principiniais klausimais nesutarimų. Seime nei nebuvo, kaip jau čia ką tik sakiau. Išvis V. Karoso aprašomajame Seime to "didelio lūžio", "politinės krizės", tos "dramatines" vidinės susidariusių dviejų blokų tarpusavio kovos", ką savo "komentaruose" rašo mūsų V. Karosas, visai nebuvo, o buvo tik tuodu blokus mūsų politines grupes suskaldęs klausimas: kas turėtų būti sekančioj VLIKo sesijoje VLIKo pirmininku? Po VLIKo, pirmininko išrinkimo tas "blokinis" grupių susiskaldymas, greičiausia, išnyks, kaip išnyksta tirpdamas pavasario sniegas, pakaitintas karštos giedro dangaus saulės. Taip, tikriausia, ir bus. Paliks tiktai vienas Tėvų Marijonų susimurzinęs "Draugas" su mūsų vienų su kitais tarpusavio kovą kurščiusiais, mus intriguojančiais ir VLIKą suslikviduoti siekusiais savo vedamaisiais, kurie liudys to laikraščio gėdą ir atsakomybę prieš istorijos teismą.

8) VLIKo Seimo "komentatorius" V. Karosas savo rašinio įvadinėje dalyje pasirodė visiškai nesusigaudąs, kas dėjosi VLIKo Seime, kurį jis imasi "komentuoti". Tas, kas sudarė grupių nesutarimų esmę, būtent, kada ir kur turi būti renkama VLIKo Valdyba, jis laiko tik "procedūrinių klausimu", o tą, ko visai nebuvo (tas visas jo susigalvotas "politine krizes", "netikėtai seime iskilusius" priešingus ir labai vienas kitam kovingus blokus, tas visas jo vad. "dramas" jis laiko esminiu klausimu, reikalingu specialių komentarų . . .

9) Tų gi jo "komentarų" yra net ir labai nenusisekusių, nesiderinančių su VLIKo Statutu. pvz., kad ir tas teigimas jog "teko tarybos ir valdybos rinkimas atidėti vienam mėnesiui". Tai yra a ški klaida, nes VLIKo Taryba išvis nėra renkama, o sudaroma iš grupių atstovų, skiriamų jų vadovybių, pagal VLIKo Statuto 29 str., ji yra VLIKo pastovus, nuolatinis organas, kaip ir pats jo Seimas, skirtumas nuo Seimo tik tas, kad Seimą sudaro VLIKo grupių atstovai, po tris nuo kiekvienos grupės, o Tarybą sudaro po vieną grupių atstovą, skiriamą grupių vadovybių. Kas imasi VLIKą aiškinti (jį "komentuoti"), neturėtų daryti tokių stambių savo "komentaruose" klaidų.

Šios mano kritinės pastabos padarytos tik dėl V. Karoso rašinio pirmosios dalies, kur paliesti VLIKo esminiai klausimai, o kartu ir jo, sakyčiau, garbė, kurią aš, buvęs jo Seimo atstovas, turiu gi ginti. Kitų jo "komentarų" aš čia nenaližuosiu. Tepadaro tą kiti, ypač kad autorius to savo straisnį prašo.

(Pabaiga)

Reorganizuotos Amerikos Lietuvių Bendruomenės konferencijos vaizdas. Gruodžio mėnesį Bendruomenės atstovai aptarė daug svarbių organizacinių reikalų.

A. Pleškio nuotrauka

● Gynybos departmentas prieš 33 metus pirko nustatytą kiekį 45 kalibro pistoletų. Naujiems jų kabūrams yra kiekvienais metais išleidžiama po $314,000.

A. PLEŠKYS

(R) LB TARYBOS NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

(Tęsinys)

Kai kur ir geriausiose mūsų organizacijose žmonės išdrįsta pavadinti mūsų garbingiausius, stipriausius, daugiausiai pasiaukojančius veikėjus agentais, kaip sakysim girdėjau išsireiškimą apie tą patį mūsų mums visiems prangų Dr. Bobelį. Žodžiu sakytume, kad priešas yra infiltravęs taip toli, o tas priešas aiškus, tai yra komunistis. kas okupantas Lietuvoje su savo agentais čia. Ir nesvarbu, per ką jie veikia, beabejo veikia per mūsų brolius čionai, bet veikia per pavienius ar organizacijas. tik žinome, kad jie veikia. Mes šitos kovos nepaliekam ir aš esu tikras, ir aš galiu pasakyti jūsų vardu — nepaliksime. Mes mėginsim okupantą ir jo agentus visada demaskuoti ir veikti prieš jo norus o ne pataikauti, nesilaižydami jam, kaip kai kurios organizacijos pradėjo daryti. Dabar brangieji sesės ir broliai atsiminkime vėl tą patį, ką aš jums pernai kalbėjau per vakarienę. Tada, staiga, tiesiog pagautas noro su jumis pasidalyti mintimis, ant greitųjų paskaičiau jums trumpą paskaitėlę apie . . . (? A. Pl), kodėl aš apie jucs kalbėjau tada. Norėjau kaip tik atskirti gyvenimo esmę nuo neesmės. Esmė gyvenime yra grynai protingas apsisprendimas, persiėmimas tam tikromis idėjomis arba tam tikrais kelrodžiais ir tada šitame gyvenime, šitų visų siekių siekimą, tai yra prasmingas gyvenimas. Neprasmingas gyvenimas yra paprastai, taip sakant, atsikelti, nusižiovauti, pavalgyti, pakartoti tai porą kartų į dieną, o vakare vėl atsigulti. Tai yra kiekvieno gyvulio gyvenimas.

Žmogus, kuris neturi tikslo gyventi, bereikalo ir gyvena. Žmogus turi turėti savo įsitikinimus, turi turėti savo nusistatymus, turi turėti savo sąžinę, kuri apsprendžia ką jis privalo daryti, ko jis niekad negali daryti ir jis pagal tą gyvena ir jis neberanda reikalo gyventi ir paaukoja savo gyvybę už tuos idealus, jei sąlygos yra tokios, kad šito iš jo pareikalauja. Tai yra tikras žmogus, tai yra tikras pasišventėlis. Aš tokius jus brolius čia matau ir dėlto aš pavadinu šį suvažiavimą garbingu. Nenoriu jūsų laiko daug užimti, bet aš norėčiau jums priminti vieną menką, kad gal jau yra atėjęs kaip tik laikas, žymiai daugiau negu anksčiau įsisąmoninti ir skleisti savo įsitikinimo žodį, skleisti savąją evangeliją į kitus. Sakau, kaip sakiau, nesvarbu kiek mes pristeigėme de šimtį, ar dvidešimt, ar šimtą, ar nė vienos apylinkės, bet svarbu tas, kad mes visur gyvenime pasirodėme kaip patriotai lietuviai priklausą tikrajai lietuvių bendruomenei, ne bendruomenei, kuri yra infiltruota nežinia kieno, bet švariai, patriotinei, lietuviškai bendruomenei ir, kad mes nebijome pasisakyti, kas mums yra priimtina ir kas nepriimtina. Savaime aišku, kad toliau tęsti kovą prieš priešo agentų veiklą Amerikoje, svarbiausia prieš bendradarbiavimą su okupantu ir tęsime kovą už išlaikymą lietuviškų institucijų, kurios tiek metų taip gaivingai tvarkė Lietuvos ir lietuvybės reikalus Amerikoje. Palaikysime tas organizacijas, kurios sudaro mūsų pagrindines kovos organizacijas, kaip ALTą ir VLIKą. Nesigėdykime pasisakyti, kaip aš galvoju, kad aš esu socialdemokratas, ar krikščionis demokratas. Aš manau, kad yra laikas turėti savo tikrą pasaulėžiūrą. Pacituosiu vieną dorą frontininką, tai būtent Maceiną, kuris pasakė, kad žmogaus pasaulėžiūra, tai yra pažiūra į gyvenimo esmę ir prasmę ir šitą mes galime priimti, tai yra teisingas apibūdinimas ir šitokią pasaulėžiūrą turime turėti. Jei mes gyvesime tuščiomis, be idealų, be įsitikinimų, už ką galėtume kovoti, sakau bus liūdna. Todėl džiaugiuosi jus visus matydamas, linkiu jums sėkmės ir pats kiek galėdamas prisidėsiu. Tik gaila, kad man sąlygos ir sveikata mažai leidžia. Bet ką galiu atliksiu. Todėl sėkmės ir ženkime pirmyn.

(R) LB Tarybos prezidiumo buv. pirm. Dr. V. Ploplio paskaita — bendruomenės gairės.

(Kreipimąsi praleidžiu). Mūsų nusistatymas pagrindiniuose dalykuose buvo išryškintas steigiant JAV Lietuvių bendruomenę. Pavyzdžiui, kaip remti tautos patangas atgauti laisvę, apjungti visus lietuvius Amerikoje, darbo sričių pasidalinimas, bendruomenei veikti tik kultūrinėje srityje, remti lietuvių organizacijas, bendrauti su tauta, bet ne su okupantu. Tai čia yra mūsų gairės, kurios buvo priimtos ir išdiskutuotos. Mes jų laikomės ir jų laikysimės. Buvo daug kartų iliustruota rašant įstatus ir jie palieka ir toliau. Tai yra mūsų veiklos pagrindinės gairės ir tuo mes didžiuojamės. Šiandien norėčiau paryškinti tik kaikuriuos tų veiklos gairių aspektus (požiūrius) ir panagrinėti sutinkamas kliūtis.

(Bus daugiau)

Anglijos sunkvežimių šoferių streikas paralyžuoja pramonę. Del vežikų streiko apie milijonas žmonių negali dirbti

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasmine, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina $2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 143 psl., kainuoja $2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją. 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsiunčiant į Naujienas arba atsiuntus čekį ar pinigines perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gusen — MINTYS IR DARBAI. 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą. $8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik $3.00
Minkštais viršeliais tik $2.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažuti deimantu spindinti žiedą, apkaišo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdu ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina $1.—.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina $2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. $1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE. Eilių rinktinė, 167 psl. Kaina $3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLŪDI - LIŪDI. Lyrikos eilės, 105 psl. $2.00
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. $2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis $3.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. $2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. $1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., $3.00
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ti lyrikos knyga, 152 psl. $2.50
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūrinėliai, 92 psl., $1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. $1.00
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMĖLIS. Eilės, 70 psl., $1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. $2.50
16. Alfonsas Tyruelis. METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. $3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 55 psl. $1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. $3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar pinigų orderį.

NAUJIENOS,
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

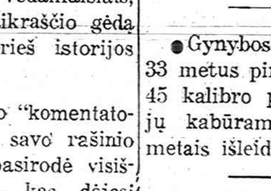

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių garbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje beįsikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naučakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai kmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat iverstas į anglų kalbą.

M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Intunisto ir agitpropo propaganda bei ukmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTOJE. 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar pinigų perlaidą.

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Helps Shrink Swelling Of Hemorrhoidal Tissues

caused by inflammation

Doctors have found a medication that in many cases gives prompt, temporary relief for hours from pain and burning itch in hemorrhoidal tissues, then helps shrink swelling of these tissues caused by inflammation. The name: *Preparation H®*. No prescription is needed. Preparation H. Ointment and suppositories. Use only as directed.

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose Niemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEW
Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub Co.
1739 So Halsted Street Chicago, Ill. 60608 Telephone 421-6100
CHICAGO ILLINOIS

Subscription Rates:
... $18.00 per ... 3 months ...
... $30.00 per year, ... months $9.00 per ... $33.00 per year ... per year
20 cents per copy

Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:
Priemiesčiuose: metams $33.00; pusei metų $18.00; vienam mėnesiui $10.00
mėnesiams ... mėnesiui ...
Užsienuose: metams $34.00; pusei metų $18.00; vienam mėnesiui ...

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė 1739 So. Halsted St. Chicago ...

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais iki 12 val.

Opiausieji klausimai

Stasys Barzdukas, Pasaulio Lietuvį suplanavęs ir kelis metus jį redagavęs, visuomeniniam Amerikos lietuvių gyveniman bandė įdiegti lietuvišką vadizmą. Būtų buvę sveikiausia, jeigu jis pats iš amerikiečių būtų pasimokęs, bet jis buvo užsispyręs kitus mokytis. Jis mokė ir mokė, bet pats nesimokė. Iš Lietuvos atsivežto žinių bagažo nepapildė.

Net ir oficialiai atleistas iš pareigų, Barzdukas vis vien redagavo Pasaulio Lietuvį. Oficialiai redaktorium jau buvo paskirtas inž. Nainys, bet Barzdukas parašydavo svarbiausius straipsnius, dėstydavo svarbiausias mintis ir dar labiau padidindavo paleistų minčių atgarsius.

Jas Barzdukas rašinėjo "Atgarsiai ir mintys" skiltyje, kuri duodavo toną ne tik biuleteniui, bet ir visai neregistruotai Bendruomenei. "Atgarsių ir minčių" komentarai ir bendruomenininkams turėjo didesnės svarbos, negu to biuletenio įžanginiai, nes jie pasakojo, kas reikia daryti, o ne apie tai, kas buvo padaryta.

Paskutiniu "P.L." numeriu pasidžiaugėme, nes jame nebuvo Barzduko "Atgarsių ir minčių". Visai kitaip visas "P. L." numeris atrodė, nes jį redagavo Juodvalkis. Naujai pasirodžiusiame numeryje jau ir Juodvalkio nėra, bet atsirado "Atgarsiai ir mintys". Jos padėtos laikraščio priešakin, kaip ir pridera svarbesnioms mintims. Tiktai šį kartą jas redaguoja ne mokytojas Barzdukas, bet jau kuris laikas barzdukinės JAV Lietuvių Bendruomenės politiką nustatinėjąs Karolis Drunga.

Šiaip gyvenime K. Drunga yra gana kuklus, bet kai reikia nustatyti didelės organizacijos politiką ir skelbti Amerikos lietuviams pačias svarbiausias mintis, kad galėtų pats pasiklausyti jų atgarsių, K. Drunga persikėlė biuletenio pirešakin. Jis ne tik iš užpakalio atsikėlė priekin, bet ir savo sūnų Mykolą padėjo gretiman puslapin. Savo rašinį ir foto nuotrauką jis įdėjo vienan puslapin, o Mykoliuko parašytą įžanginį jis įdėjo gretimam puslapyje. Viskas būtų labai derinęsi, jeigu į kitą puslapį būtų įdėjęs ir gabaus sūnaus fotografija. Matyt, kad po ranka savo sūnaus fotografijos neturėjo.

Pirmieji Karolio Drungos "Atgarsiai ir mintys" pavadinti "Opiausiu Lietuvių Bendruomenės uždaviniai". Rašinėlis neilgas, gerai organizuotas, parinkti tikslūs žodžiai, kaip pridera tikslius chemijos mokslus studijavusiam intelektualui. Šiame "P. L." numeryje paskelbti keturi patys svarbiausieji uždaviniai. Pirma me paraprafe autorius įtikinėja skaitytoją, kad dabartinė Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vadovybė padarė gerą pradžią. Visa tai, kas buvo iki šio meto — nieko nereiškė, bet šį kartą padaryta gera pradžia, tai reikia tikėtis ir gerų rezultatų. Antruoju svarbiu ir opiu Bendruomenės uždaviniu yra įvairios lituanistinės mokyklos. Jos gal ir neina taip gerai, kaip turėtų eiti, bet vaikai vis dėlto apmokomi lietuvių kalbos. Jeigu švietimo ministeris negalėtų susitarti su tarybos nariais, tai jis gali juos visus pašalinti ir naujus pasirinkti. Jis tai gali padaryti be jokių rinkimų, bet paprasčiausiu pasirinkimu. Trečiuoju Bendruomenės opiausiu uždaviniu turėtų būti politinė veikla, kuri turėtų pasireikšti tose kolonijose, kur yra daugiau lietuvių, o ketvirtas, paskutinis ir pats svarbiausias uždavinys šitaip skamba:

> "4. Bendruomenė ir jos institucijos turėtų kantriai, bet atkakliai stengtis atsiriboti nuo "stigmo", kurią santykiavimui su okupuota Lietuva yra uždėję "veiksniai". Bent iki šiol išeivijos visuomenė yra geriau supratusi, jog visos iki šiol praktikuotos santykiavimo rūšys yra davusios Lietuvai ir išeivijai tik naudos. Visuomenė šia prasme VLIKą ir ALTą su visomis rezoliucijomis jau seniai paliko istorijos paraštėje. Ne bendruomenės nariai, bet bendruomenės aukštesnės institucijos turėtų saugotis nepatekti į tokią pat situaciją". (Pasaulio Lietuvis, nr. 46, 1331 psl.)

Stasys Barzdukas kelis metus tvirtino, kad visos nepriklausomoje Lietuvoje buvusios politinės partijos yra tiktai senovės atgyvenos, o Amerikos lietuviškos visuomenės priešakin išeina nauja frontininkų partija su gausiais Fronto Bičiuliais. Karolis Drunga šiandien tvirtina tą patį. Tiktai jis mandagesnis. Jis nesako, kad tai esanti atgyvena, okupantų lietuviams primestų komunistų vartojama, bet tvirtina, kad visuomenė VLIKą ir ALTą jau seniai palikusi "istorijos paraštėje". Kitaip sakant, VLIKas ir ALTas buvo, bet jų jau nebėra. Jis ir visos jo rezoliucijos liko tik "paraštėje", o lietuviškai kalbant, VLIKo ir ALTo vieta tik palėpėje, bet ne kasdieniniame gyvenime. Reikia tiktai abi šias organizacijas apaugint storu dulkių klodu.

Mokytojas Barzdukas pranašavęs "palėpę" VLIKą ir ALTą sudarančioms politinėms grupėms, pats atsidūrė palėpėje. Jis nekalba apie visuomeninį gyvenimą, stūmusias lietuvių politines grupes. Paskutinės ALTo ir VLIKo konferencijos jam kirto tokį spriktą, kad jam daugiau geriau nieko nesakyti. Frontininkų vedamos politikos vyriausiuoju kalbėtoju tapo Akiračių steigėjas ir ideologas. Jam bus gėda, nes teks trauktis į paraštę dėl nepatikėtino dalyko. Lietuvis negalės suprasti, kaip jis, tikslius mokslus studijavęs žmogus, galės patikėti propaganda. Vokiečių specialistai kelis metus maitino propaganda, bet savo galvas turintieji kariai propaganda netikėjo. Gyvenimo tikrovė visiems vokiečiams, tikintiems ir netikintiems parodė, kad gerai organizuota valstybinė propaganda negali tikėtis.

Karolis Drunga pats patikėjo Pasaulio Lietuvių Dienomis, Pasaulio Lietuvių Bendruomene, Pasaulio Lietuvių kongresais ir jų skelbiamomis idėjomis. Kad visa tai yra poros propagandistų darbas, Drunga nežinojo ar nenorėjo žinoti. Jis tiki, kad tai yra didelis dalykas, kuris pataria užmiršti "veiksnius", kalbančius apie okupuotą Lietuvą, nes tos kalbos ir rezoliucijos jau pateko į "istorijos paraštę".

Drunga kartoja, kad "išeivijos visuomenė" nustums ne tik VLIKą ir ALTą į "istorijos paraštę", bet jis nieko nesako kaip jis patyrė apie "išeivijos visuomenės" nuotaikas, kaip jis jas matavo ir nustatė, kuria kryptimi jos eina. Jis patikėjo frontininkų propagandos burbulais ir nori įtikinti Amerikos lietuvius propagandiniais burbulais. Nepavyko burbulų meistrui to padaryti, nepavyks ir Karoliui Drungai.

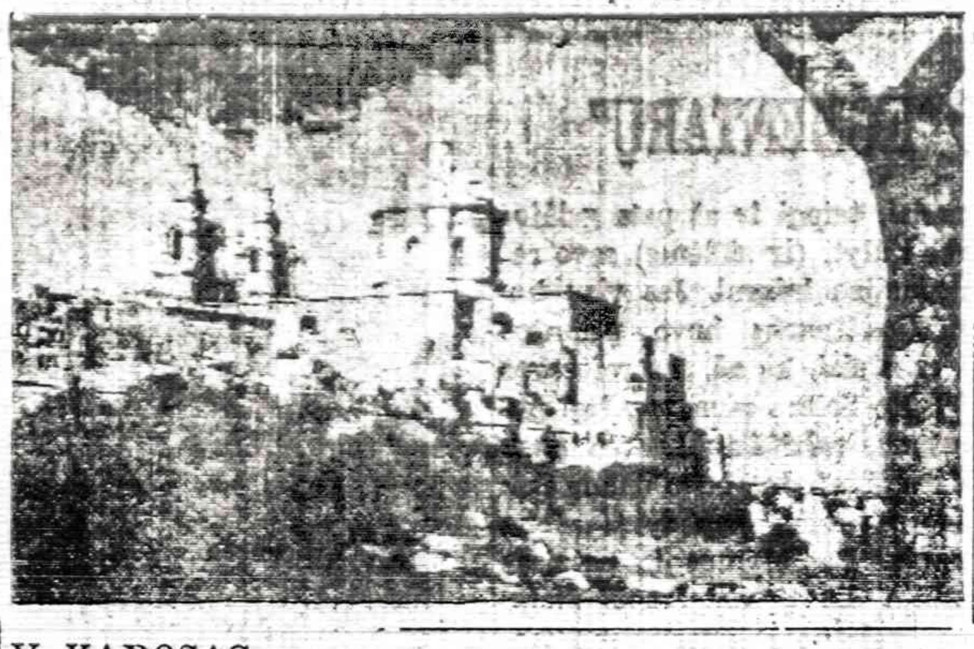

V. KAROSAS

VLIKO SEIMAS

(KOMENTARAI)

(Tęsinys)

Vienas atstovas įnešė paklausimą, ar yra žinoma valdybai apie įsteigtū Amerikoje veiksnį "United Prussian Government in Exile", kuris siekia atstatyti nepriklausomą Prūsiją ir ateityje federacinias ryšiais susijungtų su Pabaltijo valstybėmis. Į šį paklausimą atsakė pirm. K. Valiūnas, kad tai esanti kaž-kokia tam tikrų vokiškų grupių kombinacija, kuria visai nesidomi VLIKas.

Alg. Regis dramatiškai atkreipė seimo atidą į Maž. Lietuvos likimą ir stebėjosi mažu VLIKo dėmesiu tam svarbiam reikalui.

Lietuvos žydų tragedijos klausimas, kaip bendrai žydų metami kaltinimai lietuviams, prisidėjusiems prie jų tautiečių naikinimo, nebuvo keliami šiame seime. Nebent tik bendrame dr. Valiūno pranešime buvo užsiminta, kad surinkta dr. D. Jasaičio medžiaga yra sutvarkyta ir VLIKas ieško kvalifikuoto mokslininko studijos parašymui apie lietuvių žydų santykius.

Kun. J. Kuzmickis pateikė seimui žinių apie LKB Kronikos leidimą įvairiomis kalbomis ir jų platinimą laisvajame pasaulyje. Ta proga prašė seimo suteikti papildomą paramą anglų kalba LKB Kronikos veretimui paruošti ir atspausdinti. Dr. Valiūnas pasisakydamas VLIKo vardu tuo klausimu, pabrėžė didelį pritarimą tokiam darbui ir užtikrinęs tolimesnę paramą, nes jau treji metai kaip VLIKas remia Kronikos leidinius. Niekas iš atstovų nepaklausė, kodėl VLIKas neparėmė pogrindžio "Aušros" išleidimo atskiru leidiniu, kaip ir kitų pogrindžio leidinių.

Vilius Bražėnas įnešė rezoliuciją, kuria VLIKas yra įpareigojamas vesti akciją prie JAV vyriausybės rėmimą Sovietų Sąjungos ir jos satelitų technologija ir kapitalais. Prieš šią rezoliuciją pasisakė keli atstovai, nes tai būtų kišimasis į JAV komercinius reikalus, kas galėtų neigiamai nuteikti šio krašto vyriausybę prieš VLIKą.

Tais pačiais sumetimais įnešta panašio turinio rezoliucija praeitame seime buvo atmesta. Paaiškinus pirm. K. Valiūnui ir J. Audėnui, kad ši rezoliucija bus panaudota ne prieš Amerikos interesus, bet Sovietų "paerzinimui", buvo seimo priimta absoliučia balsų dauguma.

Tuo užbaigsime seimo darbų aprašymą, o dabar žengsime prie komentarų.

"KRITIKA" IR KRITIKA

Iš anksto numatau, kad komentarai bus platūs ir kritiški. Bus keliamos opios problemos ir nutylimi faktai, kitų nepastebėti ir nenagrinėti, bet būtini mūsų laikų istorinei tikrovei suprasti, kurioje apsprendžiama ir VLIKo veikla.

Pradėsiu komentarus savotišku palyginimu. Lygi[illegible] 30 metų man teko ats[illegible] stovyklos bendru[illegible] me VLIKo sušauktame suvažiavime, įvykusiame Stuttgarte, Vak. Vokietijoje. Išklausęs anuometinio VLIKo pirm. prel. M. Krupavičiaus ir kitų kalbas, sugrįžęs turėjau padaryti pranešimą. Vietoje tiesioginio suvažiavimo atpasakojimo, pradėjau pranešimą kritišku žodžių: Vlikas klydo, VLIkas klysta ir VLIKas klys. Šiame VLIKo suvažiavime buvo iškalbingai ir autoritetingai pasakyta, kad pagal turimus patikimus šaltinius jau kitais metais sugrįšime į išlaisvintą Lietuvą. Buvo duodama suprasti, kad netrukus prasidėsiąs karas prieš Sovietus, o ką mes matome aplinkui? Amerikiečiai sprogdina amuniciją, gabena ginklus į laužo kruvas ir patys skuba į namus. Panašiai, dar būnant mums Lietuvoje, tas pats VLIKas per pogrindžio spaudą skelbė, kad bolševikai antru kartu neateis, prie to nedaleis vakariečiai, tik pikti Maskvos agentai skelbia tokias žinias, kad palaužus tautos moralę. O kas įvyko kai sovietų tankai ėmė riedėti Lietuvos žeme? VLIKas atsidūrė Vakaruose, o tauta palikta be vadovybės ir neparuošta įvykiams blaškėsi kaip beprotnamyje. Tik maža dalis pasmerktųjų ištrūko iš enkavedistų nagų. VLIKas klys ateityje, nes su II Pasauliniu karu tapo užbaigta viena epocha ir istorija nesugrąžinama į senas vėžes. Būtų nedavanotinas savęs apgaudinėjimas, jei pasiduotumei VLIKo skelbiamai iliuzijai ir ruoštumės "kitam pavasariui". Mes turime ruoštis ne sugrįžimui į "išlaivintą Lietuvą", bet emigracijai, nes kova už lietuvių tautos išlaisvinimą bus ilga, sudėtinga ir reikalaujanti naujų pažiūrų į istoriją.

(Bus daugiau)

RAŠO A. Ž.

KALBĖKIME ATVIRAI

(Tęsinys)

Tai buvo bene paskutinė žinoma didesnė byla, priedangoje kovos prieš vad. "plečkaitininkus". Pašalinus A. Voldemarą iš diktatoriaus "sosto", baigėsi ir Saugumo pagalba — bendradarbiavimas su vad. "plečkaitininkais" ir fabrikavimas panašių bylų.

Skaitytojas gali suprasti kokį politinį terorą vykdė Saugumas ir kodėl visos Saugumo sufabrikuotos bylos buvo slaptai sprendžiamos Karo lauko teismo, vis pirmininkaujant pulk. Brazulevičiui.

Nebuvo žinoma kokius uždavinius atlikti Saugumas pavedė K. Klastauskui, kai jis jau buvo išaiškintas kaip šnipas - provokatorius. Jis vis dar pasirodydavo universitete tarp studentų. Kartą grupė studentų, kaip kaikurie jų pasakojo, triukšmingai — iškilmingai "išjojo" K. Klastauską iš universiteto kaip šnipą. Kaikurie studentai, kuriuos K. Klastauskas pažino ir nurodė Saugumui, buvo suimti ir Karo komendato tremiami į Varnių koncentracijos stovyklą.

Universiteto rektorius prof. V. Čepinskis labai griežtai reagavo prieš tokį valdžios smurtą. Pasėkoje visi tremiamieji, dar nepasiekę paskyrimo vietos (buvo tremiami etapo keliu, t. y. pakeliui surenkant iš kitų vietų tremiamuosius), buvo grąžinti į Kauną ir paleisti. Taip Saugumas terorizavo studentus, kurie nepagarbiai pasielgė su jo agentu. Tik čia vėl Saugumui buvo nesekmė. Vėliau buvo kalbama, kad K. Klastauskas pasiųstas "veikti" į Klaipėdos Prekybos Institutą.

Pulk. Brazulevičius, kaip pasakojo studentai, kartais lankė paskaitas Humanitarinių mokslų fakultete, Organizuota prieš jį panaši akcija, kaip prieš Klastauską, neįvyko, nes paskaitas lankė nereguliariai ir kituose rūmuose. Pulk. Brazulevičius buvo ir Lietuvai pagražinti draugijos pirmininku. Buvo sakoma, kad jis gražina Lietuvą kapais fortų grioviuose. Tas pats pulk. Brazulevičius, gal už nuopelnus taip gražinant Lietuvą, buvo ir JAV liet. bendruomenės, bene valdyboje, spaudos reikalams. Ar bendruomenės vadai nežinojo pulk. Brazulevičiaus tokios "garbingos" praeities. Gal jiems buvo pravartu jo patyrimas ir metodai?...

Tuo metu Saugumui ir visai jo politinio teroro akcijai vadovavo Jonas Statkus, gim. 1904 m. 1925 m. Klaipėdoje jis buvo priimtas į pasienio policijos tarnybą. 1926 m. gavo brandos atestatą ir pradėjo dirbti Kriminalinės Policijos V-bos tarnyboje kvotų valdininku. 1928 m. paskirtas Valdybos politinio skyriaus viršininku, kiek vėliau tos valdybos direktoriumi. Vėliau Kriminalinės Policijos Valdyba tapo Saugumo departamentu, apimančiu kriminalinės ir politinės policijos sritis. 1934 m. pasitraukė iš Valstybės saugumo departamento direktoriaus pareigų ir kai Vidaus reikalų ministerijos stipendininkas, išvyko į Paryžių studijuoti teisės. Studijas baigęs, grįžo Lietuvon 1938 m. ir nuo 1939 m. pradžios apėmė Pažangos b-vės (laikraščių leidyklos) direktoriaus pareigas, nuo 1939. VI. drauge ir Lietuvos tautininkų s-gos gen. sekretoriaus pareigas. Žinios paimtos iš Liet. Enciklopedijos.

Padaviau šias žinias, kad skaitytojas galėtų pastebėti, kaip lengvai šis jaunas vyras be jokio teisininko išsilavinimo tapo krim. policijos valdybos politinio skyriaus viršininku, valdybos direktoriumi ir Saugumo departamento direktoriumi.

Už kokius nuopelnus buvo pasiųstas, kaip stipendininkas studijuoti teisės į Paryžių? Ar tik valdžiai nereikėjo ir Statkų saugoti, kad vilkai nenudobtų ,kaip mini Alfa Rimas— L. L. 20. IV. 78. apie Br. Dirmeikį.

Čia A. R. faktą ,kad A. Smetona 1929 m. išvijo iš valdžios prof. Voldemarą lygina net su kunigaikščio Kęstučio nužudymu kalėjime ir toliau rašo: — "Smetona susitvarkė ir su vadinamais "vilkais", kurie jau buvo šiek tiek ginkluoti kišeniniais ginkalis, 7.65 m.m. "Ruby"—7 šūvių apkaba ir "Dalton"—9 šūvių. Ginklus valdžia buvo leidusi nusipirkti savais pinigais be muito. Ši organizacija sudarė Smetonai didelį pavojų dėl jis įtakingesnius vadus — Algirdą Sliesoraitį, M. Matulevičių, Karutį, Butkevičių izoliavo į kalėjimą. Paskyrė naują vadą 'vilkams" — Vidaus reikalų viceministerį Stencelį... Vilkai irgi piktai suskilo vieni kitus, išdavinėdami. Žymesnius išdavikus, nuėjusius su Štenceliu, valdžia turėjo saugoti, kad nenudobtų, turėjo kur nors išsiųsti, kaip, pvz., Br. Dirmeikį į Prancūziją mokytis. Tur būt, pats Smetona nenumatė, kad jis taip giliai suskaldys tautininkus,"..."Gražiai ėjusį tautinį savaitraštį, vardu "Tautos kelias"; kurį pats Smetona buvo organizavęs išreikšti lietuvių tautos sielvartus ir siekius, išmetė už įstatymo ribų, paskirdamas griežtą senzorių, kuris veik kas antrą numerį konfiskuodavo..."

Tai tas pats "Tautos Kelias", skaitytojau, kuris dėjosi kalbąs tautos vardu, kurio ištraukas po atentato prieš A. Voldemarą minėjau, pats atsidūrė už įstatymo ribų, kai draugai direktoriai susiriejo. Dabar gal jie suprato, ką reiškia spaudos cenzūra, kai ir jų spada, kuri buvo organizuota "išreikšti lietuvių tautos sielvartus ir siekius" pradėta konfiskuoti "veik kas antrą numerį", kad jie dėjosi kalbą tautos vardu.

(Bus daugiau)

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
5025 CENTRAL AVE.,
St. Petersburg, FL 33715
Tel. 813)-384-3020

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet, ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val. 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9-...
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 —3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Pirmadieniais ir antradieniais 9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Šeštadieniais 7—8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla., 5:30 val. p.p. iš WTIS stoties 1110—AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

— **Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.**

ANTANAS PETRIKONIS — Jauna šeima

SUVALKIJOS ŪKIN[...]Ų STREIKAS

(Tęsinys)

Prezidentūroje uniformuotas karininkas adjutantas, pirma visus apklausinėjęs, įleido pas prezidentą, kuris pasisveikindamas kiekvienam padavė ranką ir paprašė sėst prie čia pat stovinčio stalo. Prezidentas, ramiai išklausęs delegacijos pranešimą, atsakydamas nupasakojo tarptautinę padėtį, ilgiau sustodamas prie daugelyje valstybių išsivysčiusios depresijos ir užbaigdamas nurodymu kreiptis į ministerį pirmininką Tūbelį, kuriam patarė įteikti ir čia pat turimą memorandumą.

Atsisveikinant, sustojus visiems delegacijos nariams ir prezidentui, dar kartą kreipiausi į jį, pavadindamas tautos vadu ir primindamas, kad spaudoje jau teko matyti neigiamą vyriausybės nusistatymą dėl ūkininkų pageidavimų, bet mes labai norėtume, kad šios delegacijos apsilankymas neliktų be pasekmių, nes kaime padėtis labai nerami, o mūsų supratimu, memorandume išdėstyti pageidavimai yra realūs ir, turint gerų norų, juos galima įgyvendinti, tuo labiau, kad delegacijos tikslas ne neramumus plėsti ir ūkininkus kiršinti, bet ieškoti būdų juos nuraminti, atstatant kraštą į normalią padėtį. Ir dabar prezidentas išstovėjo ramiai, išklausė ligi paskutinio žodžio ir dar kartą nurodė viską aptarti su ministeriu pirmininku Tūbeliu, pas kurį ir buvo nuvykta tiesiai iš prezidentūros.

Tūbelis pasisveikinęs susisodino delegatus apie stalą, apžvelgęs pasaulinę padėį sąryšyje su išsivyčiusia depresija, išdrožė pabarančią kalbą apie ūkininkų netaupumą, šilkines moterų kojines, rėdymąsi pirktinėm medžiagom, avėjimą odiniais batais, apskritai, — pamėgdžiojimą miestų, kada kaimas turėtų laikytis senų lietuviškų papročių apsirengime ir apsiavime, kas yra sveika, praktiška ir galima pasigaminti namuose. Nedavė delekacijai nė išsižioti, net nė priminti atsineštą memorandumą.

Iš min. pirm. Tūbelio nuvykome į Žemės ukio rūmus, kur patyrėme Kaune jau paskliduusius gandus, kad delekaciją rengiamasi areštuoti. Susėdę į čia pat stovintį automobilį, pasiėmę tik ką išėjusi Lietuvos Aidą, valdžios oficiozą, išvažiavome už miesto pasitarti, ką toliau daryti, nes laikraštyje vedamuoju atspaustas straipsnis atėmė visiems žadą. Jame buvo kalbama apie ūkininkų delegacijos apsilankymą pas prezidentą. Neužsiminus, jog lankėsi Suvalkijos apskričių Ūkininkų vienybės komitetų pirmininkai, lai-

Nukelta į 6 psl.

— Švedijoj policija suėmė 1 metų slaugę, davusią nuodų 22 ligoniam.

Nuo 1914 metų
Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.
Sąskaitos apdraustos iki $40,000
2657 W. 69 STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400
8929 SO. HARLEM AVE.,
Bridgeview, Illinois 60455
Tel 598-9400

MIDLAND SAVINGS
AND LOAN ASSOSIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE 254-4470

$5\frac{1}{4}\%$ All accounts compounded daily — Passbook Savings.
$7\frac{1}{2}\%$ 1 Year Savings Certificate (Minimum $5,000)

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need.
Don't be a Born Loser!

A. † A.

[...]NAS MATALIS

[...]ners Grove, Ill. Anksčiau gyv. [...]agoje, Roseland apylinkėj.

[...]sio 17 d., 1:55 val. p. p. sulaukęs 94 metų am[...] Raseinių aps., Girkalnio parap., Peldžiūnų kaime. [...]eno 71 metus.

[...] žmona Teresa, pagal tėvus Krištukas, sūnus A[...] 3 anūkai - John, Thomas ir Michael, proanūkas [...]suo Marcela Gužauskas, 4 dukterėčios - Emily [...] Anne Krisikin. Bernice Ashby, ir Nancy Gordon su šeimomis be[i] kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Prašoma nesiųsti gėlių.

Priklausė LLD 79 Kuopai. Railroad Carman Nnion ir Mildos Rėmėjams.

Penktadienį, 3:00 val. p. p. kūnas bus pašarvotas Lynch-Evans koplyčioje, 9837 S. Kedzie Ave., Evergreen Park, Ill.

Šeštadienį, sausio 20 dieną 10:000 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapines.

Visi a. a. Jono Matalio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, sūnus, anūkai, proanūkas, sesuo, giminės.

Del informacijos skambinti 264-2228 arba 422-2000

A. A.

ALEKSANDRAS K. BRAZIS

Mirė 1979 m. sausio 17 d., 12:20 val. ryto sulaukęs 88 metų amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Biržų apskr., Joniškėlio parap., Vienžindžių km. Amerikoje išgyveno 67 metus.

Paliko nuliūdę: sūnus Arnold, marti Albena, 2 anūkai - Arnold Jr. ir Leonard, brolis Telestoras Brazis, brolienė Josephine, brolio vaikai - dr. Peter Brazis, Algirdas Brazis ir ju šeimos, Olga Schuger ir jos šeima bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Cicero Liberty namų bendrovei, LLD, Eksmainierių klubui, Aido chorui. Siuvėjų unijai ACW of America, buvo Joint Board narys Hillmans išėjusių pensijon unijos, daug veikė laike streikų Čikagoje.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį 4 val. popiet Mažeik-Evans koplyčioje, 68 45 So. Western Ave.

Šeštadienį, sausio 20 dieną 11:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapinės.

Visi a. a. Aleksandro K. Brazio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

sūnus, marti, anūkai, sūnėnai, dukterėčia, giminės.

Laidotuvių Direktoriai J. Evans Jr. ir S. Evans
Tel.737-8600

A. † A.

DR. ALE[...] JENKINS SR.

Mirė 197[...] sausio 16 d., [...] Mary ligoninėje, Evergreen Park, Ill.

Paliko nuliūdę: žmona Anto[...] dr. Ale*ander J. Jenkins Jr., ir dr. Lawrence Jenkins, motina Frances, 2 s[...] vyras Nick Petruskie, ir Frances, mirusio [...] Jakubaitis žmona, ir [...]ns su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Velionis buvo Fellow of Academy of Family Practice. Sr. Staff Member of Palos Community Hospital, priklausė daugeliui Medicinos ir Profesionalų organizacijoms, buvo 2-jo Pasaulinio karo Medicinos korpo kapitonas.

Kūnas pašarvotas Kenny Bros. koplyčioje, 3600 W. 95 St., Evergreen Park, Ill.

Vizitavimas penktadienį nuo 2:30 val. popiet iki 10:00 val. vak. Šeštadienį, sausio 20 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Most Hily Redeamer parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. dr. Alexander Jenkins Sr. giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

žmona, sūnūs, motina, seserys, brolis, giminės.

Laidotuvių Direktoriai Kenny Brothers. Tel. 239-3600.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

• • •

"Kalnai bus pajudinti ir kauburiai drebės, bet mano gailestingumas neatstos nuo tavęs ir mano ramybės sandora nebus pajudinta, sako tavęs pasigailintis Viešpats". — Iza. 54:10.

Matome kokius brangius ir palinksminančius pažadus Dievas yra davęs savo žmonėms. Jis visuomet rūpinasi savo vaikeliais. Jis juk žino ko jiems reikią. Jis davė jiems visokių gėrybių ir, kolei buvo paklusnūs, visi dalykai tarnavo jų gerovei. Iš tikrųjų nei vienas iš visų jo gerųjų pažadų neliko neįvykdytas. (Joz. 23:14). Jis rūpinasi visais mažiausiais ir didžiausiais mūsų kasdieninio gyvenimo reikalais. Esame liudytojais, kad kiekvienas mūsų prityrimas arba tikėjimo ištyrimas pasirodė esąs mums naudingas. Iš tikrųjų, visa veikė mūsų amžinai gerovei.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS -- DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

ARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-100[...]

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3571

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET — Phone: YArds 7-1911

SUVALKIJOS ŪKININKŲ STREIKAS

(Atkelta iš 5-to psl.)

kraštis teigė, kad delegacija atėjusi su absurdiškais, šmeižiančiais, niekinančiais ir žeminančiais ūkininkų vardą reikalavimais. Ko ko, bet šitokio melo, paskelbto oficioze, nei vienas iš mūsų nesitikėjome. Tuo labiau, kad vyriausybė ūkininkų prašymų nė nežinojo, nes atsivežtasis memorandumas taip ir liko neįteiktas. Mums išryškėjo vyriausybės nusistatymas ūkininkų streiką triuškinti ginklu, o taip pat ir mūsų arešto prielaida. Tad visi skubėjome namo ir nusiminę išsiskirstėme.

Rytojaus dieną į mano namus atvyko policijos pareigūnas ir, vos peržengęs slenkstį, ėmė klausinėti: "Ką jūs ten, Kaune, pridirbot, kad visą dieną negalėjau pasitraukti nuo telefono? Skambinc iš prezidentūros, iš ministerio pirmininko raštinės, iš saugumo, klausinėdami apie politinį jūsų nusistatymą, ekonominę padėtį, ūkio pažangumą ir kitokių klausimų, į kuriuos nė nežinojau, kaip ir atsakyti." Pareigūnas atėmė šakių apskrities Ūkininkų vienybės vėliavą, pranešė apie organizacijos uždarymą ir suspenduotą betkokį veikimą.

Maniau, kad tuo viskas ir pasibaigė ir paskendau ūkio reikaluose. Tačiau vieną rytą pastebėjau sode kampe išgulėtą žolę ir primėtytų popierosų nuorūkų, kitame sodo kampe — taip pat žymės žmogaus guolio. Supratau, jog esu kažin kieno saugojamas, kaip gana "brangus" žmogus. Dar po kelių dienų ir vėl atvyko policija ir atėmė leidimus revolveriui ir medžiokliniam šautuvui, zinoma, pasiimdami ir pačius ginklus. Parūpo sužinoti, kas gi kiekvieną naktį neša sargybą prie mano namų. Teisingai pataikiau užklausdamas pienininką, priklausiusį šaulių kuopai, nes man, kaip pieninės vadovybės nariui, jam nepatogu buvo nepasakyti. Staiga užklaustas, ar buvęs šią naktį pas mane sargyboje, kad ir sumišęs, kad ir paraudęs, žodis po žodžio pasipasakojo, jog kas vakaras sutemus iš Kudirkos Naumiesčio atvažiuoja policijos, pasikviečia iš apylinkės šaulių ir apstato mano sodybą sužinoti, ką aš veikiu, kas pas mane naktimis lankosi ir t.t.

Areštuotas, kalinamas ir baustas nebuvau. O kai atvažiavo naujai paskirtas apskrities viršininkas, tai ir naujus ginklams laikyti leidimus gavau. Tik pačių atimtųjų ginklų, revolverio ir medžioklinio šautuvo, taip ir nebesugrąžino.

Tur būt, visų sunkiausia savąjį kraštą palikti buvo ūkininkui. Juk jis paliko viso savo amželio, tėvų ir prctėvių darbo vaisius — išpurentą, išvaikščiotą, prakaitu laistytą žemelę. Svetimuose kraštuose ne darbo sunkumas slegia ūkininką. Jis dirbti pripratęs. Jį kankina aplinka ir šimtmečiais išugdytos savybės, — kad niekada ir niekeno nebuvo įsakinėjamas, raginamas, paliepiamas, o pats buvo visų darbų spyruoklė ir tvarkytojas. Todėl nenuostabu, kad ūkininkai ir svečiame krašte spiečiasi savon krūvon, Lietuvių ūkininkų sąjungon, kur, nors retkarčiais susirinkdami, pabendrauja, pasikalba, pasidalina praeities vargais ir šviesesnėm prcšvaistėm.

Nenešioja ūkininkas keršto savo širdyje tiems, kurie jį baudė ir persekiojo, tik su užuojauta jaučia ir neša skaudų, vienodą likimą. Nerašytų ūkininkas ir šių prisiminimų, jeigu nebūtų, čia pat, pašonėje, žmonių viešai skelbiančių neteisingai iškraipytas ir kaltinamas žinias, jeigu nebūtų tokių, kaip šio straipsnio pradžioje minėtas ministeris, jeigu nebūtų tokių, kuriems mūsų visų vienybė tereikalinga tik savo politiniam priešui nutildyti, kurie palieka sau teisę kito akyje krislelį matyti, o savojoje nepastebėti net telegrafo stulpo.

Iš Sėjos

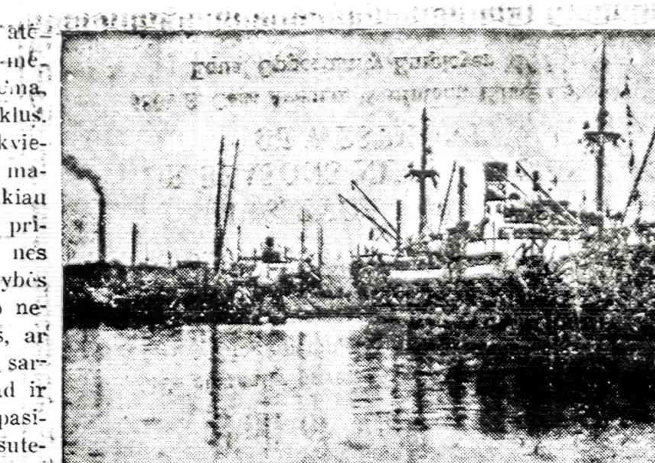

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasekti knygnešių bei lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandisę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotino lietuvių reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SĄJŪDŽIUI

skaityti ir platinti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajaus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813—391-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbė ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė $50 premiją. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniniame Naujienų piknike.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede ________ dol.

Pavardė ir vardas ______________________

Adresas ______________________

____

• Užsakau Naujienas kaip dovaną savo ______________________ kuris yra naujas skaitytojas. Priede ________ dol.

Pavardė ir vardas ______________________

Adresas ______________________

____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė ______________________

____

• Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus ________ dol.

Pavardė ir vardas ______________________

Adresas ______________________

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas ______________________

Adresas ______________________

____

Pavardė ir vardas ______________________

Adresas ______________________

____

Pavardė ir vardas ______________________

Adresas ______________________

____

TRUMPAI

★

— **Anthony Gaška** šeima iš Brighton Parko kiekvienais metais stambesne auka prisideda prie Naujienų leidimo. Dėkui už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir ta proga atsiųstą $12 auką. Taip pat dėkui tos apylinkės A. Malinauskui už $2 auką kalendoriui.

— **Matilda Mėlienė** iš Brighton Parko daugeliu atvejų yra parėmusi Naujienų leidimą. Gavusi kalendorių, ji atsiuntė $10 auką. Dėkui.

— **Klemas Jurgelys**, pensininkas iš Hamiltono, mus dažnai pa informuoja apie pensininkų klubo veiklą. Dėkui jam. Taip pat dėkui už ankstybą prenumeratos pratęsimą, gerus linkėjimus ir už $5 auką.

— **Jonas Girdžiūnas** iš Union Pier, Mich., užsakydamas lietuviškų knygų, atsiuntė penkinę už kalendorių. Dėkui.

— **Vladas Maciukas** iš Marquette Parko, pratęsdamas prenumeratą, užsakė lietuviškų knygų ir ta proga atsiuntė $5 auką. Ponia Anna Norvilas atsiuntė $2 už kalendorių. Dėkui.

— **Vincas Tamošiūnas**, Detroit, Mich., Klaipėdos atvadavimo dalyvis ir patriotinių organizacijų veikėjas, ankstybai pratęsė prenumeratą ir parėmė Naujienų leidimą $5 auka. Dėkui už ją ir už laišką. Taip pat dėkui tos apylinkės tautiečiui už pusmetinę prenumeratą ir $2 auką.

— **Dėkui Petrui Pagojui** iš Detroito už ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už $5 auką kalendoriui. Taip pat dėkui Antanui J. Audroniui iš Glendale, Cal., už $3.

— **Pr. Adomaitis** iš Brighton Parko be raginimo pratęsė prenumeratą, o savo gerus linkėjimus atlydėjo $5 auka kalendoriaus proga. Dėkui.

— **A. a. Jonas Riauba**, Lietuvos kariuomenės savanoris — kūrėjas ir majoras, mirė sausio 3 d. Grand Rapids, Mich., sulaukęs 83 m. amžiaus. Liūdėti liko žmona ir sesuo.

— **A. Mažeika perrinktas** Lietuvos vyčių 147-tos kuopos St. Petersburg, Fla., pirmininku, A. Kraujalis - vicepirm., V. Kleivienė - sekr., A. Paleckis - ižd., V. Kraujelienė - fin. sekr., prel. J. Balkūnas ir K. Vilniškis - iždo globėjais, K. Kleiva - informacijai, V. Jacobsen - visuomenės reikalams, T. Liutkienė - naujų narių reikalams, J. Valauskas - kultūrinei veiklai. Dvasios vadu pakviestas kun. J. Gasiūnas.

— **Brighton Parko lituanistinės** mokyklos tradicinis vakaras bus vasario 3 d. 7 val. vak. Šaulių namuose.

— **Lietuvių Prekybos Rūmų** direktoriais išrinkti: B r u n o Klemka, Teodora Kuzienė, V. Semaška, Vito Shukis ir J. Stanaitis.

*

— **Rožė Didžgalvienė** praneša, kad Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo narių susirinkimas sausio 21 d. neįvyks dėl didelio šalčio ir gilaus sniego.

*

Šį penktadienį, 7:30 val. vakaro, Jėzuitų Centre Algis Regis skaitys paskaitą apie Klaipėdos ir Mažosios Lietuvos atvadavimo sukaktį.

*

● **Tauragės Lietuvių klubo** metinis narių susirinkimas įvyks sausio 28 d. 2 val. popiet Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Po susirinkimo bus vaišės. (Pr).

Klubo valdyba

*

● **Priimami asmenys**, reikalingi globos. Bus rūpestingai prižiūrėti. Teirautis tel. 436-6294. (Pr).

*

— **Horoscopes or Astrological Tarot Card Readings.** Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

*

— **Kr. Donelaičio lituanistinių mokyklų vadovybė** praneša, kad dėl sniego šį šeštadienį, sausio 20 d., pamokų nebus.

ATEITIES MIESTAI

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų ekspertų tvirtinimu, 21 šimtmečio pradžioje, tai yra po kokių 30 metų, du trečdaliai pasaulio žmonijos gyvens miestuose. Gyventojais skaitlingiausias miestas pasaulyje bus Meksikos Miestas su daugiau kaip 30 milijonais žmonių.

GRASINA POPIEŽIUI

ROMA. — Italijoje bombomanija pasidarė tiek populiari, kad dabar ten bombas sprogdina ir kairieji ir dešinieji teroristai. Pavyzdžiui, praėjusį pirmadienį bombos sproginėjo visoje Italijoje ir, kaip UPI praneša, viena teroristų grupė keršydama antrai pagrasino, kad numes bombą šv. Petro aikštėje popiežiui besakant prakalbą.

Naujienoms reikalingas

LINOTIPININKAS

Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:

HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2608 West 69th St., Chicago, Ill 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

NURSES
Full or Part Time
We currently have (4) Full Time or Part Time openings for staff nurses.
Recent employment experience helpful but not mandatory. Our center offers a complete orientation and training program.
MRS. ZYCH - 971-2645
FOUR SEASONS NURSING CENTER OF WESTMONT
5801 S. Cass Avenue, Westmont, Illinois 60559
Equal Opportunity Employer M/F

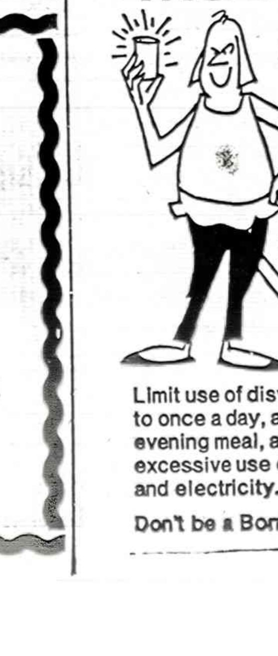

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

Registruokite savo namus, biznius, sklypus pardavimui jau 26-tus metus veikiančioj įstaigoj, o kirkdami pasiteiraukite.

ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.
Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose
BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda —INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS—parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

BY OWNER —
6 room brick Georgian. 1/2 block to bus, near schools & churches.
771-5659.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
DIESEL TRUCK MECHANIC
ONE MAN SHOP.
ALL FORD TANDEM TRACTORS.
Must Speak English.
568-4711

BUSS. OPP. — IN TOWN
Biznio Proga — Mieste
FOR SALE
Coin operated amusement route - Juke Boxes, Pinballs and Pool Tables.
323-8003

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių
BAKER
BREAD and ROLLS
FOR SHOP IN WESTERN SPRINGS
Call 246-2894
or 246-1599

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, — teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, IL. 60668. Kaina 3.00 dol. su formomis — $3.90.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga sukrauta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.
Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.,
Chicago, IL. 60629.

DENTURE WEARERS
A major advancement
CUSHION GRIP
DENTURE ADHESIVE
one application holds comfortably up to 4 days

O GERIAUSIAI ČIA

LABAI ŠVARUS 2 butų namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri gazu šildymai, Brighton Parke. $37,000.

ŠVARUS kaip stiklas 7 kamb. mūras, centralinis šildymas - vėsinimas, liuksus naujų namų apylinkė. $53,900.

2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas. apsauga nuo potvynių, aluminum langai, galite pirkti už $41,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionalui Luksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke. aukšta kokybė. $50,000.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

MODERNUS 2 aukštų mūro namas, apie $18.000 pajamų. Geros sąlygos. Marquette Parke.

VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62—99 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai $98 pusmečiui automobilio liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
State Farm Life Insurance Company

ADVOKATAS
CHARLES P. KAL & Associates
2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162
Trečiadieniais iš anksto susitarus. Šeštadieniais iki 12 v.
Vakarais tel. 373-5047.
Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE
All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service.
735-6361

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXV — Price 20 c. — Chicago, Ill. — Šeštadienis, Saturday, January 20, 1979 — Nr. 16

MILIJONO IRANIEČIŲ ŽYGIS Į TEHERANĄ

KORĖJOS PREZIDENTAS PARK CHUNK SIŪLO TARTIS SU ŠIAURIEČIAIS

MANOMA, KAD YRA VILTIES SUMAŽINTI ĮTAMPĄ TARP ŠIAURĖS IR PIETŲ KORĖJŲ

PIETŲ KORĖJOS prezidentas Park Chung penktadienį pasiūlė suorganizuoti susitikimą su šiaurės Korėjos prezidentu, kad būtų galima sumažinti įtampą tarp abiejų Korėjų. Jau 17 metų ėjo smarkios kovos tarp šiaurės ir pietų Korėjos. Korėjoje yra 26,000 Amerikos karių, kurie padeda korėjiečiams saugoti šiaurės pasienį, kad komunistai neisiveržtų į Pietus ir nebandytų naujos invazijos. Prieš 17 metų šiaurės korėjiečiai buvo gerokai įsiveržę į pietus, bet amerikiečiai juos privertė trauktis atgal į buvusias pozicijas.

Prezidentas žinojo apie įtampos mažinimą

Tik dabar išėjo viešumon, kad šiaurės Korėjoje didesnę įtaką turėjo Kinijos, o ne Rusijos komunistai. Pradėjus pasitarimams tarp Kinijos ir JAV, galima buvo tartis ir apie įtampos sumažinimą tarp šiaurės ir Pietų Korėjos. Kai prezidentas Carteris pareiškė, kad jis rengiasi atšaukti 5,000 Amerikos karių iš Pietų Korėjos, tai labai griežtai protestavo Korėjos prezidentas Park Chung ir Amerikos karo jėgų štabo viršininkas. Prezidentas Carteris minėtą viršininką turėjo atšaukti iš Korėjos. Dabar aiškėja, kad ir Kinija norėtų sumažinti įtampą tarp šiaurės ir pietų, Korėjų. Dabar pats Korėjos prezidentas prašo šiaurės Korėjos prezidentą, kad abu galėtų aptarti galimybes sumažinti įtampą tarp abiejų valstybių. Korėjos pasienyje buvusios kiniečių karo jėgos galės būti pasiųstos į Kinijos ir Sovietų Sąjungos pasienį. Kiniečiai žino, kad rusų karo vadovybė yra sutraukusi didoką karo jėgų kiekį į Kinijos pasienį.

Amerikiečiai tikisi sumažinti įtampą

WASHINGTON, D. C. — Prezidento Carterio administracija tikisi sumažinti įtampą tarp šiaurės ir Pietų Korėjų. Šitas žingsnis darosi galimu tiktai pagerėjus JAV ir Kinijos santykiams. Jeigu prezidentas Carteris galės atšaukti iš Korėjos 26,000 Amerikos karių ir Pietų Korėjai nebus jokios invazijos pavojaus, tai prezidento Carterio biudžetas gerokai pasitaisys. Japonai pirmieji patyrė apie šias galimybes, todėl Tokijo rinkoje gerokai pakilo Amerikos doleris. Praeitą penktadienį japonai jau noriai mokėjo 198 jenas už dolerį.

Irano žydai labai susirūpinę

Teheranas, Iranas. - Irane gyvena didokas skaičius žydų, kurie yra gerokai susirūpinę savo ateitimi. Vyriausias Teherano rabinas, atsakydamas į laikraštininkų klausimus apie Irano žydų likimą, prašė nieko apie Irano žydus nerašyti, o geriausia būtų apie juos visai užmiršti. Irano žydai gali išvengti represijų, jeigu niekas apie juos nekalbės ir nieko apie juos nerašys.

IMPERIALISTINIS KARAS AZIJOS KOMUNISTŲ TARPE

Kambodijos kontroofenvyva prieš Vietnamą

B A N G K O K, Tailandas. — Smarkios kautynės tarp Vietnamo kariuomenės, kuri "žaibine" agresija iš Phnom Penh išvijo į laukus Kambodijos Pol Pot valdžią ir sumuštos Kambodijos arm. likučiai perbėgo per sieną į kaimyninį neitralų Tailandą, sekančią dieną paaiškėjo, kad Vietnamo komunistai, Sovietų komunistų valdžios pataręjais ir tankais remiami, per anksti pasigyrė, ir kad karštos kautynės tebevyksta prie Kompong Som, vienintelio gilaus vandens Kambodijos uostamiesčio ir šešiose kitose vietose ir nematyti kad greit baigsis. Nors Vietnamiečiai, pačių Kambodijos sukilėlių Kambodijos Tautinės Vienybės Fronto padedami dabartinį kraugerį Kambodijos premjerą Pol Pot net iš sostinės Phnom Penh išvijo, bet Pol Pot paskelbė kad rezistencija bus tęsiama partizaniu būdu.

Vakarų informacijoms, Kambodijos ir Vietnamo karo laivai kaujasi prie laivyno bazės Kompong Som ir tarp pakraščių salų ir kad net atsinaujino prie sostinės Phnom Penh.

Plika pabėgo nuo rusų

SYDNEY, Australija. — Aštuoniolikos metų amžiaus Lilian Gasinskaja iš Odesos (Sovietų Rusijoje), pabėgo nuo sovietinio kreicerio laivo, kuriame ji tamavo kaip padavėja. Ji išlipo Sydney uoste iš uosto vandenes maudymosi "bikini kostiume" ir paaiškino kad pabėgusi norėdama laisvės. Sovietu laivui esant ant inkaro uoste toli nuo kranto, ji nakties metu vien bikini (ten dabar vasara) išlindo pro porto angą (porthole) ir per 40 minučių pasiekė Australijos krantą, visą laiką baimėjo kad nepastebėtų laivo sargybos patruliai, kurie per naktis prožektorių šviesoje, saugo kad niekas nepabėgtų. Žinią skelbiant dar nebuvo gautas aisakymas jos prašymą pabėgėlių prieglaudos.

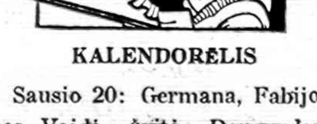

KALENDORĖLIS

Sausio 20: Germana, Fabijonas, Vaidė, Švitė, Daugvydas, Mykis.

Sausio 21: Agnietė, Epifanas, Garsė, Rungaila.

Saulė teka — 7:13; leidžiasi — 4:14.

Ne toks šaltas, lis.

BŪTINŲ REIKMENŲ KAINŲ PAKILIMAS 1978 METAIS

WASHINGTON. — Didmeno mis (wholesale) prekių pardavimo kainos per praėjusius 1978 metus pakėlė infliacijos barometrą iki 9.1 nuoš. metų. Tai skaitoma didžiausiu kainų pakilimu nuo 1974 metų.

Maisto kainos, kurios lapkričio mėnesį buvo truputį atsileidusios, praėjusį mėnesį vėl pakilo ypač jautienai, veršienai, paukštienai, vaisiams ir daržovėms pabrangus, kaip rodo Darbo Departamento naujausi infliacijos studijų duomenys.

Bet ne vienas maistas buvo kaltas. Ne maisto gaminiai, parduodant krautuvininkams, pabrango 0.8 nuošimčio kaip ir lapkričio mėnesį informuoja departamentas. Pilnus 9.1 nuošimčius kainų pabrangimas buvo pirmas toks didelis nuo 1974 metų, kuriais kainos pašoko 18.3 nuošimčiais.

Chomeini pasipiktinęs Bachtiaro valdžia

PARYŽIUS, Prancūzija. — Mula Chomeini labai pasipiktinęs premjero Bachtiari vyriausybe, kuris turėjo drąsos paleisti kelis šūvius į fanatiškų šijitų demonstracijas. Chomeini buvo beorganizuojąs naują Irano kabinetą, siūlydamas ministerių vietas geriausiems savo bendradarbiams, bet jo galia buvo nutraukta karių šūviais, paleistais į fanatikus. Be to, naujai paskirtas krašto prokuroras pasidžiaugė žinia apie Chomeini nutarimą grįžti į Teheraną, nes jis turės progą apklausinėti mulą apie maisto padarytus nuostolius ne tik valstybei, bet ir krašto gyventojams. Chomeini pakeitė savo nuomonę, jis jau nesirengia grįžti į Iraną. Kiekvienam maisto dalyviui ir vadui teisingumo ministeris ruošia bylas ir teismą. Savo turtu vadai turės atsakyti už padarytą žalą. Iš Chomeini gali būti atimtos visos jo latifundijos maišto nuostoliams apmokėti.

ŠACHO SŪNUS NORĖTŲ GRĮŽTI

DALLAS, Teksas. — Šacho sūnus Reza Pahlevi norėtų grįžti į Iraną ir valdyti kraštą, jeigu būtų reikalo. Dabartiniu metu šacho sūnus mokosi Amerikos karo aviacijos mokykloje, kaip valdyti pačius moderniškiausius lėktuvus ir kaip mestis į kovą. Pasirodo, kad 18 metis šacho sūnus yra geras lakūnas. Pats šachas bent kartą į savaitę jį pašaukia ir pataria, kaip būsimas krašto valdytojas privalo elgtis. Šacho sūnus stengiasi gerai pažinti naujus lėktuvus.

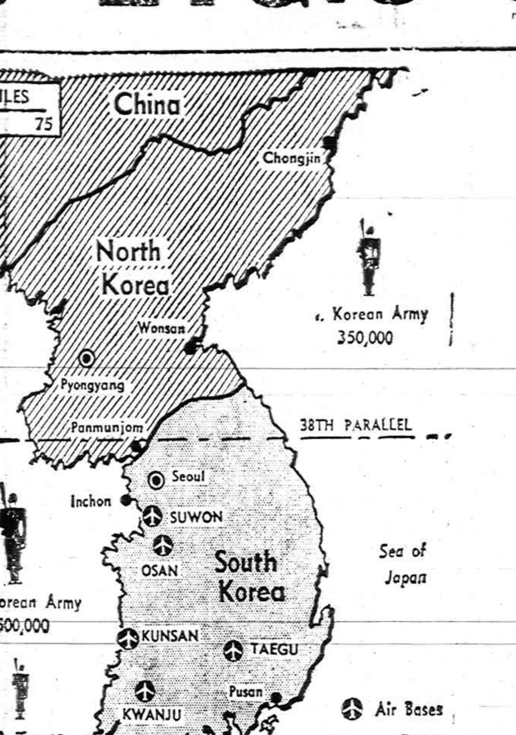

Septyniolika metų kovojusios Pietų ir Šiaurės Korėjos nutarė sumažinti įtampą tarp abiejų valstybių. Amerikos prezidentas yra nutaręs atšaukti JAV karo jėgas iš Pietų Korėjos. Kinija yra pasižadėjusi nesiųsti karių į pietus.

ITALIJOS KOMUNISTAI RENGIASI REIKALAUTI NAUJŲ RINKIMŲ

JAV IR KINIJOS PAGERĖJE SANTYKIAI PRIVERTĖ BREŽNEVĄ KEISTI STRATEGINĘ SUTARTĮ

ROMA, Italija — Italijos komunistų partijos vadovybė pasiuntė premjerui Andreotti laišką, kuriame pataria pravesti krašte naujus rinkimus. Naujai susidariusi sunki ekonominė padėtis pasunkino krašto gyventojų ekonominę padėtį. Andreotti vyriausybė savo laiku buvo pažadėjusi sudaryti geresnes gyvenimo sąlygas darbininkams, bet iki šio meto reikalai nepagerėjo. Jeigu rinkimai būtų buvę pravesti tuojau po Aldo Moro pagrobimo ir nužudymo, tai komunistai būtų praleimėję. Italų dauguma buvo pasipiktinusi komunistų "raudonosios gvardijos" vedamomis žudynėmis Romos ir Milano apylinkės. Andreotti nekreipė dėmesio į komunistų grasinimus ir terorą, bet padėjo ilgiems metams už grotų visus suimtus teroristus. Kartas nuo karto dar pasigirsta paskirų teroristų veiksmai, bet krašto gyventojai smerkia komunistus už tokias kovos priemones. Nemanoma, kad Andreotti kreiptų daugiau dėmesio į komunistų partijos centro komiteto pareiškimą, bet jis gali pakenkti dabar veikiančiai partijų lygsvarai parlamente Andreotti nėra pasiryžęs daryti naujų nuolaidų komunistų partijai.

Susitarimas su Kinija išgąsdino Brežnevą

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Carteris pareiškė, kad JAV ir Kinijos nutarimas užmegzti diplomatinius santikius galėjo pakenkti strateginių atomo ginklų susitarimui. Pasitarimuose su Gromyka atrodė, kad Brežnevas sutikęs padaryti kelias svarbesnes nuolaidas, kad tik galėtų atvažiuoti į Washingtoną sutarties pasirašyti, bet pakeitė nuomonę, kai patyrė apie pagerėjimą Amerikos ir Kinijos santykių.

Brežnevas siūlė neaptartus klausimus palikti jam ir prezidentui Carteriui išspręsti, bet prezidentas nesutiko susitikti su Brežnevu, kol nebus aiškūs visi sutarties paragrafai. Brežnevas norėjo ne tik pasirašyti strateginių atomo ginklų sutartį, bet pasisvečiuoti Amerikoje, aplankyti kelis svarbesnius miestus ir pasakyti kalbas, bet nebuvo laiko, nes sausio pabaigoje turėjo atvykti vicepremjeras Teng Hsiaopingas.

VEŽIKŲ STREIKAS KENKIA BRITAMS

LONDONAS, Anglija. — Didžiosios Britanijos abiejų nepriklausomų vežikų sąjungų vežikai paskelbė streiką, kuris pradedamas justi visame krašte. Pirmon eilėn nukenčia maisto pristatymas į didmiesčius. Jei užsitęs kelias dienas, tai nebus duonos, mėsos, daržovių, anglių, pieno ir kitų būtiniausių maisto produktų. Premjeras Callaghan apgailestauja užsispyrusius darbininkus, nes jie gali pakenkti visai premjero programai sutiprinti britų svarą ir visai ukio sistemai. Iki meto vallaghan pajėgė pakelti svaro vertę.

— **Nustatyta, kad rinkiminės kampanijos metu vienas bankas paskolino Carteriui pinigų žemesniais nuošimčiais.**

NORI PADĖTI PAGRINDUS ISLAMO RESPUBLIKAI

MULA CHOMEINI NESUSITARIA SU TAUTINIO FRONTO VADAIS, VALDŽIOS ATSTOVAIS

TEHERANAS, Iranas. — Ajatalia Chomeini paskelbė, kad jis šaukia milijono iraniečių žygį į sostinę, kad padėtų pagrindus islamo respublikai. Chomeini žino, kad Irane yra Bachtiaro vyriausybė, kuriai jis paskelbęs mirtį ir pranašauja, kad ji galės išsilaikyti tiktai vieną mėnesį, tuo tarpu jis planuoja padėti Koraną naujos vyriausybės pagrindan. Jis neskelbia, kad mano, jog sostinėn susirinęs milijonas jo šalininkų galės išstumti Bachtiaro vyriausybę, visai pavaryti šachą Rezą Pahlevi ir įvesti respubliką.

Pats Chomeini keičia politinius savo planus kiekvieną minutę. Antradienį jis paskelbė, kad už poros dienų jis skris į Teheraną ir padės sudaryti islamišką kabinetą, bet iki šio meto jis vis dar tebegyvena Paryžiuje ir kišasi į Irano vidaus reikalus.

Pačiame Teherane Chomeini atstovai bandė tartis su Tautinio Fronto atstovais, kurie bendradarbiauja su Safur Bachtiaro vadovaujamos vyriausybės žmonėmis. Tautinio Fronto žmonės džiaugiasi šacho Pahlevi sutikimu duoti pagrindines teises kiekvienam iraniečiui ir pakeisti veikiančius policijos įstatymus, varžančius paprastų žmonių ir politikų laisvę. Nacionalinio Fronto pozicijai pritaria dauguma studentijos. Nacionalinio Fronto idejoms pritaria Irano karo vadovybė. Tuo tarpu mula Chomeini nenori nieko klausyti apie pagrindines žmogaus teises, nes iraniečiams šitas klausimas niekad nerūpėjęs.

Mula Chomeini pakeitė savo planus, kai patyrė, kad Irano kariai griežtai pastojo kelią demonstrantams praeitą trečiadienį. Demonstrantams nepaklausius, kariai paleido kelis šūvius į minią ir užmušė 30 žmonių. Apie pelionę į Teheraną mula laikraštininkams nieko nepasakojo, bet pastebėjo, kad Bachtiaro vyriausybė galės išsilaikyti daukiausia vieną mėnesį.

Premjeras Bachtiaro, patyres apie milijono iraniečių žygį į Teheraną, pranešė kad iki šio meto niekas tokiam žygiui leidimo neprašė. Jeigu kas ir būtų prašęs, tai vyriausybė leidimo nebūtų davusi. Jis Pareiškė, kad milijonas demonstrantų privalo žiūrėti, kad kiekvienas eitų į darbą ir dirbtų ką nors naudingo. Iraniečiai pakankamai pridemonstravo ir prisikalbėjo. Visi supranta, kad jau metas pradėti dirbti. Jeigu Chomeini bandys sukviesti milijoną žmonių į sostinę be vyriausybės leidimo, tai kareiviai gali pradėti šaudyti atvažiuojančius demonstrantus Teherano priemiesčiuose.

Tvirtinama, kad Irano karo vadai nenori klausyti apie jokią Islamo respubliką. Jie nori, kad pagrindan būtų padėti dabar veikiantieji pagrindiniai valstybės įstatymai. Kariai taip pat žino, kad prezidentas Carteris pildys Irano šacho dvylikos bilijonų dolerių užsakymą moderniems ginklams.

PAGERINTOS SĄLYGOS ĮSIKURTI CHICAGOJE

CHICAGO. — Pradėjus vykdyti žemais nuošimčiais paskolų morgičiams planą lygiai 2,100 šeimų, iš jų daugiau kaip trečdalis mažumų (juodžių, lotynų ir kt.) ir daugiau kaip ketvirtadalis į miestą grįžtančių gyvenusių priemiesčiuose šeimų gavo paskolas. Miestas tokioms paskoloms turi $100 milijonų žemais nuošimčiais morgičiams planą.

To plano vykdytoja Pirmoji Federalinė Taupymo ir Skolinimo Bendrovė (First Federal Savings & Loan Assn.) apskaičiavo, kad tokioms paskoloms jau išleista $83 milijonai. Vidutinė paskola buvo $38,675 ir skolintojo vidutinės pajamos $20,750. Nuošimčių ratos 7.99%.

First Federal paskelbė, kad gruodžio 9 d. apskaičiavimu 61 kagiečiams buvo duota 1,5.. paskolų morgičiams; kitiems 679 paskolos duota priemiesčiuose gyvenantiems ir norintiems namus pirkti pačiame mieste, be to 71 šeimoms, atsikėlusioms į Chicago iš kitų valstijų.

Baltaodžiai gavo 1,400 arba 65.2 nuošimčius paskolų, juodžiai gavo 472 arba 22 nuošimčius ir lotynai (ispaniškai kalbantieji) gavo 111 arba 6.5%. Likusią dalį gavo kitos mažumos.

CHICAGO, Ill. — Šeštadieni ir sekmadienį šimtai sniegui stumti ir valyti arklų bandys pravalyti žmonių apgyventas Chicagos gatves. Automobiliai gali naudoti pravalytas pačias didžiąsias miesto gatves, bet į rezidencinius distriktus jokia mašina negali įvažiuoti. Miesto administracija prašo gyventojus nepalikti automobilių didelio trafiko gatvėse, kad sniego valytojai galėtų minėtas gatves laikyti be sniego. Miestas planuoja nuvilkti visus automobilius į artimiausias aikštes ar parkus, kad galėtų pravalyti mažesnes gatves ir surinkti statinėse laikomas atmatas.

— ... turės uosto iškeltos Izraelio karo jėgos apšaudė ne vieną, bet du palestiniečių karo centrus Izraelitams pavyko grįžti į karo laivus ir namo. Palestiniečiai buvo užklupti netikėtai.

— Pirštų vežikų streikas kenkia krašto ūkiui, bet premjeras nenori skelbti pavojaus stovio. Jis tiki, kad netrukus streikas pasibaigs.

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

Redaguoja PRANAS ŠULAS

III metai | Sausio 20, 1979. | Nr. 3 (64)

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60632

BLUE CROSS PATARIMAI KAIP PERGYVENTI ŽIEMĄ

CHICAGO. — Blue Cross ir Blue Chield special. biuletenyje teikia patarimų kaip pergyventi šią žiemą Vidurvakariuose.

Dr. Colette Rasmussen, Chicago Blue Cross ir Blue Chield plano medicinos bendradarbė-rektorė, rekomenduoja eilę patarimų, kurie gali pagelbėti Ilinoiečiams kaip išlikti šiltam ir sveikam ilgo žiemos sezono likusią dalį, ypač išvengti šalčių ir persišaldymo, kai pasitaiko kuomet vėjas ir šaltis termometrą numuša iki žemiau nulio temperatūros.

Geriausia priemonė jaustis šiltai lauke yra šiltai apsirengti. Būtinai reikia nepamiršti užsimauti kepurę ar skrybėlę, kitaip kūno šiluma išeis per galvą, jei neapdengta. Taip pat nepatikti ilgesnį laiką plikomis savo kūno galūnių — ausų, nosies ir pirštų. Šilti šalikai, ausinės ir pirštinės yra būtini. Bet kokios kūno dalies jau timo atbukimas arba negerumo jausmas gali reikšti peršalimą. Būtinai judėti ir įmanomai greičiau skubėti eiti vidun.

Išvengti susirgimų, reikia vartoti geros sveikatos taisykles —tinkamai valgyti, mankštintis ir ganėtinai pasilsėti.

Kai kuriems asmenims yra gera idėja įsiskiepyti nuo influenzos, ypač senesniems piliečiams, širdimi negaluojantiems, diabetikams ir plaučių ligas turintiems asmenims.

Vilniuje buvusi Gedimino gatvė, dabar okupantų vadinama Lenino prospektu

ANGLIŠKŲ SĄVOKŲ IR ŽODŽIŲ PAAIŠKINIMAS

Testatorius — asmuo, kuris yra padaręs testamentą.

Teisiniai nuostatai laikomi nuosavybės išlaikymui daugiau negu dviem gyvenimo laikotarpiam.

Vokietijoje — pagal civ. kodeksą, tas laikotarpis sutrumpinamas iki 30 metų.

Simultaneous death — The Uniform Simultaneous Death įstatymas numato, kad jei 2 ar daugiau asmenų miršta bendroje nelaimėje — kiekvieno asmens turtas bus laikomas taip, jei jis pergyveno kitą.

Voiketijoje — civilinis kodeksas prileidžia, kad visi asmens mirė tuo pačiu momentu.

Small Estate — kai kuriose jurisdikcijose. pvz., Colorado valstijoje, jei teismo patvirtinimo išlaidos būtų didesnės ir nuosavybės vertė būtų mažesnė negu $1,000, paprastesnė procedūra gali būti naudojama.

Statutory share — jei asmuo paliko testamentą, įstatymas apriboja testamentinę laisvę ir duoda sutuoktiniui arba kitiems turto dalį. Įstatymai yra įvairūs kiekvienoje šio krašto valstijoje.

Succession — procesas, kur riuo mirusiojo asmens nuosavybė yra padalinama. Kai palikimas lieka be testamento, įstatymas nustato, kas gauna nuosavybės dalį.

Testamentas — teisinė (legali) deklarcija žmogaus notų, kurie įvykdomi po jo mirties (Blackstone, Dig. 26.1).

Tax Waiver — mokesčių įstaigos atleidimas nuo turto mokesčio.

Tenancy of the entirety — bendros nuosavybės forma, vyrui ir žmonai taikoma. Įstatymas žiūri į tokį turtą, kaip į vieną bendrą nuosavybę.

Testmentary capacity — testamentarinė galia—testatorius turėdamas tokią galią turi turėti pakankamai sąmonės ir atminties disponuoti savo turtą.

Trustas — toks veikiantis santykis, kai asmuo turi teisinį titulą į nekilnojamą turtą kito asmens atlyginimui. Toks trustas yra steigiamas pasitikėjimo (trust) deklaracija. Trustas įsigalioja tuojau pat ir veikti per tesatoriaus gyvenimo laikmetį. Testamento trustas įsteigiamas pačiu testamentu. Trustas realizuojamas po to, kai grantorius miršta.

Trustee — asmuo, laikąs teisinį titulą kito asmens atlyginimui.

Vaikų — intestate dalis, kai tėvas mirė, nepalikęs testamento, JAV-bėse toji dalis kiekvienoje valstijoje yra įvairi.

Vokietijoje paliktas turtas be testamento dalinamas lygiomis —per capita (1924 par. B-GB). Jei vaikai išskirti testamentu, jie turi teisę į statute nustatytą dalį (2303 par. BGB). Neteisėtai gimę vaikai paveldi motinos turtą.

AR TESTAMENTAS YRA TEISĖTAS KITOJE VALSTIJOJE?

Daugelis žmonių, gyvenančių šaltuose apskrityse, dažnai persikelia į šiltesnį klimatą, kur saulutė ne tik šviečia, bet ir šildo. Jūs norį žinoti kaip jų persikėlimas atsilieps į jų anksčiau sudarytą testamentą ir vėliau, po jų mirties, į testamento patikrinimą — patvirtinimo (to probate) procedūrą.

Šai keletas tokių pavyzdžių:

KL. Mudu išėjome į poilsį Ohio valstijoje, ir dabar esame laimingi Arizonos valstijoj. Norime žinoti, ar mudviejų bendrai surašytas testamentas (joint will) Ohio valstijoje bus teisėtas Arizonos valstijoje. Ar turima nuosavybė Ohio valstijoje bus peržiūrėta (be probate) Arizonos valstijoje? K. B.

ATS. Jūsų sudarytas testamentas Ohio valstijoje bus teisėtas Arizonos valstijoje, jei jo vykdymas execution compliled) atatiks Ohio įstatymui (ARS. 14-2506). Tas paprastai nebus problemos, jei Ohio advokatas peržiūrės sudarytą testamentą ir patikrins ar jis neprieštarauja veikiančiam įstatymui.

Jeigu mirusysis turėjo nekilnojamą turtą Arizonos valstijoje, tai testamentas turės būti peržiūrėtas (to probated) Probate Division of the Superior Court Arizono apskrity, kuriame tas asmuo turėjo gyvenamą vietą (domicile) mirties metu (ARS. 14-1302).

Tuo atveju, jei nekilonjamas turtas yra kitoje valstijoje, tai paprastai jis yra administruojamas tos valstijos apskrities Probate teismo, kur turtas randasi.

Tą procedūrą atlieka testamento vykdytojas toje vietovėje, kur nekilnojamas turtas yra (ARS. 14-4101 ir kt. paragrafai).

JŪS KLAUSIATE, — MES ATSAKOME

Ieškinio įsisenėjimo laikas

KL. Malonėkite paaiškinti ar yra ieškiniui įteikti nustatytas laikas, kai darbininkas ieško kompensacijos už susižeidimą? Aš gyvenu Ohio valstijoje. Taip pat paaiškinkite kiek mokama kompensacijos už nuolatinį nedarbingumą? A. R-ka

ATS. Kaip yra visose valstijose, taip pat ir Ohio valstijoje veikia vadinamas Statute of limilations on Workman's Compensation Claims — ieškiniams už susižeidimus darbe įteikti ribotas laikas. Tokius ieškinius reikia įteikti Ohio Workman's Compensation komisijai laike dviejų metų po susižeidimo ar ryšyje su sužeidimu ištikus mirčiai (B's ir P's Ohio Revised Code Sec. 4123.34, 56).

Už nuolatinį visišką nedarbingumą, jei tai yra Ohio Komisijos patvirtinta, išmokama nedaugaiu kaip 66 ir ⅔ procento ir nemažiau, kaip 33 ir ⅓ procento savaitinio uždarvio vidurkio.

Apie savo ranka rašytą testamentą

KL. Malonėkite paaiškinti ar savo ranka rašytas (holografinis testamentas galioja Californijos valstijoje? Ar aš galiu prie savo testamento pridėti dar savo pavedimą, jei aš naujai pasirašysiu? G. M-nė

ATS. Pagal Californijos įstatymą (Prob. Code 53), holografinis testamentas, ištisai to paties asmens jo ranka surašytas (vadinasi(testatoriaus) ir jo pasirašytas bei datuotas jo paties (ar jos(yra galiojantis.

Jei jūs pasirašysite ir uždėsite datą ant popieriaus, tą piredą ar ištrauką iš jūsų holografinio testamento, tai yra jūsų paties ranka parašytą, paprastai teismas pripažįsta, kaip jūsų testameno dalį. Bet jūs privalote aiškiai pažymeti, kad tai yra dalis jūsų testamento.

KL. Malonėkite apskaičiuoti mano Soc. Sec. pensiją pagal mano pridedamus duomenis. Iš anksto dėkoju. N. S.

ATS. Pensija būtų ši: Sudėjus uždarbius ir juos padalinus iš jūsų amžiaus išdirbtus metus, reikalingus padengtame Soc. Sec. darbe, būtų: a) jei uždirbote $86,195.53, tai metinė pensija būtų $4,298, o padalinus iš 12 mėn., gautume — $358.20; b) jei uždirbote 100,730.96, tai metinė pensija būtų $5,030.00, arba $419.20 per mėnesį. Išeinant anksčiau negu 65 metų amžiaus, jūsų pensija būtų sumažinta 25 procentais.

Apskaičiavimai padaryti pagal Soc. Sec. išspsdauzdintas lenteles. (Plačiau žiūr. Social Security Benefits.. how you earn them. Soc. Sec. leidinys). Be to, vyko Soc. Sec. pakėlimų jau du kartu, tai pensijos dydis gali būti didesnis.

KL. Paaiškinkite, ar 1979 m. numotama ir kai kurių ekspertų pranašauta depresija palies ir naujų namų statybą ir tuo pačiu padidins šiame krašte nedarbą? GirdėjęsP.Pal.

ATS. Gal būt, kad taip neįvyks. Gal kiek ir sumažės naujų namų statyba, bet ne tokia didelė, kaip buvo 1974 m., — sako Nat. Assn of Home Builders.

Pvz., pažymėtina, kad naujų namų pirkimo pareikalavimas šiuo metu yra daug didesnis, negu anščiau. Tačiau mažesnis yra pareikalavimas pirkti 'condominium' vienetus.

Taip pat šiandieną žmonės daugiau perka naujus namus, kas ir yra geras reiškinys kovojant su infliacija.

Statybininkų asociacija pabrėžia, kad dabar žmonės naujų namų daugiau perka, negu, kad pirko 1974 metais.

KL. Ar gali vyras ir žmona sudaryti vieną testamentą, kaip amerikiečiai vadina 'joint will' ar turi kiekvienas sudaryti atskirą testamentą? Mano žmona nemoka angliškai rašyti, bet ji gali savo vardą ir pavardę pasirašyti angliškai. Ignas B-tis

ATS. Vadinama 'joint will' (mutual)' tarp vyro ir žmonos yra teisėta Californijos valstijoje, bet jiedu gali kiekvienas testatorius tokį testamentą atšaukti (Ca. Prob. C. 23). Žinoma, savo dalį.

(Platesnių informacijų socialiniais reikalais galite ganti L. B. Soc. Klubo valdyboje, (3548 S. Emerald), o testamentų reikalais, vakaaris paskambinus telefonu CL 4-7965).

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali daug padėti teisininko Prano Šulo paruošta, — teisėjo Alphonse *Wells* peržiūrėta, 'Sūduvos' išleista knyga su legališkomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje. 1739 South Halsted St., Chicago, IL. 60668. Kaina 3.00 dol. su formomis — $3.90.

Cold war.

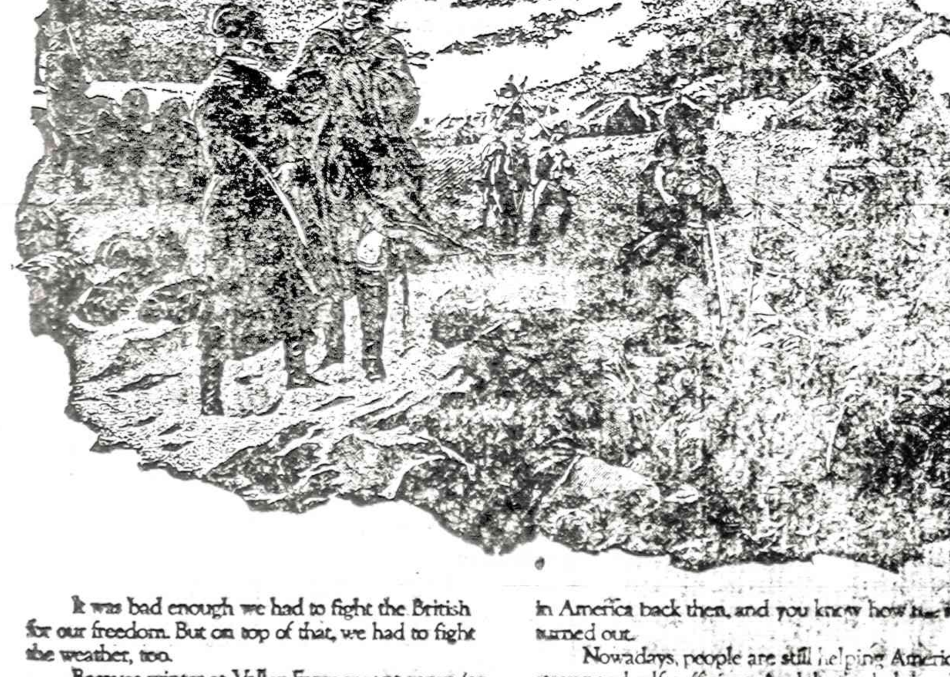

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, not nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came. Some $27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock in America back then, and you know how it all turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

Take stock in America.

1979 METŲ KELIONĖS Į VILNIŲ

1. BALANDŽIO 10 — BALANDŽIO 26 D.
2. BIRŽELIO 26 — LIEPOS 5 D.
3. LIEPOS 34 — RUGPČ 2 D.
4. RUGPIUČIO 21 — RUGPČ. 30 D.
5. SPALIO 2 — SPALIO 18 D.

1 ir 5 kelionės — 17 dienų Čikaga — Luxembourgas — Maskva (1) — Vilnius (5) — Ryga (7) ir atgal Maskva (1) — Luxembourgas (1) — Čikaga Pilna kaina — $1195.00

2, 3 ir 4 kelionės — 10 dienų — Čikaga — Lixembourgas — Maskva (1) — Vilnius (5) ir atgal — Maskva (1) — Luxembourgas (1) — Čikaga Pilna kaina $1095.00.

Kelionėje galima Luxembourge atsiskirti nuo grupės ir pasilikti Europoje iki 45 d. ir grįžti tuo pačiu bilietu.

Marius Kiela

6557 So. Talman Ave.
Chicago, Ill. 60629
312-737-1717

— arba —

GORDON TRAVEL SERVICE
Prudential Plaza
Chicago, Ill. 60601
312-644-3003

Air fares subject to change and government approval

ENERGY WISE

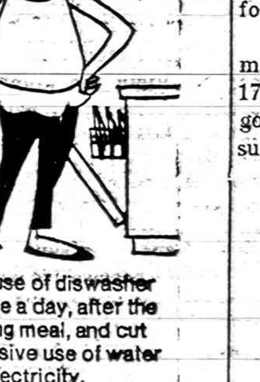

Limit use of diswasher to once a day, after the evening meal, and cut excessive use of water and electricity.

Don't be a Born Loser!

DENTURE WEARERS
A major advancement
CUSHION GRIP
DENTURE ADHESIVE
one application holds comfortably up to 4 days

Importuoti kristalai, porcelianiniai servizai, gintaro karoliai ir žiedai, China Rosenthal ir kitos dovanos.

Perkam pašto ženklus bei monetų kolekcijas.

(Prekybininko Estkos šeimos vedamas biznis)

PATRIA CO.

4207 S. Sacramento (kampas Archer ir Sacramento)

Tel. 247-5081

For your headache get extra strength and safety, too.

Anacin® has extra strength. More strength than any regular headache tablet. And Anacin combines that strength with safety.

Like all leading headache tablets, Anacin starts with a pain reliever recognized safe by a panel of experts, used as directed. But Anacin gives you more pain reliever than any regular strength headache tablet. Gives you safety you expect with extra strength you want. Read and follow label directions.

Extra strength with safety. That's common sense. That's Anacin.

Detroito naujienos

Švyturio Jūrų Šaulių metinis susirinkimas.

Susirinkimas įvyko sausio mėn. 7 d. šv. Antano parapijos patalpose. Dalyvavo 59 nariai. Pagal dabartinę organizacijų veiklą, reikia skaityti kad susirinkimas buvo gausus ir judrus.

Pirmininkavo Albertas Misiūnas ir pavadavo Antanas Sukauskas, o sekretoriavo Antanas Vaitenas. Pranešimus padarė pirm. Alfas Šukys, pasidžiaugdamas nuveiktais darbais ir padėkojo valdybos nariams už darnų bendradarbiavimą. Kasos stovio pranešimą padarė Vincas Rinkevičius, moterų sekcijos vadovė Angelė Šukienė, parengimo vadovas Petras Bukšnys, stovyklos komendantas Stepas Lungys, Antanas Širkus ir kiti. Revizijos Komisijos aktą perskaitė Albertas Misiūnas. Viskas pilnoje tvarkoje su mažomis pastabomis. Pasidarbavę apdovanoti šaulių medaliais: Antanas Vaitenas, Stasė Vičienė, Emilija Lungienė ir Mykolas Abarius. Medalius įteikė Sąjungos Garbės Teismo pirm. Marijonas Šnapštys, asistuojant moterų sekcijos vadovei Angelei Šukienei.

Išrinkta sekantiems 1979-80 metams kuopos valdyba: Pirmininkas inž. Alfas Šukys, moterų sekcijos vadovė Angelė Šukienė valdybos nariai: Vincas Rinkevičius, Stepas Lungys, Juozas Braziūnas, Dana Žebraitienė, Petras Bukšnys, Bronius Valiukėnas, Antanas Sukauskas, Kostas Ramanauskas ir Antanas Širkus. Valdyba pareigomis pasiskirstys sekančiame posėdijoje.

Kandidatai: Jonas Simpukas, Petras Jucius ir Juozas Kinčius.

Revizijos Komisija: Albertas Misiūnas, Cicilija Balsienė ir Stasys Petrauskas. kandidatai: Angėlė Bukšnienė ir Klemensas Urbšaitis. Garbės teismas: Kazimieras Daugvydas, Ramualdas Macionis ir Kazimieras Špakauskas.

Kandidatai: Mykolas Abarius ir Simanas Blaskevičius. Žodį tarė Š. S. Tremtyje Garbės Teismo pirm. M. Šnapštys ir buvęs Š. S. Tremtyje c. V-bos pirm. Vincas Tamošiūnas. Susirinkimas užsibaigė geroje nuotaikoje prie kavutės ir užkandžių.

Ant. Sukauskas

Ge raširdis kyšininkas dabar turi daugbėdos

WASHINGTON. — Kongresmanos Daniel J. Flood (D-Pa.) buvęs vyr. padėjėjas administracijos asistentas Stephen Elko, kurs taip pat bus teisiamas, bet tikėdamasi švelnesnės teismo bausmės, pasidarė prokuratūros pirmuoju liudininku Floodo kyšių byloje ir trečiadienį liudijo be kt. kad teisiamasis pareikalavęs nuo $50,000 iki $100,000 kyšio iš vieno Pennsilvanijos statybos kontraktoriaus už išrūpinimą $5 milijonų paskolos visos eilės namų statybos projektui.

Reorganizuotos Amerikos Lietuvių Bendruomenės metinės konferencijos prezidiumas. Iš kairės į dešinę sėdi Dr. Vytautas P. Dargis, bendruomenės centro valdybos pirmininkas. Viduryje kalbą sako Zuzana Juškevičienė, Vagų redaktorė, o dešinėje sėdi mokytojas Ignas Serapinas, Bendruomenės vadovybės narys.

Nuotrauka K. Pleškio

A. PLEŠKYS

(R) LB TARYBOS NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

(Tęsinys)

Kaip žinote, mes buvome labai puolami šiais metais. Mus vadino skaldytojais, reorgais, priešo agentais, priešais iš vidaus, priešais iš lauko, ekstrimistais, atskalūnais ir daugybe kitokių koliojimosi žodžių, kurie dėl savo ne literatūriško skambėjimo nekartotini. Mus kolioja desperatiškų žmonių grupė.

Per ištisus 38 metus Lietuva neteko nepriklausomybės. Jau 33 m. kai pasibaigė karas. Kiek per tą laiką padaryta, padėta pastangų, pasakyta kalbų, parašyta ir priimta rezoliucijų. Kiek kartų lankyta galingieji, bet Lietuvos okupacijai nė galo nesimato. Nejauki realybė. Pradžioje buvęs vieningumas, entuziazmas daugelio tautiečių širdyse pradėjo gesti ir visai ir visai praradę viltį matyti Lietuvą laisvą užkibo ant rodinos draugijos kultūrinio bendradarbiavimo meškerės. Tai yra desperatiškas žingsnis — veiksmas viltį praradusių žmonių. Jie sutinka bendradarbiauti su okupantu kultūrinėje plotmėje išleisdami svarbiausią reikalą nepriklausomybės klausimą. Mūsų gal būtų viena iš didžiausių pareigų šitai nuomonei priešintis. Ir visur, kur dalyvaujame susirinkime, svečiuose, kur būna didesnis susibūrimas žmonių. Šitą klausimą, jei pasitaiko proga, nevengkime diskutuoti, ir kelkime viltį, kad desperacijai ne turi būti vietos. Nežinia kiek laiko praeis kol Lietuva atgaus nepriklausomybę, bet visgi prarasti viltį ir pasiduoti priešo vilionėms nėra vietos. Šita idėja, pasidavimo, desperacijos idėja, nuo pirmųjų dienų nebuvo uždeganti ir imponuojanti. Daugeliui pasirodė kaip visiška nesąmonė ir susilaukė stiprios opozicijos. Jei idėja yra teisinga ir uždeganti, tai nereikia botago jai platinti. bet jei idėja daug kam nepriimtina, tai jai platinti reikia prievartos, diktatūrinių metodų, koliojimą, tiesos iškraipymų, klastotų rinkimų, šmeižiančių brošiūrų, atiminėjimų pinigų, gėdingų veiksmų. Šitie žmonės nors ir kolioja mus, bet patys neišlaiko nė paprastos logikos. Jie važinėja pas Amerikos vyriausybės narius reikalaudami įgyvendinti laisvę, bet jie yra skirtingos nuomonės. Mes gi sakome. kiekvienas lietuvis brangus, kiekvieno nuomonė yra svarbi ir išklausytina. Mes siekiame visų lietuvių vienybės, bet visiems lygiomis teisėmis. Nė viena partija ar grupė negali įsakinėti visiems, nes tada neišvengiamai kas nors bus neišklausytas ir atstumtas. Kitos grupės tautiečių yra abejingumas be pasiaukojimo, 1978 m. spalio mėn, įvykusiame ALTos suvažiavime paaiškėjo, kad ALTos mėtinis biudžetas yra tarp 50 ir 60 tūkstančių, dolerių tiktai, VLIKo biudžetas tikriausiai — dar menkesnis. Laikraščių ir knygų leidyklos skursta, atrodo, kad dėl to niekas perdaug nesijaudina, atrodo, kad praturtėjome iki abėjumo. Jei lietuviškam reikalui paremti išleiti tiek, kiek išleidžiame pramogoms, žuvavimui, medžioklėms, specialioms atostogoms, susidarytų keliolikos bilijonų dolerių suma kiekvienais metais. Didesnio pasiaukojimo reikalas yra būtinas. Viena negerovė mūsų visuomenėje yra — tautinio išdidumo stoka. Viskas yra matuojama naudos ir žalos savokomis. Kažkaip tai dažnai pasidaro, kad kokiame nors laikraštyje skaitai svarstymus, kiek naudos ir kiek žalos padarė okupantui okupuotoje Lietuvoje, pokario metais partizanai, lyg kitos išeities ir nebūtų, bet yra. Jie buvo žmonės taip pamilę laisvę, kad likti priešo pavaldiniais jiems buvo visai neįmanoma. Apie naudą ir žalą jie visai nė negalvojo, taip kaip nepriklausomybės kovų savanoriai. Naudos ir žalos principas labai patinka viltį praradusiems tiltų statytojams ir bendradarbiautojams. Jų filosofija — jei būsi geras ir tylėsi, iš okupanto nuolaidų susilauksi. Tai visiškas tautinės garbės praradimas. Tai kas, kad tauta kovoja tokią sunkią, kovą, tai kas. kad disidentai nuteisiami ilgiems kalėjimo terminams, tai kas, kad vaiką pamokyti 10 Dievo įsakymų laikoma nusikaltimu, bet jie nori ir dalyvauja kultūriniame bendradarbiavime, kuris yra vienašališkas. Jie lankosi įstaigose, laikraščių redakcijose, daro Ameriką ir kiekvieną lietuvį įžeidžiančius pareiškimus. Jie sakosi, esą, bendradarbiauja su tauta. Bendraujant su tauta reikia ir yra būtina, pats apsimokėk kelionės išlaidas, aplankyk draugus ir pažįstamus, bet nesusidėk su okupanto įstaigomis ir neprašinėk jų malonės. Bendravimas su okupanto įstaigomis įžeidžia disidentus, pogrindžio veikėjus, partizanus, visus nukankintuosius ir kalinius sovietų kalėjimuose ir stovyklose.

(Bus daugiau)

MŪSŲ SPAUDOJE

Lietuvių Dienos pagerbė dail. Miką Šileikį

"Lietuvių Dienų" gruodžio numeris skirtas pagerbti dailininką Miką Šileikį, atšventusį 85 metų amžiaus sukaktį. Kun. J. Prunskis, žinomas žurnalistas, pateikia išsamų pasikalbėjimą su dailininku apie jo mokslą ir darbus. Skiltis gausiai iliustruota sukaktuvininko gyvenimo ir meno darbų nuotraukomis. Viršelį puošia dail. Miko Šileikio autoportreto nuotrauka.

Kun. J. Prunskis supažindina su Jaunimo centro Chicagoje veikla ir ateities planais. Kritikė Alė Rūta rašo apie rašytoją Jurgį Gliaudą, pagerbtą gruodžio 10 d. per Lietuvių fronto bičiulių vakaronę Los Angelėje. J. Prunskis rašo apie Chicagoje žurnalui "Aidai" remti koncertą, kuriame dainavo solistės M. Momkienė ir G. Mažeikienė. Skiltys gausiai iliustruotos iš lietuvių gyvenimo nuotraukomis.

Anglų kalba dalyje rašoma apie Jungtinių tautų saugumo tarybos rūpestį Afrikos tautelėmis, tačiau visai aplenkia Sovietų Sąjungos kolonijų imperiją ir nesirūpina laisvinti Europoje Lietuvos ir kitų kultūringų tautų, okupuotų po antrojo pasaulinio karo. H. Petkus rašo apie Los Angelėje pastatytą operą "Gilandą". Shalom Yossman supažindina su lietuviais, nuvykusiais į Izraelį, ir ten susiorganizavusiais į klubus, palaikančiais savo gyvatą lietuviškomis dainomis ir knygomis. Žurnalistas Vyt. Sirvydas supažindina su iškiliais lietuviais žurnalistais ir fotografais, kurie jau pagarsėjo amerikiečių spaudoje.

"Lietuvių Dienas" leidžia Antanas Skirius. redaguoja Redakcinė Kolegija.

Metinė prenumerata $15 atskiro numerio kaina $1.50. Adresas: Lietuvių Dienos, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029.

K. Petrokaitis

Compare! Dristan® Tablets relieve more colds miseries than Contac or Aspirin.

	Dristan	Contac	Aspirin
Nasal Congestion	✓	✓	
Runny Nose	✓	✓	
Aches & Pain	✓		✓
Fever	✓		✓

SKAMBINKITE DABAR ĮVERTINTI JŪSŲ NAMĄ

ERWIN J.
MICHAELS

4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos)
254-8500

MEMBER RELO Inter-City Relocation Service
MES TAIP PAT PARDUODAME VISUS CHICAGOS PRIEMIESČIUS IR 7,000 MIESTŲ JAV-SE PER R E L O

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymių nuotykių aprašymai, paimti iš gyvenimo. Lengvas stilius, gyva kalba, gražiai išleista 150 psl. Kaina $2.50.

Dr. Juozas B. Končius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorijos santrauka nuo pat senųjų amžių iki pokario metų. Vidutinio formato, 149 psl., kainuoja $2.00.

Dr. Juozas B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiant to laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina $3.00. Kietais viršeliais $4.00.

Dauguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairiomis progomis. Jas ir kitas knygas galima įsigyti atsilankius į Naujienas arba atsiuntus čekį ar piniginę perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60608

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI NEPAPRASTAI ĮDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečiančius 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunas dienas ir susirūpinimą. $8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis
Kietais viršeliais, vietoje $4.00 dabar tik — $3.00
Minkštais viršeliais tik — $2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdžiai. Dabar tik — $2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridedant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažuti deimantu spindinti žiedą, apkaišo medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamažu įveda į gamtos vaizdų ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizdžiuose svajoja, juokauja ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 126 psl. Kaina $1.—.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kišeninio formato, 157 psl. Kaina $2.00.
3. Butkų Juzė, EILĖRAŠČIAI IR RAŠTAI. 135 psl. $1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDĖJAU VIEŠNIĄ VĖTROJE. Eilių rinktinė, 169 psl. Kaina $3.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLODI - LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. $2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. $2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJŲ ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išvietintas lietuvaites senovės laikais; su autoriaus iliustracijomis. $5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas, 42 psl. $2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. $1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl., $3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ, 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. $2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai, 92 psl., $1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. $1.00.
14. Eugenijus Gruodis, AGUONOS IŠ SMĖLIS. Eilės, 70 psl., $1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščiai, 80 psl. $2.50.
16. Alfonsas Tyruolis. METŲ VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. $3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos poemai. 55 psl. $1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. $3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridedant čekį ar piniginį orderį.

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

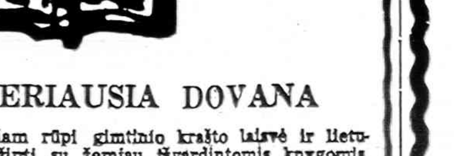

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių garbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.

Juozas Kapačinskas, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apleidžiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapačinskas, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tąsa. Tai yra Amerikoje besikuriančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTOJ LIETUVOJ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naučiakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. $1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 psl., kaina $2.

D. Kuraitis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINĖS UŽDANGOS. Autoriaus pastabumą neapgauna Intuisto ir agitpropo propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklis, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTVARKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina $2.

Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAŠTĖJE, 84 psl. Kaina $1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gaunami

NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

atsilankant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridedant čekį ar piniginę perlaidą.

Taupykite dabar pas mus

FSLIC

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuošimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5¼%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais. Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose Riemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Exept Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977
Subscription Rates:

In Chicago $33.00 per year, $18.00 per six months, $10.00 per 3 months. In other USA localities $30.00 per year, $16.00 per six months. $9.00 per three months. Canada $33.00 per year; other countries $34.00 per year.

20 cents per copy

Nuo gruodžio pirmos d.
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose

metams $33.00
pusei metų $18.00
trims mėnesiams $10.00
vienam mėnesiui $ 3.50

Kitose JAV vietose
metams $30.00
pusei metų $16.00
trims mėnesiams $ 9.00
vienam mėnesiui $ 3.00

Kanadoje:
metams $33.00
pusei metų $18.00
vienam mėnesiui $ 3.50

Užsieniuose:
metams $34.00
pusei metų $18.00
vienam mėnesiui $ 4.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Neapykantos ir šmeižtų jura

Niekad Amerikos lietuvių tarpe nebuvo tiek neapykantos ir šmeižtų, kiek jų pasėta praeitais dviem metais. Neapykanta ir šmeižtai toki dideli, įvairiomis progomis jie kartojami, kad dalis lietuvių jais patiki ir neapykanta įsodinama į jų širdis, vietoje meilės bei broliškumo. Kai skiepijama neapykanta ir šmeižtais patikėdavo paprasti lietuviai, nieko nesakydavome, nes žinojome, kad jie nepajėgia atskirti pelų nuo grūdų. Bet kai neapykanta ir šmeižtais patiki aukštesnes mokyklas baigę ir mokslo laipsnius įsigiję mūsų tautiečiai, tai turime ir mes tarti kelis žodžius šiuo reikalu

Pirmiausia norime konstatuoti, kad neapykanta ir šmeižtai pirmon eilėn kreipiami prieš seniausią lietuvišką dienraštį ir jų redaktorių. Kampanija prieš Naujienas pradėta gana seniai, kai jos, norėdamos informuoti savo skaitytojus apie Amerikos vsiuomeninin gyveniman atneštas naujas tendencijas ir lietuvių daugumai visai nepriimtinus metodus ir dorovės dėsnius. Kol Amerikoje neatsirado žmonių, kurie drįsdavo pasigirti, kad jie geriau žino ir viską geriau sutvarkys, negu anksčiau Amerikon atvažiavusieji lietuviai tvarkė, tai tos neapykantos ir nepagrįstų šmeižtų nebuvo. Kai atvažiavę "superpolitikai" įsitikino, kad logiškais argumentais ir gyvenimo faktais jie neįtikino Amerikos letuvių daugumos, tai pradėjo neapykantos ir šmeižtų kampaniją. Jie be jokio pagrindo apšmeižė daugelį garbingų mūsų tautiečių, bet jie pasiekė čiukurį, kai slaptai išleido šmeižtų ir melo paškvilį, nepasirašydami pavardžių. Iš 80 pasitarimuose ir paruošiamuose darbuose dalyvavusių lietuvių, nei vienas nedrįso kaltinimą patvirtinti savo vardu ir pavarde. Žinome, kas minėtą paškvilį paruošė, spausdino, po krautuves išvežiojo ir automobiliais į lietuvių kolonijas vežiojo. Artėja laikas, kai savo tvirtinimus teks paremti vardais ir pavardėmis, bet šiandien norime parodyti Dr. Vytauto Gavelio laišką, šių metų sausio 15 dieną ,parašytą Naujienų redaktoriui. Dr. Gavelis sunkiu darbu, energija ir pasiryžimu baigė aukštuosius mokslus, dirba savo profesijoje ir iš St. Louis miesto seka Amerikos lietuvių gyvenimą. Jis turėtų pazonduoti, kaip nevykusio palitiko šmeižtą ir siekimą tiesos nuo "esančio prie širdies". Bet leiskime aukš[illegible] baigusiam mūsų tautiečiui parodyti, ko ta m[illegible] išmokė ir kas guli ant jo širdies. Mūsų keliamu klausimu, Dr. Govelis šitaip mums rašo:

Beskaitydamas Naujienas aš visgi susidariau nuomonę, kad jums lietuviškų organizacijų skaldymas ir jų veikėjų šmeižimas yra prie širdies. Atrodo kad tas jūsų nuolatinis, nenuilstamas įvykių kartojimas yra jūsų metodas lietuviams perorientuoti — smegenims perplauti. Mums, skaitytojams, tas yra įgrisęs iki kaulo (kaip žmones Lietuvoje sakydavo) ir tas daug žmonių nuo jūsų atstumia. Kiekvienas protaujantis žmogus turi savo nuomonę ir per prievartą peršama mintis yra inkstinktyviai atmetama arba padedama tolimesniam ir su įtarimu opservavimui.

Nenoriu leistis į politinius laukus, bet man yra brolis tas kuris dirba mūsų tautiniams tikslams; nežiūrint, kokiai partijai ar organizacijai jis priklautolimesniam ir su įtarimu opsergelikas, krikščionis demokratas, socialistas ar frontininkas.

Būdamas Amerikos Lietuvių Bendruomenės, East St. Louis, Illinois (kaip jūs vadinate — Barzdukinės), pirmininkas ne galiu pakęsti, kad jūs norite tą gražią organizaciją visiškai sugriauti, sunaikinti ir viską pertempti ant jūsų kurpalio. Tegul kiekvienas lietuvis tiek dirba kaip Barzdukas, Nainys, Gečys, [illegible]mantas, p-nia Zerr ir kiti veikėjai, tai būtų didžiausia palaima mūsų tautai. Jūs patys gerai žinote, kad jūs jų vietos užimti negalėtumėte ir tų darbu atlikti nepajėgtumėte. Gal būt, tai ir yra dalis tos priežasties tai jūsų nežmoniškai pagiežai. Reikia pripažinti, kad kartais turite gerų minčių ir iškeliate [illegible]ogų darbų į dienos šviesą, kas praeitų visai nepastebėti, kaip: Marijonų Darbai Nesuderinami Su Jų Gražbylyste, bet tai yra [illegible] šas to'e jūsų neapykantos, šmeižtų jūroje.

Su pagarba:
Dr. Vytautas Gavelis

Naujienos jau įžengė į 65-tuosius spaudos darbo metus. Visą laiką jos skelbė, kad pirmiausia reikia nustatyti faktus, o vėliau apie tuos faktus kalbėti. To principo laikėsi visi dienraščio redaktoriai. Jo laikosi ir dabartinis. Aiškinimui pritaria daugelis aukštuosius mokslus ėjusių žmonių. Dr. Gavelis taip pat turėtų šios pažiūros prisilaikyti, bet jis taip nedaro. Jis tvirtina, kad Naujienoms šmeižimas yra "prie širdies" ir kad jos yra paskendusios "neapykantos ir šmeižtų jūroje" net ir tuo atveju, kad jos skelbia kelias geras mintis ir iškelia kitų blogus darbus. Dr. Gavelis turi teisę turėti savo nuomonę net ir tuo atveju, kai ji derinasi su neapykantos ir šmeižtų kampanija prieš Naujienas. jienas.

Bet kai Dr. Gavelis savo nuomonę nori skelbti kitiems, tai jis privalo nurodyti kada, kur ir ką Naujienos yra apšmeižusios. Jis turi nurodyti Naujienų numerį, puslapį ir eilutę, kurioje ta neapykanta ir šmeižtas buvo paskelbti. Kol jis to nepadarys, tai negalės būti jokios kalbos. Nustačius neapykantos ir šmeižto faktą, galėsime rasti bendrą kalbą.

Jeigu Naujienos nebūtų iškėlusios "Saujos skatikų" ir "Striptyzo" pornografijos, ir leidėjai būtų nuogas blauzdas glostę ir jaunuolių pinigus skaičiavę, bet šiandien tas nedoras pasipinigavimas sustabdytas. Naujienos pornografijos faktą nustatė, visiems paskelbė ir baigė diskucijas. Jeigu Dr. Gavelis paskelbtų Naujienose esančius neapykantos ir šmeižtų faktus, tai jis baigtų diskusijas ir sustabdytų šmeižtus. Jam tai neturėtų būti sunku padaryti,nes,kaip tvirtina, Naujienose tų šmeižtų jūros. Samčiu galėtų ištraukti keliolika ir paskelbti, kada, kuriame numeryje, kokiame straipsnyje mūsų tautietis buvo apšmeižtas. Laukiame iš Dr. Govelio faktų. Ne tik naujieniečiai, bet ir visi skaitytojai jam bus dė- kingi.

Magdelena Birutė Stankūnienė — Studija (Grafika)

V. KAROSAS

VLIKO SEIMAS

(KOMENTARAI)

(Tęsinys)

Tai būtų tik trumpą santrauka mano išdėstytų minčių, kurios giliai įsikalė galvon, nes už jas teko žiauriai nukentėti nuo savo tautiečių.

Ir štai po 30 metų įžengiau į VLIKo seimą tyliu ir nežinomu dalyviu, neatstovaujančiu nei vienai politinei grupei, nei būnant oficialiu laikraščio reporteriu. Prel. M. Krupavičiaus škilmingai skelbtas "kitas pavasaris" nebuvo girdimas šiame seime, kaip nebuvo minimas jo vardas. Prelatas ramiai ilsisi jau aštuoneri metai kazimieriečių kapinėse.

Sąmoningai padariau pirmojo ir paskutiniojo VLIKo suvažiavimų sugretinimus, kad pažvelgus į šį seimą iš istorinės [illegible] kad paruošus skaitytojams [illegible] tvirtinimams ir išvadoms, kad parodžius kuo skiriasi "kritika" nuo kritikos.

Norint įsisąmoninti kuo skiriasi "kritika" nuo kritikos paimsime pavyzdžiui visiems pergyventus įvykius.

Atstačius Lietuvos valstybę buvo išleikoma ir stiprinama kariuomenė kad apgynus nuo priešų sunkiai iškovotą nepriklausomybę. Ypatingai didelis susirūpinimas, stiprinti savo karines jėgas, kilo artėjant europejinio karo grėsmei. Į tai tauta atsiliepė su dideliu entuziazmu ir aukomis.

Vargas būtų tam, kas mėgintų kritikuoti valdžios ir patriotinių organizacijų pastangas tvirčiau apsiginkluoti. Tačiau gyvenimas įrodė, kad po kiekvieno Lietuvai įteikto ultimatumo sekė kapituliacija po kapituliacijos iki visiškos nepriklausomybės praradimo ir visų ginklų perdavimo didžiausiam priešui.

Anuomet buvo girdima "kritika" valdžios ir kariuomenės adresu, kai pravedus dalinę mobilizaciją išryškėjo trūkumai ir menkas pasiruošimas karui. "Kritikai" savo dispozicijoje turėjo vežimus faktų ir argumentų kaip reikėtų pašalinti nesklandumus, reorganizuoti kariuomenės struktūra ir. t., bet jie neišdrįso pastatyti esminio klausimo ar Lietuva galėjo apginti savo kraštą nuo okupacijos net įtempus savo pastangas iki kraštutinumo. Geriausiu atveju Lietuvos kariuomenė galėtų simboliniai pasipriešinti, po kurio sektų dar žiauresnė okupacija ir tautos pavergimas.

Būta anuomet ir kitos rūšies "kritikų", ypač iš kairiųjų tarpo, kurie siūlė sumažinti kariuomenę iki minimumo, o sutaupytas lėšas skirti ekonominiam ir kultūriniam gerbūviui pakelti. "Kritikų" neapsižiūrėta, kad šoriai priešai visą laiką tyko o pagrobti Lietuvą ir tam tikslui krašte organizavo penktas kolonas, kurių pagalba ir priedangą galėjo pasiekti savo tik-[illegible]

[illegible] tomenės r p[illegible] rų inklo.

[illegible] šių dvejų ta[illegible] [illegible]kų priešingumų, kuriuose buvo operuojama "pusiau tiesomis" (half truth) iškyla istorinė tiesa, kuri ir sudaro kritiško galvojimo pagrindus. Lietuva tick ilgai galėjo išlaikyti savo nepriklausomybę, kiek ilgai Europoje išsilaikė Versalio taikos sudaryta jėgų pusiausvyra, kuriai sugriuvus, turėjo žlugti Lietuvos valstybė.

Šią istorinę tiesą nepagavo anuometiniai Lietuvos politikos vadovai, kaip nesuprato anuometiniai "kritikai", tad ir vieni ir kiti klaidžiojo nežinioje. beprasmiai mėtydami vieni kitiems kaltinimus ir švaistydamiesi keiksmažodžiais.

Manau skaitytojas šiame palyginime atpažins esamą laisvinimo situaciją, kurioje vaikia veiksniai ir jų "kritikai". Vieni ir antri nesugeba ar nedrįsta įsigilinti į mūsų laikų istorinius procesus, tad neišvengiamas pasimetimas išeivijoje.

VLIKO PASKIRTIS

....VLIKo uždavinys būtų — atstatyti Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę, artimai veikiant su lietuviškais veiksniais. Atmetę ilgesnius išvedžiojimus, drąsiai pastatykime teoretinį klausimą — ar gali Lietuva sudaryti tokį politinį orgną, kuris įstengtų įgyvendinti VLIKo užbrėžtus tikslus? Atsakymas būtų trumpas - ne! Kaip Lietuva negalėjo pastatyti karinių pajėgų savo valstybei apginti, taip negali sukaupti politinių jėgų poveikiui į pasaulinę politiką jos norima kryptimi.

(Bus daugiau)

Daktarai nebeklauso

NEW YORKO Miesto [illegible] ligoninių) internai ir rezidentai trečiadienį pasipriešino N. Y. valstijos Aukščiausio Teismo draudimui (injunction) ir pradėjo 24 valandų protesto streiką prieš planuojamus sumažinimus. Sveikatos ir Ligoninių korporacijos, kuri operuoja J.A. Valstybių didžiausią municipalinių ligoninių sistemą, administracija pranešė, kad visos 17 ligoninių bus visą laiką atdarytos nepaisant streiko, pirmą kartą šio miesto istorijoje.

● Amerika nėra pinigų kraštas, bet turtingai gyvenančių, ne turtingųjų, bet sėkmingų darbininkų. Vienintelis dalykas veda į gerovę, tai darbas (Henry Ford).

RAŠO A. Ž.

KALBĖKIME ATVIRAI

(Tęsinys)

Ministeris pirmininkas Mironas pasakojo J. Augustaičiui, kad "Voldemaras buvo raginamas klausyti prezidento, bet kartu buvo išreikšta abejonė ar klausysiąs, nes jo esą, kaip Mironas tada išsireiškė "prostrelianaja psichologija" (peršauta psichologija)".

"Ir po to pasimatymo santykiai nei kiek nepagerėjo, bet vis ritosi blogėjimo linkme. Pagaliau visiems Voldemaro kabineto nariams atsistatydinus, Voldemaruo esant užisenyje, likęs pats vienas vyriausybėje, Smetona tuomet pasirėmęs 1928 m. konstitucijos 49 ir 57 paragrafais, 1929 m. rugsėjo 19 d., po poros mėnesių nuo ano pasimatymo Palangoje, Voldemaro kabinetą atleido."

Ir toliau: "Tai buvo Smetonos ir Voldemaro kabineto narių sukilimas prieš Voldemarą— ministerį pirmininką, ir tas sukilimas visai pavyko. Tai buvo ne vyriausybės krizė, bet Voldemaro ir jo rėmėjų, Geležinio vilko organizacijos krizė, turėjo, be abejonės, Lietuvai pasėkų".

Ten pat dar rašoma, kad Voldemaras buvo didelis užsispyrėlis ir labai kerštingas ir kad jo gabumai, jo sugebėjimai, jo šalininkų buvo perdėti.

Tenka čia paminėti, kad ir užsienio politikoje ir pačioje Tautų Sąjungoje neįsigijo simpatijų ir nepasiekė kokių pažymėtinų laimėjimų. Gabrys, tada reziduojantis Šveicarijoje, rašydavo prezidentui laiškus, kuriuose aiškino, kaip netikusiai, Lietuvai žalingai A. Voldemaras tenai laikosi ir ragindavo prezidentą atsiimti A. Voldemarą. Tokių laiškų nuorašus jis pasiųsdavo kaikurių laikraščių redakcijoms. Žinoma, tai buvo tokių laiškų autoriaus nuomonė.

Tad lyginti prof. A. Voldemaro atleidimą iš min. pirm. posto su kunigaikščio Kęstučio nužudymu kalėjime, kaip daro A. Rimas, yra daugiau negu naivu.

Voldemaro šalininkai, gal ir tikėdami jo sugebėjimais, ėmėsi veiklos, kad jį vėl padaryti min. pirmininku. Vienas tokių žygių buvo 1930 m. ruoštas perversmas, kuris neįvyko, nes buvo susektas. Po kelių metų įvyko kitas perversmas, tai 1934. VI. 7.

"L. L." 25.VIII.77. nr. 16 Br. Užemis: — "Daugiau šviesos" rašo: "Nes nėra nieko blogesnio, kaip nepakeičiama ir nekontroliuojama vyriausybė..." ir toliau—"Po aštounių metų (1926 — 1934) pakeitimas buvo būtinas. To "sukilėliai" ir norėjo, atseit kietesnės diktatūros, atremtos į kariuomenę ,o ne į saugmiečius".

Br. Užemis nepaaiškina kokia turėjo būti ta dar griežtesnė diktatūra. Gal vėl suaktyvinant politinį terorą? Juk A. Voldemarui esant min. pirm. saugumiečiai labai klusniai ir aktyviai talkininkavo.

Perversmas nepasisekė. Pralaimėjusieji, (veik visi karininkai), buvo teisiami Karo lauko teismo, pirmininkaujant tam pačiam pulk. Brazulevičiui, kuris anksčiau taip lengvai be įrodymų pagal Saugumo režisūrą smerkė mirčiai ar kalėjimui režimui nepatikimuosius, pavojingus , apšaukiant juos valstybės priešais. Juk tai ir buvo A. Voldemaro valdymo laiku. Likimas, tarytum, pasityčiojo, ir šitie teisiamieji buvo apšaukti valstybės priešais ir nuteisti. Tik jų veiksmai, už kuriuos jie patys buvo kaltinami, buvo tikri, o ne Saugumo sufabrikuoti. Kad teisiamieji būtų valstybės priešais, niekas netikėjo, bet tokiais juos apšaukti buvo reikalinga, kad lengviau pateisintų toki žiaurų nuteisimą —

Apie tą perversmą Jono Pyragiaus atsiminimus talpino "L.L", kur 26.VIII.76. nr. 17: — "Birželio septintoji" jis baigia: "Suskaldydamas tautininkus, jis suniekino autoritetinę valstybės santvarką r atvedė ją į gėdingą kapituliaciją"

Šis atsiminimų pluoštas surašytas tam, kad nušviestų klimatą,pribrandinusį koriuomneę birželio 7-tos žygiui, ir parodytų šunkelius, kuriais nuėjo tautininkų vyriausybė po jo."

Atseit, jei sukilėliams būtų pasisekę vėl į valdžios viršūnę įsodinti A. Voldemarą, įvesti griežtesnę diktatūrą (atseit, A. Smetonos buvo peršvelni), tai nebūtų buvę suskaldyto tutininkai, nebūtų suniekintas autoritetinis (atrodo, jiems taip mielas) režimas ir nebūtų privestas prie gėdingos kapituliacijos.

Kad A. Voldemarą ir A. Smetoną ginkluoto perversmo keliu prieš teisėtą krašto vyriausybę, įsodinant į valdžią, buvo suniekintas demokratinis režimas, kad tautai buvo paneigtos jos teisės, kad kariuomenė buvo suskaldyta, paversta politikuojančia, tarpusavyje kovojančia institucija, kraštui taip brangiai kainuojančia, jau visai nutolusia nuo jos tikrosios paskirties (ginti krašto nepriklausomybę), kad tarpusavy besiriejančios tautininkų grupės neturėjo ne tik teisės, bet ir moralinio pagrindo išvesti karius kovoti už jų užmačias — apie tai tuos atsiminimuose nė žodelio.

IŠ BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
5025 CENTRAL AVE.,
St. Petersburg, FL 33715
Tel. 813)-384-3020

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos Medicinos direktorius
1938 S. Manheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3—9 darbo dienomis ir kas antrą šeštadienį 8—3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses"
Val. agal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antrad. 1—4 popiet, ketvirtd. 5—7 val. vak.
Ofiso telef.: 776-2880
Rezidencijos telef.: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisas 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. bandažai. Speciali pagalba kojoms. (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PRospect 8-5084

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00—3:30 val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Pirmadieniais ir antradieniais 9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Šeštadieniais 7—8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties, banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla., 5:30 val. p.p. iš WTIS stoties 1110—AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

— **Jei žinote asmenis, kurie galėtų užsisakyti Naujienas, prašome atsiųsti jų adresus. Mes jiems siųsime Naujienas dvi savaites nemokamai.**

JONAS RIMŠA "Motinystė" (Aliejus)

Astrofizikas Vytautas Straižys

AR ASTRONOMIJA PRAKTIŠKAS MOKSLAS?

Vytautas Straižys — astrofizikas, profesorius, fizikos-matematikos daktaras, LTSR MA fizikos ir matematikos instituto astrofizikos sekretoriaus vadovas, Respublikinės premijos laureatas, Tarptautinės astronomų sąjungos narys, 80 mokslinių straipsnių ir monografijos "Daugiaspalvė Žvaigždžių ir gyvenimo" autorius nuo 1957 m.

Šis klausimas ne be pagrindo. Astronomai tyrinėja objektus, nutolusius nuo mūsų gimtosios Žemės, šimtus, milijonus ir milijardus kilometrų, dešimtis, šimtus, tūkstančius, milijonus ir milijardus šviesmečių.

Dažnai šie dangaus kūnai neturi mums nė mažiausios tiesioginės įtakos ir todėl jų tyrimai iš pirmo žvilgsnio gali atrodyti neturį jokios praktinės naudos. Daug kas astronomiją laiko tarytum žmonijos puošmena. Patys astronomai dažnai vaizduojami romantikais, kurie savo malonumui šėdi naktimis prie teleskopų, grožėdamiesi žvaigždynais ir ieškodami "naujų žvaigždžių".

Tokios pažiūros į astronomiją yra nesusipratimas. Astronomija nėra tik "mokslas mokslui". Astronomija ir astrofizika nuo senovės buvo ir yra vienas svarbiausių ir praktiškiausių mokslų. Jie atsirado tada, kai žmogus turėjo kur kas dažniau žvilgčioti į dangų, negu dabar. Pagal žvaigždes orientuodavosi keleiviai, karavanai, piemenys ir ištisos klajoklių gentys.

Ilgus amžius žvaigždynai buvo kelrodis jūrų laivams. Sėslios tautos išmoko pagal dangaus kūnų judėjimą numatyti žemės darbų sezonus, nustatyti metų laikus ir sudaryti kalendorių. Vėliau astronomai, stebėdami dangaus kūnus, išmoko nustatyti geografines koordinates — platumą ir ilgumą — Žemės paviršiuje. Pagaliau astronomai nuo seniausių laikų yra laiko matuotojai ir saugotojai. Visi suminėti astronomijos pritaikymai išliko svarbūs iki šiol.

Daugelyje pasaulio šalių astronomai apskaičiuoja ir leidžia astronominius, jūrinius ir aviacinius metraščius, kuriuose tiksliai nurodomas Saulės, Mėnulio, žvaigždžių, planetų ir jų palydovų judėjimas dangaus sferoje, jų užtemimai ir kiti reiškiniai, reikalingi įvairioms liaudies ūkio šakoms. Astronomai vadovauja tikslaus laiko ir geografinės platumos tarnyboms. Tačiau tai tik viena astronomų praktiškos veiklos sričių.

Dangaus kūnų įtaka Žemei nėra tokia menka, kaip dažnai manoma. Čia sustiprėdami, čia susilpnėdami, ją iš visų pusių gaubia plazmos srautai, genami Saulės vėjo. Retkarčiais Saulės žybsniai lyg prožektoriai nušvi[illegible] tarpplanetinę erdv[illegible] išm[illegible] čiurkšles Saulės g[illegible] mėse iki milijonų laipsnių įkaitintos medžiagos. Lyg perkūnas griaudėja milžiniški protuberantai viršum aktyviųjų Saulės sričių, nusėtų dėmėmis ir plazmos sūkuriais, kartais didesniais už visą mūsų Žemę. Menkiuokai — mūsų akivaizdoje veikia termobranduolinis reaktorius, kuriame vyksta mūsų fizikų išsvajota atomų branduolių sintezės reakcija. Ir šis liepsnojantis termobranduolinis reaktorius slypi ne už storų švino sienų, o kybo čia pat, erdvėje.

Visa laimė, kad iki jo 149 milijonai kilometrų. Per tokį atstumą ataušta protuberantų liepsnos liežuviai, aprimsta siautulingas Saulės vėjas, nešantis apdraskytus vandenilio, helio ir kitų elementų atomus. [illegible] visada! Dažnas prisi[illegible]tus, kai įsiaudri[illegible] drioksteldėjo šimtų vandenilinių bombų fejerverku, Žemę apgaubė tiršti įsimagnetinę plazmos srautai. Kelioms valandoms dingo radijo ryšys trumposiomis bangomis, beveik visoje žemėje sušvito poliarinės pašvaistės. Įelektrintos dalelės sukėlė kosminių spindulių srautus Žemės atmosferoje, kurių nesugebėjo išmatuoti fizikų prietaisai — jų rodyklės išėjo iš skalės. Tokie įvykiai reti, tačiau kiek mažesnio masto išdaigas Saulė mėksta kartoti dažniau.

Astronomai kol kas nesugeba sustabdyti Saulės žybsnių ar užgesinti protuberantų. Tačiau jie gali juos numatyti. Taigi galima laiku pasiruošti ir apsisaugoti nuo visokių netikėtumų. Kai Saulės nuotaika bloga į orbitą nekyla kosmonautai, lėktuvai, laivai atideda rizikingus reisus. Kol kas Saulė negrėsė Žemės gyvybei, nes mus puikiai saugo dujinis šarvas — atmosfera ir nematomos Žemės magnetinio lauko linijos. Į atmosferą lyg į pūkinę pagalvę atsitrenkia Saulės vėjo gūsiai. Tačiau per tūkstančius ir milijonus metų Saulės aktyvumas keičiasi ir praeityje ji ne kartą galėjo ta ar kita linkme pakrei[pti]. Juk kartkartėmis Žemę apkloja ledynai ar užlieja tvanai, arktiniuose rajonuose sužaliuoja atogrąžų miškai.

Nei iš šio, nei iš to klaidžioja Žemės poliai. Žūva vienos gyvūnų rūšys ir suklesti kitos. Ar tai vis ne Saulės išdaigos! Užtektų Saulės vidutinei temperatūrai pakilti kokiu šimtu laipsnių, kad pradėtų tirpti poliariniai ledynai. Pasaulinio vandenyno lygis paktiltų keliolika metrų ir užlietų daugybę salų bei žemesnių pakrančių.

Štai kodėl Saulę akylai stebi astronomai. Kiaurą parą į ją nukreipti teleskopai, heliografai, sektrografai, fotonų ir kosminių spindulių skaitikliai. Aplink Žemę skrieja būrys automatinių ir iš Žemės valdomų Saulės observatorijų. Reikia išaiškinti Saulės veiklos paslaptis ir neleisti Žemei būti netikėtai užkluptai jos išdaigų.

(Bus daugiau)

A. † A.

JOSEPHINE MAZURA

Pagal tėvus Lucas

Gyv. Marquette Parko apyl., Chicago, Ill.

Mirė 1979 m. sausio 18 d., 5:40 val. popiet sulaukusi 81 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Onuškyje.
Amerikoje išgyveno 65 metus.
Paliko nuliūdę: vyras Motiejus, sūnus Algirdas, marti Josephine, 4 anūkai - Terry su žmona Marla, Randall su žmona Marleen, Dale su žmona Donna, ir Kimberly, 3 proanūkai - Christen, Shannon ir Ryan bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.
Kūnas bus pašarvotas sekmadienį 2 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 St.
Pirmadienį, sausio 22 dieną 10:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į [illegible] Hope kapinių krematoriumą.
[illegible] Josephine Mazura giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai [illegible] dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

vyras, sūnus, anūkai, giminės.

Laidotuvių Direktorius Donald A. Petkus. - Tel. 476-2345

— Švedijoj policija suėmė 1 metų slaugę, davusią nuodų 22 ligoniam.

A. † A.

DR. ALEXANDER JENKINS SR.

Mirė 1979 m. sausio 16 d., Little Company of Mary ligoninėje, Evergreen Park, Ill.

Paliko nuliūdę: žmona Antoinette, 2 sūnūs — dr. Alexander J. Jenkins Jr., ir dr. Lawrence Jenkins, motina Frances, 2 seserys — Helen, jos vyras Nick Petruskie, ir Frances, mirusio Peter Jakubaitis žmona, ir brolis Stanley Jenkins su šeima ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Velionis buvo Fellow of Academy of Family Practice. Sr. Staff Member of Palos Community Hospital, priklausė daugeliui Medicinos ir Profesionalų organizacijoms, buvo 2-jo Pasaulinio karo Medicinos korpo kapitonas.

Kūnas pašarvotas Kenny Bros. koplyčioje, 3600 W. 95 St., Evergreen Park, Ill.

Vizitavimas penktadienį nuo 2:30 val. popiet iki 10:00 val. vak. Šeštadienį, sausio 20 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Most Hily Redeamer parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a. a. dr. Alexander Jenkins Sr. giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

žmona, sūnūs, motina, seserys, brolis, giminės,

Laidotuvių Direktoriai Kenny Brothers. Tel. 239-3600.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI
KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

• • •

"Palaiminti, kurie nematė ir įtikėjo". — Jono 20:29.

Dabar dar tamsu, kol dar neužtekėjo Teisingumo Saulė, kuri apšvies ir savo spinduliais išgydys pasaulį ir pašalins visas abejones, baimę ir nesusipratimus. Todėl dabar Viešpats reikalauja tikėjimo ir žada atlyginimą ir palaiminimus tik tiems, kurie gerais darbais parodo savo tikėjimą. Mes gyvename tikėjimu, o ne regėjimu ir stengiamės laimėti aukštąjį atlyginimą, kurį matome tik tikėjimo akimis. Mes esame paklusnūs Tam, kuris kalba iš dangaus, kurio balsą dabar tik nedaugelis girdi. Bet tie, kurie dabar yra paklusnūs ir eina jo pėdomis, gauna didesnių ir gausesnių palaimų, o netolimoje ateityje bus išaukštinti ir gaus garbę, šlovę ir nemirtingumą, ir dalyvaus su pagarbintuoju Kristumi jo karalystėje.

ŠV. RAŠTO TYRINĖTOJAI
J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans
Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS
GAIDAS — DAIMID
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI: Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ ★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

PHILLIPS - LABANAUSKAS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

Paieškojimai

Mumblauskis Mataušas, g. Telšių aps., Žarėnų valsč., Saušilės kaime.

Jančiai Antanas ir Juozas iš Šakių aps., Pirmėnų valsčiaus, Lekečių kaimo. Atvykę į JAV prieš 2-jį karą.

Legis Vincas, gyvenęs Kapsudžių kaime, Plungės valsčiuje, Telšių apskr. Atvykęs į JAV prieš 1-jį karą.

Papartis Algis, gimęs Vilniuje 1924-26 m., atvykęs į JAV 1952 m., į Bayonne, N.J. Dukra Rita Marija ir Jos dukrelė labai nori susitikti su tėveliu-seneliu.

Šeputienė Domicelė, gimusi Girininkų kaime, Vainutos parapijoje, Tauragės apskr. 1913 m. gyveno Čikagoje.

Stankevičiai Andrius ir Juozas, Monikos ir Antano sūnūs, iš Butrimonių valsčiaus, Paliepių kaimo (Salos). Alytaus apsk. Atvykę prieš 1-jį karą.

Vaineikis Petras, Karolio sūnus, gimęs 1922 m. 1949 m. tarnavo prancūzų svetimšalių legione Indokinijoje, truputį pakeista pavarde — Veiners ar Vaineks. Lietuvoje jo jaunystės draugai buvo Vytautas ir Feliksas Gabicai iš šiaulių miesto.

Maloniai prašome atsiliepti, ar žinančių apie ieškomuosius, pranešti Lietuvos Generaliniam Konsulatui Čikagoje, adresu

CONSULATE GENERAL
of Lithuania
6147 So. Artesian Ave.

Chicago, Ill. 60629
Telefonas 737-8334.
(Area code 312)

TRUMPAI

★

— **Jonas Razmukas** iš mūsų kaimynystės, gavęs kalendorių, įteikė $5 auką. Dėkui.

— **Stasys Zabarauskas** iš Bridgeporto, negalėdamas dėl blogo oro pats atvykti, atsiuntė per artimą asmenį savo prenumeratą ir $5 auką. Dėkui.

— **Dėkui J. Žemaičiui** už dešimt dolerių auką, įteiktą kalendoriaus proga.

— **Pranas Ramonaitis** iš Brighton Parko, nebodamas didelių šalčių nė blogo susisiekimo, lankėsi Naujienose. Dėkui už vizitą, ankstybą prenumeratos pratęsimą ir už $5 auką.

— **Tauragės Lietuvių Klubas** parėmė Naujienų leidimą $25 auka ir ją atsiuntė per ižd. Brunc Matelį. Dėkui valdybai ir visiems to klubo nariams.

— **Ona ir rašyt. Andrius Mironai iš Kalifornijos** per pačius šalčius lankė gimines Čikagoje. Savo viešnagę jie išnaudojo vizituodami laikraščių redakcijas ir kultūrines lietuvių institucijas, taip pat daugelį gerų draugų. Jie lankėsi ir Naujienose, kuriose p. A. Mironas ilgą laiką dirbo, o dabar bendradarbiauja. Malonu buvo juos sutikti.

— **Stasys Prakapas** iš Toronto paruošė tradicinį lietuvišką 1979 m. kalendorių, knygos formato, 184 psl. Kiekvienam mėnesiui yra vinjetė su miniatiūriniu Lietuvos vaizdeliu, zodiako ženklu ir mėnesio numeriu bei dideliu vaizdu, charakteringu metų laikotarpiui. Visas kalendorius iliustruotas Lietuvos bei išeivijos lietuvių gyvenimo nuotraukomis, daug gerų straipsnių bei praktiškų patarimų sveiktos ir kitais klausimais. Poezijos mėgėjai ras gražių eilėraščių, platus humoro skyrius. Kaina nepažymėta, gaunamas iš leidėjo atsiuntus auką. Rašyti: Prisikėlimo parapija, 1011 College St., Toronto, Ont., Canada.

— **Balfo Chicagos Apskrities ir skyrių** piniginio vajaus užbaigtuvės sausio 21 d. dėl gausaus sniego neivyks. Data ir vieta bus pranešta vėliau.

*

— **Chicagos Vyčių Choro** šokiai, kurie turėjo įvykti sausio 27 d., dėl didelio sniego yra nukelti į balandžio 28. Viskas palieka tas pat, tik data pakeista. (Pr).

*

● **Priimami asmenys,** reikalingi globos. Bus rūpestingai prižiūrėti. Teirautis tel. 436-6294. (Pr).

*

"DAINAVOS" ansamblio statomos Aloyzo Jurgučio muzikinės dramos "EMILIJA PLATERYTĖ" spektakliai įvyks š. m. kovo 31 d. 8 val. vak. ir balandžio 1 d. 3 val. popiet Marijos mokyklos salėje. Artimiausiomis dienomis bus paskelbta spaudoje ir per radiją bilietų kainos ir platinimo vieta. (Pr.)

*

— **Horoscopes or Astrological Tarot Card Readings.** Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE St., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or 925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

*

— **SPECIALI 20% NUOLAIDA** Už 14 KARATŲ RETEŽĖLIUS. Daug įvairių puošmenų. Mokame $4 už sidabrinį doleri. Perkame pašto ženklus ir pinigų kolekcijas. PATRIA, 4207 So. Sacramento. Tel.247-5081. (Pr.)

*

— **Kelionių į Vilnių 1979 m.** jau paruoštas. Marius Kiela: (312) 737-1717. (Pr.)

*

● Parduodama taverna — playhouse 69-toje gatvėje. Teirautis tel. 778-8642 arba 737-8762 (Pr).

PLEŠIKAI KLEBONIJOJE

CHICAGO. — Sekmadienį areštuoti keturi plėšikai, kurie buvo suplanavę apiplėšti miesto pietinės dalies šv. Tomo Apaštalo katalikų bažnyčią, 5472 S. Kimbark Ave. (Chicagos Universiteto rajone).

Sekmadienio vėlybą pavakarę du iš jų atėję prie klebonijos durų paskambino ir pasakė, kad nori pasikalbėti su kunigu susitarti dėl vėdybų. Vienuolei leidus vidun, vienas ištiesęs pistalietą atrėmė jai į krutinę, antrasis atidaręs duris įleido likusius du.

Plėšikai nieko nelaukę įsakė klebonijoje rastiems tai seserei vienuolei, trims kunigams ir dar vienam asmeniui visiems miegamajame kambaryje antrame aukšte gultis veidu žemyn ant grindų ir visus suraišiojo . . .

Teliau pranešta tiek, kad "liudininkas švilpuku pašaukė policiją ir pagelbėjo areštuoti vieną iš jų bebėgantį. Trys likusieji įtariamieji, vėliau areštuoti, Larry McCall, 24, apartmente, 5669 S. Michiga Ave., kurs apiplėšimo metu grasino ginklu. Kiti yra Dolores, Hunter, 21, Sabrina Brown, 23, ir Derrik Morgan, 23 metų amžiaus, visi gyvena tame pačiame universiteto rajone. Michigan, S. Champlain ir So. Drexel gatvėse.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMŲ SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga surinkta autoriaus troboje.

Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai.
Autoriaus adresas:
7114 S. Campbell Ave.,
Chicago, IL. 60629.

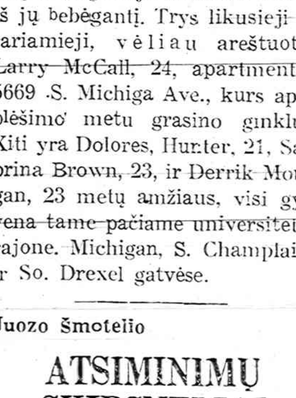

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajaus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasekti knygnešių bei lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandinę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendromis jėgomis siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotino lietuviškų reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SĄJŪDŽIUI

skaityti ir platinti Naujienas, atsirado mecenatų, kurie prisidėjo prie Platinimo vajaus labai vertingomis dovanomis naujiems skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813—391-9753, paskyrė trijų dienų atostogas dviems asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiais puikiame motelyje prie pat pajūrio, naudotis privačiu paplūdimiu, šaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbė ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė $50 premiją. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos rudeniniame Naujienų piknike.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalams prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

● Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Užsakau Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

● Platinimo vajaus proga, palaikydamas lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridedamus _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

● Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Naujienoms reikalingas
LINOTIPININKAS
Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:
HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIJA NOREIKIENĖ
2563 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2261 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
V. VALANTINAS

HOME OWNERS
55 years of age and older!

The new Tax Law permits you a once in a lifetime Tax Break — if you are thinking about selling your home, plan to remodel and modernize now to make your home more valuable and get the highest price possible. The home remodeling firms listed here are established, reputable companies who will gladly give you a free estimate - guaranteed workmanship with the finest materials — consult any of these firms with confidence - call today - or save this handy guide for future reference.

DAVIS BROS
COMPLETE HOME REMODELING
INTERIOR - EXTERIOR
INCLUD. STUCCO
PLASTERING, PAPER HANGING, DRYWALL, WALLPAPER, KITCHEN, BATHS, REC. RMS., etc.
Also Fire Damage Repairs
275-1555
If No Ans. 275-1529
Satisfaction Assured, Fully Insured
4608 N. KENMORE

CHMIEL BROS
GENERAL CONTRACTORS
Remodeling - Maintenance
Carpentry - Masonry
Painting - Tuckpointing
CALL CA 6-4335
Over 37 Years Experience
Licensed & Insured
1741 W. Chicago 226-4335
If No Ans. Elmhurst - 279-4414

IMPROVING YOUR HOME?
We Specialize in
Complete Remodeling
Additions - Dormers
Kitchens - Bathrooms etc.
"Building Violations Corrected"
Call Us Today for Free Estimate
CAT CONSTRUCTION
8502 S. STONY ISLAND
978-5255

BARRY BUILDERS
5007 W. LAWRENCE
Specialists in Home Remodeling
Kitchens, Baths, Rec. Rooms,
Siding, Roofs, Storm Windows,
Plus Much More!!!
CALL US AT 545-1810
(Deal Direct With Owner)

HOME REPAIR SPECIALISTS
Storm Windows, Doors
Back Porches-Siding, Facia & Soffit
Baths, Kitchens, Rec. Rooms
FREE ESTIMATES
APOLLO CONSTRUCTION
2805 W. 55th St. 7787878

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIS NUOŠIMČIAIS MĖNESINIAIS IŠSIMOKĖJIMAIS
DĖL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPTIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

Registruokite savo namus, biznius, sklypus pardavimui jau 26-tus metus veikiančioj įstaigoj, o kirkdami pasiteiraukite.
ŠIMAITIS REALTY
Notary Public
Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.
Gausus namų pasirinkimas pietvakariuose
BUDRAITIS REALTY
Įvairi apdrauda —INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS—parenkam nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

BY OWNER —
6 room brick Georgian. 1/2 block to bus, near schools & churches.
771-5659.

84-TA IR TRIPP
Didžiulis 5 kambarių pakelto Ranch stiliaus namas su labai gražiai įrengtu beismantu ir penktu miegamuoju, centriniu oro vėsinimu, 2½ mašinų mūriniu garažu ant 40 pėdų sklypo. Imontuotos virimo, kepimo krosnys ir indų plovimo mašina. Mes turime jūsų laimės raktą. Naudokite stebuklingą telefoną: 254-8500.

PIGESNIS UŽ BARGENĄ
Nustok rūpintis pajamomis - pirk dviaukštį mūrą su dviem 6 kambarių butais ir dar 4 kambarių butu. Kabinetinės virtuvės, naujos vonios, 2 mašinų garažas, gera vietą geroje Brighton, Parko apylinkėje. Kaina $57,900 taigi bargeno laikas yra dabar. Reikia tik skambinti stebuklingu telefonu: - 254-8500.

BUSS. OPP. — IN TOWN
Biznio Proga — Mieste

FOR SALE
Coin operated amusement route - Juke Boxes, Pinballs and Pool Tables.
323-8003

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DIESEL TRUCK MECHANIC
ONE MAN SHOP.
ALL FORD TANDEM TRACTORS.
Must Speak English.
568-4711

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

PILNO LAIKO VAIKŲ
PRIŽIŪRĖTOJA IR ŠIMININKĖ
Gyventi privačiame kambaryje su vonia ir TV. Tik vienas trijų metų vaikas. Hyde Parko apylinkė. Reikia kalbėti angliškai.
Teirautis angliškai.
947-6250

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

BAKER
BREAD and ROLLS
FOR SHOP IN WESTERN SPRINGS
Call 246-2894
or 246-1599

J. VENCKAUSKAS
REMODELING
Atlieka įvairius namų teisymo darbus.
Tel. 582-7606

LIETUVIS DAŽYTOJAS
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Dažo namus iš lauko ir iš vidaus. Darbas garantuotas.
Skambinti YA 7-9107
STASYS ŠAKINIS

O GERIAUSIAI ČIA
LABAI ŠVARUS 2 butu namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri gazu šildymai, Brighton Parke. $37,000.
ŠVARUS kaip stiklas 7 kamb. mūras, centralinis šildymas - vesinimas, liuksus naujų namų apylinkė. $53,900.
2 AUKŠTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie $6,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas. apsauga nuo potvynių, aluminum langai, galite pirkti už $41,800.
MODERNUS 15 metu mūro namas. 2 butai ir profesionalui liuksus ofiso patalpa. Daug priedų, Marquette Parke. aukšta kokybė, $50,000.
GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.
MODERNUS 2 aukštu mūro namas, apie $18,000 pajamų. Geros sąlygos. Marquette Parke.
VALDIS
REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose greit, garantuotai ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

DĖMESIO
62—68 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tikrai $98 pusmečiui automobilio liability apdraudimas pensininkams!
Kreiptis
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
376-8778

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGUNYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telefo.: REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. ŠIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapolis
12081/2 W. 95th St.
GA 4-8654
STATE FARM INSURANCE
Life Insurance Company

ADVOKATAS
CHARLES P. KAL & Associates
2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162
Trečiadieniais iš anksto susitarus. Šeštalieniais iki 12 v.
Vakarais tel. 373-5047.
Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE
All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service.
735-6361

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND